

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Факультет пожежної безпеки

Кафедра пожежної профілактики в населених пунктах

МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Методичні вказівки до тестового контролю знань
для здобувачів вищої освіти,
які навчаються на другому (магістерському) рівні
у галузі знань 26 «Цивільна безпека»

Харків 2021

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Факультет пожежної безпеки

Кафедра пожежної профілактики в населених пунктах

МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Методичні вказівки до тестового контролю знань
для здобувачів вищої освіти,
які навчаються на другому (магістерському) рівні
у галузі знань 26 «Цивільна безпека»

**Харків
Друкарня Мадрид
2021**

УДК 001.11
М54

*Рекомендовано до друку кафедрою пожежної профілактики
в населених пунктах НУЦЗ України
(протокол від 13.09.2021 р. № 3)*

Укладачі: Н. В. Рашкевич, Ю.А. Отрош

Рецензент доктор технічних наук, старший науковий співробітник
Ю. П. Ключка, начальник кафедри пожежної і техногенної
безпеки об'єктів та технологій факультету пожежної
безпеки Національного університету цивільного захисту
України,

М54   Методологія та організація наукових досліджень: методичні
вказівки до тестового контролю знань. Для здобувачів вищої
освіти, які навчаються на другому (магістерському) рівні у галузі
знань 26 «Цивільна безпека» / Укладачі: Н. В. Рашкевич,
Ю. А. Отрош. – Харків :Друкарня Мадрид, 2021. 176 с.

УДК 001.11

© НУЦЗУ, 2021
© ТОВ «Друкарня Мадрид», 2021

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ № 1. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТА ВИЗНАЧЕННЯ В НАУЦІ. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ	6
ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ № 2. СУТНІСТЬ НАУКИ ЯК СИСТЕМИ ЗНАНЬ	27
ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ № 3. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ НАУКИ ТА ЇЇ РОЗВИТОК	48
ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ № 4. МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	62
ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ № 5. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	81
ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ № 6. НАУКОВІ РОБОТИ	101
ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ № 7. СТРУКТУРНІ ЕЛЕМЕНТИ ЗВІТУ З НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ	116
ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ № 8. МОВА І СТИЛЬ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	131
ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ № 9. ОСНОВИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	145
ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ № 10. ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	160
ЛІТЕРАТУРА	173

ВСТУП

У методичних вказівках наведені основні питання для тестового контролю знань здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень».

Дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень» складається з двох модулів, до кожного модуля входить по п'ять тестових завдань. Питання, що входять до складу завдань, мають одну або декілька правильних відповідей.

Кількість питань для тестового контролю знань здобувачів по кожному з модулів визначається викладачем.

Кожне питання на яке надано правильну відповідь оцінюється у один бал. Відповідно, якщо запитанням передбачено дві або більше відповідей, один бал, який здобувач може отримати за правильну відповідь, складається у відсотках з кількості позитивних відповідей на поставлене запитання.

Порогові значення набраної кількості балів (у відсотках від загальної кількості) для оцінювання знань:

- незадовільно (F) – 0...34 %;
- незадовільно (FX) – 35...49 %;
- задовільно (E) – 50...54 %;
- задовільно (D) – 55...64 %;
- добре (C) – 65...64 %;
- добре (B) – 80...89 %;
- відмінно (A) – 90...100 %.

За результатами проходження тестування здобувач вищої освіти повинен виявити:

- знання:
  - методологічних основ сучасної науки, основних понять та визначень;
  - технології організації наукового дослідження;
  - рівнів та методів наукових досліджень;
  - особливостей впровадження результатів наукових досліджень у практику та оцінку їхньої ефективності;
  - особливостей розробки інтелектуального продукту та порядку оформлювати пакету документів на отримання правоохоронного документа;
  - вимог до оформлення результатів наукових досліджень.
- уміння/отримані навички:
  - розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері пожежної безпеки;
  - формувати проблему дослідження;
  - розробляти, обґрунтовувати та доводити наукові гіпотези;

- формулювати мету і завдання, об'єкт і предмет дослідження;
- логічно будувати наукове дослідження відповідно до його мети і завдань;
- відшукувати необхідну інформацію у науково-технічній літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати і оцінювати наявну інформацію;
- аналізувати результати наукових досліджень та надавати пропозиції по їх результатам;
- оформлювати та наочно представляти результати наукових досліджень.

Здобувач підтверджує свою обізнаність та самостійність щодо наукової діяльності в рамках виконання кваліфікаційної роботи та її оформлення з додержанням усіх технічних вимог до наукових робіт.

ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ 1. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТА ВИЗНАЧЕННЯ В НАУЦІ. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

1. Глосарій – це ...

- а) список понять в специфічній області знання з їхніми визначеннями;
- б) структурно-композиційна одиниця тексту, розділу книги, статті;
- в) один із засобів графічного представлення кількісних даних;
- г) розташована на площині геометрична конструкція, система крапок, деякі з яких з'єднані відрізками;
- д) одна з найпростіших моделей взаємодіючих систем.

2. ... – це наука або комплекс наук, в області яких ведуться дослідження.

- а) науковий напрям;
- б) наукова теорія;
- в) наукова концепція;
- г) науковий експеримент.

3. ... – це комплекс наукових дисциплін, що узагальнюють і досліджують закономірності функціонування науки.

- а) наукометрія;
- б) наукознавство;
- в) суспільствознавство;
- г) науковедення.

4. ... – це сукупність прийомів, операцій і способів теоретичного пізнання і практичного перетворення дійсності при досягненні певних результатів.

- а) метод;
- б) принцип;
- в) експеримент;
- г) розробка.

5. Науковий пошук – це ...

- а) особливий вид наукового дослідження, у результаті якого виходять принципово нові результати, що мають значення наукових відкриттів нових закономірностей;
- б) категорія, що позначає те явище чи стан, що викликаний, обумовлений іншим явищем;
- в) величина (характеристика, фактор), керована експериментатором;
- г) різновид спостереження.

6. ... - це бібліографічна і реферативна база даних, інструмент для відстеження цитованості статей, опублікованих у наукових виданнях.

- а) Сайт CrossRef;
- б) Scopus;
- в) DOI;
- г) PIN.

7. ... - це офіційний сайт для пошуку статті за номером ідентифікатора.

- а) Сайт CrossRef;
- б) Scopus;
- в) DOI;
- г) PIN.

8. ... - це сфера дослідницької діяльності, спрямована на отримання нових знань про природу, суспільство, мислення.

- а) апробація;
- б) наука;
- в) концепція;
- г) теорія.

9. ... - це вчення про принципи, форми, методи пізнання і перетворення дійсності, застосування принципів світогляду до процесу пізнання, духовної творчості і практики.

- а) методологія;
- б) ідеологія;
- в) аналогія;
- г) морфологія.

10. ... - це галузь науково-практичної діяльності, яка полягає в підготовці та поширенні науково-систематизованої інформації про книги та інші видання з метою впливу на їх використання.

- а) глосарій;
- б) наукометрія;
- в) гносеологія;
- г) бібліографія.

11. ... - це вчення про сутність і закономірності пізнання.

- а) гносеологія;
- б) наукометрія;
- в) суспільствознавство;
- г) генезис.

12. Інструментарій дослідження – це ...

- а) сукупність відомостей, необхідних для активного впливу на керувану систему з метою її оптимізації;
- б) емпіричний метод дослідження, збір первинної інформації шляхом інтерв'ю;
- в) тлумачення, роз'яснення змісту явища, чи тексту знакової структури, що сприяє їх розумінню;
- г) сукупність методичних і технічних прийомів, операцій, що виступає у формі різноманітних документів (робочих матеріалів) і спрямовано на одержання з її допомогою інформації.

13. Індекс цитування – це ...

- а) формальний чисельний показник інформаційної значимості наукового журналу. Чим вище значення ..., тим вищі наукова цінність та авторитетність журналу;
- б) критерій заснований на кількості публікацій вченого і кількості цитувань цих публікацій;
- в) прийнятий у науковому світі показник «значущості» праць вченого і являє собою число посилань на публікації вченого у реферованих наукових періодичних видання.

14. Індекс Хірша (h-index) – це ...

- а) прийнятий у науковому світі показник «значущості» праць вченого і являє собою число посилань на публікації вченого у реферованих наукових періодичних видання;
- б) формальний чисельний показник інформаційної значимості наукового журналу. Чим вище значення ..., тим вищі наукова цінність та авторитетність журналу;
- в) критерій заснований на кількості публікацій вченого і кількості цитувань цих публікацій.

15. Імпакт-фактор (ІФ або IF) – це ...

- а) прийнятий у науковому світі показник «значущості» праць вченого і являє собою число посилань на публікації вченого у реферованих наукових періодичних видання;
- б) формальний чисельний показник інформаційної значимості наукового журналу. Чим вище значення ..., тим вищі наукова цінність та авторитетність журналу;
- в) критерій заснований на кількості публікацій вченого і кількості цитувань цих публікацій.

16. Моніторинг – це ...

- а) система постійних спостережень, оцінки та прогнозу змін стану будь-якого технічного, природного, соціального та інших об'єктів;
- б) наукова праця, що заглиблено розробляє одну тему, обмеженої колом питань;
- в) сфера дослідницької діяльності, яка спрямована на виробництво нових знань про природу, суспільство і мислення і, що включає в себе всі умови та моменти цього виробництва;
- г) система методологічних категорій, що виступають як характеристики дослідження.

17. ... – це ознака істинності, на підставі якої дається оцінка, пізнання, керування, оптимізація.

- а) критерій;
- б) доказ;
- в) показник;
- г) властивість.

18. ... – це система поглядів, теоретичних положень, основних думок щодо об'єкта дослідження, які об'єднані певною головною ідеєю.

- а) закон;
- б) судження;
- в) умовивід;
- г) наукова концепція.

19. ... – це об'єднання раніше виокремлених частин у ціле, в якому протиріччя і протилежність послаблюються або знімаються.

- а) ієрархія;
- б) синтез;
- в) класифікація;
- г) деструкція.

20. ... – це вихідне положення, твердження, яке при побудові наукової теорії приймається без доказу.

- а) гіпотеза;
- б) правило;
- в) постулат;
- г) закон.

21. ... - це наукове припущення, висунуте для пояснення будь-яких явищ (процесів) або причин, що зумовлюють цей наслідок.

- а) гіпотеза;
- б) правило;
- в) постулат;
- г) закон.

22. ... - це перевірка істинності, емпіричне підтвердження чи спростування теоретичних положень науки шляхом зіставлення їх із досліджуваними об'єктами, даними спостережень та експериментів.

- а) аспектація;
- б) верифікація;
- в) валідність;
- г) апорія.

23. ... - це слово або словосполучення, що має точно позначити поняття і його зв'язки з іншими поняттями в межах певної сфери.

- а) інтерпретація;
- б) категорія;
- в) термін;
- г) кліше.

24. ... - це галузь науково-практичної діяльності, яка полягає в підготовці і поширенні науково-систематизованої інформації про книги та інші видання з метою впливу на їх використання.

- а) бібліографія;
- б) гносеологія;
- в) верифікація;
- г) генезис.

25. ... - це перевірений практикою результат пізнання дійсності.

- а) доказ;
- б) знання;
- в) умовивід;
- г) теза.

26. ... - це логічна процедура встановлення істинності будь-якого твердження за допомогою інших, уже доказаних тверджень.

- а) знання;
- б) умовивід;
- в) демонстрація;
- г) доказ.

27. ... - це внутрішній суттєвий стійкий взаємозв'язок явищ у природі й суспільстві.

- а) закон;
- б) доказ;
- в) знання;
- г) умовивід.

28. ... - це розумова операція, в процесі якої з певної кількості суджень виводиться нове судження.

- а) умовивід;
- б) теоретизація;
- в) демонстрація;
- г) судження.

29. ... - це найвища форма узагальнення і систематизації знань, вчення, система ідей, суджень, положень.

- а) умовивід;
- б) теорія;
- в) судження;
- г) аспектація.

30. ... - це відображення найсуттєвіших ознак.

- а) апорія;
- б) верифікація;
- в) демонстрація;
- г) теза.

31. ... - це фахівець, який спростовує чи заперечує твердження доповідача, супротивника у диспуті.

- а) рецензент;
- б) асистент;
- в) опонент;
- г) кореспондент.

32. ... - це пошук оптимального вигляду наукової роботи.

- а) генезис;
- б) аспектація;
- в) верифікація;
- г) деонтологія.

33. ... – це невід’ємна, суттєва властивість, істотна ознака предмета або явища, закономірна форма виявлення.

- а) атрибут;
- б) валідність;
- в) дефініція;
- г) вербальність.

34. ... – це особлива сфера діяльності людини та важливий елемент культури.

- а) наука;
- б) рубрикація;
- в) конференція;
- г) теорія.

35. ... – це логічний закон, що дозволяє відрізнити, знаходити, конструювати певний об’єкт або формулювати нове значення певного знакового вираження або уточнювати значення уже існуюче, зафіксоване в мові.

- а) визначення;
- б) джерелознавство;
- в) деталізація;
- г) евристика.

36. ... – це людина, яка за основним місцем роботи та відповідно до трудового договору професійно займається науковою, науково-технічною або науково-педагогічною діяльністю та має відповідну кваліфікацію, підтверджену результатами атестації.

- а) дослідник;
- б) науковець;
- в) вчений;
- г) науковий працівник.

37. ... – це форма мислення, яка шляхом порівняння кількох понять дозволяє стверджувати або заперечувати наявність в об’єктах певних властивостей.

- а) апорія;
- б) акспектація;
- в) верифікація;
- г) судження.

38. ... – положення, що виносяться дослідником на обговорення науковою спільнотою, синтез накопиченої в основній частині наукової інформації, послідовний, логічний, чіткий виклад головних результатів.

- а) відзив;
- б) висновки;
- в) відкриття;
- г) відгук.

39. ... – частина експерименту, виконана при певному значенні одного або декількох факторів.

- а) огляд;
- б) дослід;
- в) етап;
- г) алгоритм.

40. ... – це об'єднання наукових установ та (або) закладів вищої освіти державної форми власності, що створюється з метою оптимального використання їхніх ресурсів (кадрів, матеріалів, устаткування, обчислювальних ресурсів та зберігання банків даних і знань) та координації їх ефективного використання для проведення наукових, науково-технічних досліджень і науково-технічних розробок на найвищому рівні, а також забезпечення спільного проведення заходів щодо якісної підготовки фахівців у відповідних галузях знань.

- а) державна дослідницька інфраструктура;
- б) конгрес;
- в) наукова школа;
- г) колектив одностудентів.

41. ... – система операцій, які здійснюються за суворо визначеними правилами, котра приводить до рішення поставленого завдання.

- а) алгоритм;
- б) опис;
- в) науковий апарат;
- г) статут.

42. ... – це фінансові чи інші ресурси, надані на безоплатній і безповоротній основі державою, юридичними, фізичними особами, у тому числі іноземними, та (або) міжнародними організаціями для розвитку матеріально-технічної бази для провадження наукової і науково-технічної діяльності, проведення конкретних

фундаментальних та (або) прикладних наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок, зокрема на оплату праці наукових (науково-педагогічних) працівників у рамках їх виконання, за напрямом і на умовах, визначених надавачами гранту.

- а) бюджет;
- б) грант;
- в) кошторис;
- г) заробітна плата.

43. ... - це здобуття принципово нового знання винятково важливого для науки і практики.

- а) есе;
- б) ідентифікація;
- в) відкриття;
- г) ерудиція.

44. ... - це сукупність засобів, ресурсів та пов'язаних з ними послуг, які використовуються науковим співтовариством для проведення досліджень на найвищому рівні, що охоплює найважливіші об'єкти наукового устаткування та обладнання або набори приладів, ресурси, що базуються на знаннях, інфраструктуру, засновану на технології комунікацій, та інші структури унікального характеру.

- а) матеріальна база;
- б) технічна база;
- в) дослідницька інфраструктура;
- г) правильної відповіді немає.

45. ... - це особа, яка проводить дослідження з метою здобуття наукових результатів.

- а) дослідник;
- б) науковець;
- в) вчений;
- г) науковий працівник.

46. ...- це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для дослідження.

- а) об'єкт дослідження;
- б) предмет дослідження;
- в) наукова новизна;
- г) методологія;

47. ... - це міркування, в яких із подібності двох об'єктів за окремими ознаками робиться висновок про їх подібність і по інших ознаках.

- а) автентичність;
- б) аналогія;
- в) абстрагування;
- г) апорія.

48. ... - це схвалення, затвердження; обговорення наукових положень і висновків на наукових конференціях, симпозіумах, засіданнях тощо.

- а) аналогія;
- б) абстрагування;
- в) апорія;
- г) апробація.

49. ... - це те, що існує через себе, отже самостійне, безумовне за своєю суттю і безвідносно до будь-чого, незалежне, але й «досконале», «логічно завершене».

- а) припустиме;
- б) достатнє;
- в) абсолютне;
- г) відоме.

50. ... - це прийом мислення, що передбачає відображення в людській свідомості предметів і явищ об'єктивної дійсності, мисленого відокремлення від їхніх другорядних властивостей і відносин та виділення загальної ознаки, що характеризує клас предметів.

- а) індукція;
- б) абстрагування;
- в) дедукція;
- г) деталізація.

51. ... - це мислене або практичне (фізичне) розчленування цілого на окремі частини, складові елементи.

- а) абстрагування;
- б) порівняння;
- в) аналіз;
- г) моделювання.

52. ... – це конкретний аспект проблеми, займаючись розглядом якого авторами пізнається цілісний об'єкт, позначаються і виділяються його характерні властивості.

- а) апробація;
- б) предмет дослідження;
- в) релятивність;
- г) парадигма.

53. ... – це організаційна форма наукових досліджень, що передбачає подорож, поїздку, відрядження наукового працівника (групи наукових працівників) з метою здобуття емпіричних відомостей для отримання практичного досвіду та подальших теоретичних узагальнень у відповідній галузі наук.

- а) наукова експедиція;
- б) опитування;
- в) абстрагування;
- г) формалізація.

54. ... – це комплекс заходів, пов'язаних із забезпеченням виконання та безпосереднім проведенням наукових досліджень та (або) науково-технічних розробок з метою досягнення конкретного наукового або науково-технічного (прикладного) результату;

- а) науковий проект;
- б) науково-технічний проект;
- в) грант;
- г) есе.

55. Цілком вірогідний, заснований на першоджерелах означає

...

- а) автентичний;
- б) абсолютний;
- в) безумовний;
- г) істинний.

56. ... – це рівність, відповідність, тотожність.

- а) достатність;
- б) абстрактність;
- в) адекватність;
- г) абсолютність.

57. ... – це операція, в основі якої лежить порівняння об'єктів за певними подібними властивостями чи ознаками з використанням кількісних характеристик.

- а) апробація;
- б) вимірювання;
- в) відображення;
- г) правильної відповіді немає.

58. ... – це знання про незнання, питання, що виникає в разі розбіжності теорії та емпірії.

- а) конгломерат;
- б) раціоналізм;
- в) парадигма;
- г) наукова проблема.

59. ... – це умовна одиниця вимірювання обсягу текстової та ілюстративної інформації літературного твору, що використовується у видавничій справі та є основою для обліку праці автора, укладача, рецензента та ін.

- а) символ;
- б) сторінка;
- в) лист;
- г) авторський аркуш.

60. ... – це сукупність взаємопов'язаних даних, організованих відповідно до загальних єдиних правил описування, зберігання та маніпулювання.

- а) банк даних;
- б) база даних;
- в) простір даних;
- г) область даних.

61 ... – це істинне положення, яке приймається без логічного доказу, в силу безпосередньої переконливості для визначеної групи науковців – наукової школи.

- а) теорема;
- б) аксіома;
- в) акт;
- г) умовивід.

62. ... - це внутрішня закономірність, зумовленість; наука про закони та форми мислення.

- а) конформізм;
- б) логіка;
- в) компіляція;
- г) дефініція.

63. ... - це метод наукового пізнання, що передбачає цілеспрямований процес отримання об'єктивних наукових даних щодо сутності, динаміки, особливостей існування та розвитку досліджуваних явищ і процесів.

- а) абстрагування;
- б) моделювання;
- в) експеримент;
- г) індукція.

64. ... - це коротка узагальнююча характеристика книжки або її частини, статті, рукопису тощо.

- а) вступ;
- б) анотація;
- в) рецензія;
- г) реферат.

65. ... - це стисле, наукове визначення певного поняття, що містить у собі найістотніші ознаки визначуваного поняття; тлумачення слова.

- а) доктрина;
- б) дефініція;
- в) есе;
- г) конгломерат.

66. ... - це метод дослідження при якому здійснюється процес накопичення фактів.

- а) формально-логічний метод;
- б) емпіричний метод;
- в) системний метод;
- г) класифікація.

67. ... - це сучасність, злободенність, важливість будь-чого на даний момент і в даній ситуації для вирішення даної проблеми.

- а) альтернатива;
- б) формалізація;
- в) аксіоматизація;
- г) актуальність теми.

68. ... - це результат інтелектуальної, творчої діяльності людини в будь-якій сфері технології.

- а) винахід;
- б) доменне ім'я;
- в) корисна модель;
- г) об'єкт авторського права.

69. ... - суперечність в міркуванні, яка здається непереборною.

- а) софізм;
- б) толерантність;
- в) апорія;
- г) релятивність.

70. ... - це людина, яка безпосередньо здійснює наукові дослідження.

- а) дослідник;
- б) науковець;
- в) вчений;
- г) науковий працівник.

71. ... - це людина, яка має відношення до науки, виробляє нові знання, є спеціалістом у певній галузі науки.

- а) дослідник;
- б) науковець;
- в) вчений;
- г) науковий працівник.

72. Генезис - це ...

- а) процес створення та становлення будь-якого природного чи соціального явища;
- б) це сукупність документованих або публічно оголошених відомостей про відносно самостійні сфери життя і діяльності;
- в) зображення за допомогою ліній кількісної залежності якогось процесу, явища тощо;
- г) вчення про сутність і закономірності пізнання.

73. ... - це об'єктивний, постійний і необхідний взаємозв'язок між предметами, явищами або процесами, що впливає з їх внутрішньої природи, сутності.

- а) відповідність;
- б) закономірність;
- в) належність;
- г) вибірковість.

74. ... - це наука, що вивчає способи наукового пошуку і здійснення наукових відкриттів.

- а) доктрина;
- б) дефініція;
- в) евристика;
- г) генезис.

75. ... - це метод переходу від знання окремих фактів до знання загального.

- а) дедукція;
- б) індукція;
- в) деталізація;
- г) абстрагування.

76. ... - це інтуїтивне пояснення явища без проміжкової аргументації, без усвідомлення всієї сукупності зв'язків, на основі яких робиться висновок.

- а) ілюзія;
- б) кліше;
- в) ідея наукова;
- г) колоквиум.

77. ... - це спроможність безпосереднього розуміння істини.

- а) інтуїція;
- б) логіка;
- в) доктрина;
- г) ілюзія.

78. ... - це представлення реального об'єкта, системи або поняття у вигляді, що відрізняється від його реального стану існування.

- а) манекен;
- б) простір ідентичності;
- в) картина наукового світу;
- г) модель.

79. ... - це обумовлений перш за все суспільно-історичною практикою процес здобуття і розвитку знання, його постійне поглиблення, розширення, вдосконалення та відтворення.

- а) праксеологія;
- б) пізнання;
- в) компіляція;
- г) мислення.

80. ... - це найпростіший фактофіксуючий метод, результатом якого є знання про окремі сторони, ознаки, відношення предметів та явищ.

- а) опис;
- б) огляд;
- в) визначення;
- г) логістика.

81. ... - це метод переходу від знання загальних закономірностей до окремого його прояву.

- а) апробація;
- б) індукція;
- в) абстрагування;
- г) дедукція.

82. ... - це пристрій, в якому відбуваються фізичні явища, що мають однаковий з реальним об'єктом математичний опис, але різну фізичну природу.

- а) модель аналогова;
- б) модель фізична;
- в) модель побутова;
- г) модель технічна.

83. ... - це форма колективних зустрічей, де, як правило, обмін думками вчених різних напрямів, тобто це форма невимушеної дискусії, але де є офіційні доповідачі.

- а) круглий стіл;
- б) збори;
- в) колоквіум;
- г) диспут.

84. ... - це галузь досліджень, що вивчає людську діяльність, зокрема в аспекті її ефективності.

- а) тезаурус;
- б) праксеологія;
- в) дефініція;
- г) евристика.

85. ... - це зменшена (або збільшена) і спрощена копія реального об'єкта, виконана в заданому масштабі.

- а) модель аналогова;
- б) модель фізична;
- в) модель побутова;
- г) модель технічна.

86. ... - це сукупність загальних уявлень про структуру того чи іншого фрагмента об'єктивної реальності, що визначається даною наукою і лежить в основі теоретичної діяльності в даній науці.

- а) феномен;
- б) наукова модель;
- в) науковий манекен;
- г) наукова картина світу.

87. ... - це наукові результати, що оцінюються за такими критеріями, як: вперше отримано, удосконалено, здобуло подальший розвиток.

- а) тема наукового дослідження;
- б) задачі наукового дослідження;
- в) наукова новизна;
- г) об'єкт та предмет наукового дослідження.

88. ... - це поняття сучасної науки, яке означає особливий спосіб організації наукових знань щодо того чи іншого бачення світу та відповідні зразки або моделі дослідження.

- а) транслітерація;
- б) парадигма;
- в) софізм;
- г) тезаурус.

89. ... - це самостійне дослідження, виконане здобувачем вищої освіти на завершальному етапі навчання в університеті.

- а) монографія;
- б) дисертаційна робота;
- в) кваліфікаційна робота;
- г) наукова стаття.

90. ... - це такі вияви особливостей змісту, форми, що, як правило, свідчать про шкідливість чи корисність предмета, явища і можуть бути сприйняті, осмислені та оцінені людиною як позитивні, негативні, цінні, небезпечні чи безцінні взагалі.

- а) ознаки;
- б) категорії;
- в) властивості;
- г) показники.

91. ... – це документ, що засвідчує право інтелектуальної власності на промисловий зразок.

- а) свідоцтво;
- б) ліцензія;
- в) патент;
- г) заявка.

92. ... – є одним із видів публікацій, в якій подаються проміжні або кінцеві результати, висвітлюються конкретні окремі питання за темою дослідження, фіксується науковий пріоритет автора, робить її матеріал надбанням фахівців.

- а) тези доповіді;
- б) брошура;
- в) наукова стаття;
- г) есе.

93. ... – це короткий висновок, що містить основні положення доповіді, промови, наукові праці, дискусії; вказівка на зміст первинної роботи, гранично лаконічна, може бути у вигляді одного речення.

- а) каталог;
- б) резюме;
- в) компетенції;
- г) копірайт.

94. ... – це вихідний пункт теорії; те, що становить основу певної сукупності знань.

- а) індекс;
- б) принципи;
- в) ідея;
- г) інновації.

95. ... – це система достовірних знань про дійсність, що описує, пояснює, передбачає явища конкретної предметної галузі.

- а) компетенції;
- б) теорія;
- в) аналогія;
- г) кліше.

96. ... – це сукупність елементів, що перебувають у певних зв'язках один із одним і з середовищем, утворюючи при цьому певну цілісність, єдність.

- а) науковий апарат;
- б) система;
- в) еталон;

г) комунікація.

97. ... - це довідкове видання зведення основних відомостей з однієї чи усіх галузей знання та практичної діяльності, викладених у коротких статтях, розташованих за абеткою їхніх назв або в систематичному порядку.

- а) препринт;
- б) припис;
- в) енциклопедія;
- г) словник.

98. ... - це неформальна творча співдружність в межах будь-якого наукового напрямку висококваліфікованих дослідників, об'єднаних спільністю підходів

- а) науковий колектив;
- б) редакційна колегія;
- в) наукова школа;
- г) симпозіум.

99. ... - це опосередковане й узагальнене відображення в мозку людини суттєвих властивостей, причинних відношень та закономірних зв'язків між об'єктами або явищами.

- а) доктрина;
- б) сутність;
- в) депонування;
- г) мислення.

100. ... - це наукове видання у вигляді брошури, що вміщує авторський варіант реферативного викладу проведеного ним наукового дослідження.

- а) рецензія;
- б) автореферат;
- в) анотація;
- г) монографія.

101. ... - це система абстрагованих понять та тверджень, що являє собою ідеальне відображення дійсності.

- а) інформаційне забезпечення;
- б) парадокс;
- в) наукова теорія;
- г) мислення.

102. ... - це метод цілеспрямованого дослідження об'єктивної дійсності, в тому вигляді, в якому вона існує в природі та суспільстві й доступна безпосередньо для сприйняття людиною без втручання в неї.

- а) моделювання;
- б) спостереження;
- в) доктрина;
- г) експеримент.

103. ... - це основа і рушійна сила пізнання.

- а) методика;
- б) стратегія;
- в) теорія;
- г) практика.

104. ... - це основні положення, котрі визначають спрямованість, логіку та умови підготовки й проведення дослідження.

- а) алгоритм;
- б) опис;
- в) науковий апарат;
- г) статут.

105. ... - це творча діяльність, цілеспрямована розумова робота людини, результатом якої вирізняються новизною, неповторністю, оригінальністю та унікальністю.

- а) комунікативна діяльність;
- б) інтелектуальна діяльність;
- в) предметна діяльність;
- г) пізнавальна діяльність.

106. ... - це галузь наукознавства, яка займається статистичними дослідженнями структури та динаміки наукової інформації.

- а) епістемологія;
- б) наукометрія;
- в) вебометрія;
- г) гносеологія.

107. ... - це зовнішній світ, що існує поза нами, незалежно від нашої свідомості і є предметом пізнання, практичної дії суб'єкта.

- а) поняття;
- б) об'єкт;

- в) теорія;
- г) доктрина.

108. ... - це розумові здібності людини.

- а) відчуття;
- б) інноваційний процес;
- в) інтелект;
- г) знання.

109. ... - це зумисне привласнення авторства на чужий твір (літератури, живопису, науки тощо) в цілому або його частини.

- а) тезаурус;
- б) глосарій;
- в) евристика;
- г) плагіат.

110. ... - це слово або стійке словосполучення із тексту анотації, яке з точки зору інформаційного пошуку несе смислове навантаження.

- а) анотаційне слово;
- б) ключове слово;
- в) вирішальне слово;
- г) інформаційне слово.

111. ... - це думка, що узагальнює та виокремлює предмети, явища за певними ознаками, відображає суттєві його якості, результат узагальнення суттєвих ознак об'єкта, сукупність поглядів на що-небудь.

- а) постулат;
- б) доктрина;
- в) поняття;
- г) феномен.

ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ 2. СУТНІСТЬ НАУКИ ЯК СИСТЕМИ ЗНАНЬ

1. Наука виконує функції:

- а) гносеологічну;
- б) трансформаційну;
- в) гносеологічну та трансформаційну;
- г) творчу.

2. Підходи розгляді змісту поняття «наука» здійснюється при:

- а) структурний;
- б) організаційний;
- в) функціональний;
- г) структурний, організаційний та функціональний.

3. Виходячи з результатів діяльності, наука може бути:

- а) фундаментальна;
- б) прикладна;
- в) у вигляді розробок;
- г) фундаментальна, прикладна та у вигляді розробок.

4. Один із можливих варіантів типології науковців-дослідників містить такі образи:

- а) той, хто прагне до успіху;
- б) той, хто постійно розмірковує;
- в) той, хто відданий науковій праці;
- г) всі вище зазначені відповіді.

5. Наукове мислення передбачає формулювання:

- а) припущень;
- б) імовірних суджень;
- в) експерименту;
- г) гіпотез.

6. Відмінними ознаками наукового дослідження є ...

- а) цілеспрямованість;
- б) пошук нового;
- в) систематичність;
- г) сувора доказовість;
- д) всі перераховані ознаки.

7. Мета наукового дослідження – це ...

- а) коротке формулювання того, що автор має намір зробити в рамках дослідження;

- б) уточнення проблеми, що конкретизує основний задум;
- в) джерело інформації, необхідної для дослідження;
- г) те, що належить відкрити, довести.

8. У основі проблеми лежить ...

- а) протиріччя між мовними категоріями;
- б) протиріччя між думками;
- в) протиріччя між знанням і незнанням.

9. Предметом науки є:

- а) матеріальні об'єкти природи;
- б) пов'язані між собою форми руху або особливості відображення форм руху матерії у свідомості людей;
- в) пізнання постійного розвитку;
- г) форми мислення.

10. Завдання дослідження – це ...

- а) ті проміжні дії, які необхідно здійснити на шляху досягнення мети;
- б) отримання нового теоретичного результату;
- в) матеріали, які складають фактичну область дослідження;
- г) інструментальні засоби дослідження.

11. Наукові знання за ступеню відображення об'єкта класифікуються на:

- а) системні та комплексні;
- б) несистемні і некомплексні;
- в) суттєві та несуттєві;
- г) гіпотетичні.

12. Основні форми чуттєвого пізнання:

- а) відчуття;
- б) споглядання;
- в) сприйняття;
- г) уявлення.

13. Перевіреним практикою результатом пізнання дійсності називають:

- а) творчістю;
- б) дефініцією;
- в) знання;
- г) грант.

14. Структурні одиниці наукового напрямку:

- а) наукові комплексні проблеми (сукупність проблем, які мають одну мету);
- б) наукові проблеми (сукупність складних теоретичних і практичних завдань, розв'язання яких назріло в певній галузі науки);
- в) наукові теми (складові частини проблеми або визначене коло наукових питань);
- г) наукові питання;
- д) наукові докази.

15. На основі наукових фактів визначаються:

- а) правила;
- б) закономірності;
- в) теорії;
- г) закони.

16. Основний критерій істинності знань:

- а) думка більшості;
- б) ясність та виразність мислення;
- в) корисність отриманих знань;
- г) застосування на практиці.

17. Суттєвими пізнавальними елементами науки є:

- а) засоби матеріалізації наукових ідей (книги, карти, графіки, креслення, таблиці);
- б) методики і відповідні матеріальні засоби спостереження у процесі проведення експерименту;
- в) методи фіксації результатів дослідження;
- г) ствердження.

18. Основні форми раціонального пізнання:

- а) судження;
- б) думка;
- в) поняття;
- г) умовивід.

19. Виберіть неправдиве судження:

- а) завдання теорії – класифікувати об'єкти або явища світу;
- б) теорія повинна описувати явища природи і суспільства;
- в) мета будь-якої теорії – пояснення явищ;
- г) головне завдання теорії – проорокування нових явищ, майбутніх подій;
- д) теорія узагальнює, систематизує знання в деяку цілісну картину, здійснює синтез знань.

20. Види наукової діяльності:

- а) науково-дослідницька діяльність;
- б) науково-організаційна діяльність;
- в) науково-інформаційна діяльність;
- г) науково-презентативна діяльність.

21. Основна функція методу:

- а) внутрішня організація й регулювання процесу пізнання;
- б) пошук спільного у ряду одиничних явищ;
- в) досягнення результату.

22. Наукові знання за способом існування класифікуються на:

- а) матеріально-предметні;
- б) об'єктивні;
- в) інформаційні;
- г) апіорні.

23. Наука включає:

- а) теорію;
- б) методологію;
- в) методику і техніку досліджень;
- г) всі вище наведені відповіді.

24. Мета науки полягає у пізнанні ... розвитку природи і суспільства.

- а) напрямків;
- б) проблем;
- в) перспектив;
- г) законів.

25. Однією з головних функцій науки є ...

- а) участь у розвитку науково-технічного процесу;
- б) участь у вдосконаленні матеріального виробництва;
- в) участь у забезпеченні ефективності управління;
- г) участь у накопиченні фактів та розкритті закономірностей навколишнього світу.

26. Істотні (з точки зору конкретного дослідження) властивості, ознаки об'єкта, що підлягає вивченню, закономірності його функціонування і розвитку.

- а) предметом науки;
- б) проблемою вибору;
- в) фактори;
- г) характеристики.

27. Зосередженість аналізу не на результаті наукового пізнання, а на конкретну подію в науці (малому за обсягом, локальному) – характерна риса методології ...

- а) ситуаційних досліджень;
- б) допоміжних досліджень;
- в) фактичних досліджень;
- г) правильної відповіді немає.

28. До форми раціонального пізнання НЕ відноситься:

- а) судження;
- б) думка;
- в) поняття;
- г) умовивід.

29. Істотне, необхідне, стійке співвідношення, що повторюється, між явищами в природі, суспільстві і мислені.

- а) принцип;
- б) характерність;
- в) природний процес;
- г) закон.

30. Наукова (науково-технічна) продукція – науковий та (або) науково-технічний (прикладний) результат, призначений для ...

- а) осмислення;
- б) реалізації;
- в) відтворення;
- г) реорганізації.

31. Дайте визначення наукового пізнання:

- а) це дослідження з певною метою, завданням та методологією;
- б) певні цілі та задачі;
- в) певні методи отримання та перевірки знань;
- г) теоретичні основи для практики;
- д) теоретичне осмислення та обґрунтування практики.

32. Основними ознаками системи є ...

- а) наявність найпростіших одиниць – елементів, які її складають;
- б) наявність підсистем – результатів взаємодії елементів;
- в) наявність компонентів – результатів взаємодії підсистем;
- г) всі відповіді правильні.

33. Практика – це ...

- а) надання матеріалу для вибору аспектів і напрямів дослідження, його мети й завдань;
- б) опрацювання інтернет-ресурсів та вузькоспеціалізованих джерел;
- в) основа і рушійна сила пізнання, що дає науці фактичний матеріал, який потребує теоретичного осмислення.

34. Функціями практики є ...

- а) основа пізнання;
- б) джерело й рушійна сила процесу пізнання;
- в) кінцева мета пізнання;
- г) критерій істини;
- д) знання.

35. Сучасна гносеологія вважає, що:

- а) істинна носить конкретно-історичний характер;
- б) знання людина здобуває для того, щоб застосувати їх на практиці;
- в) людське пізнання носить активний і творчий характер;
- г) всі явища, процеси і відношення в світі потрібно розглядати в процесі їх становлення та розвитку;
- д) все вище перераховане.

36. Від практики до теорії і від теорії до практики, від дії до думки і від думки до ... – така загальна закономірність відношень людини з навколишнім середовищем.

- а) істини;
- б) дії;
- в) життя;
- г) прогнозів.

37. Основними видами наукової (науково-технічної) роботи є:

- а) науково-дослідні, дослідно-конструкторські роботи;
- б) проектно-конструкторські, дослідно-технологічні, технологічні роботи;
- в) пошукові та проектно-пошукові роботи;
- г) виготовлення дослідних зразків або партій науково-технічної продукції;
- д) всі вище наведені відповіді.

38. Область дійсності, яку вивчає наука:

- а) предмет дослідження;
- б) об'єкт дослідження;
- в) логіка дослідження;
- г) принципи дослідження.

39. Об'єктивна істина - це ...

- а) знання про дійсність, які не залежать від людини;
- б) знання, яке в принципі правильно, але неповно відображає дійсність;
- в) знання, які тотожні своєму предмету і які не спростовуються подальшим розвитком пізнання та практики.

40. Відносна істина - це ...

- а) знання, яке в принципі правильно, але неповно відображає дійсність;
- б) знання, які тотожні своєму предмету і які не спростовуються подальшим розвитком пізнання та практики;
- в) знання про дійсність, які не залежать від людини.

41. Якщо гіпотеза доведена, то це стає:

- а) науковою теорією;
- б) науковим тлумаченням;
- в) логікою дослідження;
- г) практикою.

42. Абсолютна істина - це ...

- а) знання, які тотожні своєму предмету і які не спростовуються подальшим розвитком пізнання та практики;
- б) знання про дійсність, які не залежать від людини;
- в) знання, яке в принципі правильно, але неповно відображає дійсність.

43. Противагою знання є ...

- а) помилкова думка;
- б) гіпотеза;
- в) умовивід;
- г) абстракція.

44. Формою раціонального пізнання є ...

- а) абстрактне мислення;
- б) чуттєвого відображення дійсності;
- в) істинність знань;
- г) термін.

45. ... - це слово або словосполучення, що означає чітко окреслене спеціальне поняття певної галузі науки.

- а) гіпотеза;
- б) правило;
- в) теза;
- г) термін.

46. Знання – це...

- а) продукт науки та її матеріал;
- б) перевірений практикою результат пізнання дійсності;
- в) результат праці людини;
- г) процес руху людської думки.

47. Доказ – це...

- а) логічна процедура встановлення істинності будь-якого твердження за допомогою інших, уже доказаних тверджень;
- б) це форма зв'язку між аргументом і тезою;
- в) відображення найсуттєвіших ознак;
- г) внутрішній суттєвий стійкий взаємозв'язок явищ у природі й суспільстві.

48. Закон – це...

- а) внутрішній суттєвий стійкий взаємозв'язок явищ у природі й суспільстві;
- б) положення, яке використовується для доведення теореми, аксіоми;
- в) найвища форма узагальнення і систематизації знань, вчення, система ідей, суджень, положень;
- г) відображення найсуттєвіших ознак.

49. Умовивід – це...

- а) положення, яке використовується для доведення теореми, аксіоми;
- б) розумова операція, в процесі якої з певної кількості суджень виводиться нове судження;
- в) найвища форма узагальнення і систематизації знань, вчення, система ідей, суджень, положень;
- г) логічна процедура встановлення істинності будь-якого твердження за допомогою інших, уже доказаних тверджень.

50. Принципи пізнання:

- а) об'єктивності та пізнаванності;
- б) відображення;
- в) визначальної ролі практики;
- г) діалектики та творчої активності суб'єкта;
- д) все вище перераховане.

51. Теорія - це...

- а) логічна процедура встановлення істинності будь-якого твердження за допомогою інших, уже доказаних тверджень;
- б) найвища форма узагальнення і систематизації знань, вчення, система ідей, суджень, положень;
- в) положення, яке використовується для доведення теореми, аксіоми;
- г) розумова операція, в процесі якої з певної кількості суджень виводиться нове судження.

52. Абсолютне знання:

- а) відображає несуттєві, другорядні властивості об'єкта;
- б) найбільш повне й узагальнене розумінням об'єкта;
- в) неповне знання, неповна відповідність реального об'єкта його пізнавальній моделі;
- г) відображає найбільш суттєві чинники об'єкта.

53. Теза - це...

- а) те, що потрібно довести;
- б) положення, яке використовується для доведення теореми, аксіоми;
- в) логічна процедура встановлення істинності будь-якого твердження за допомогою інших, уже доказаних тверджень;
- г) відображення найсуттєвіших ознак.

54. Аргумент - це...

- а) положення, яке використовується для доведення теореми, аксіоми;
- б) найвища форма узагальнення і систематизації знань, вчення, система ідей, суджень, положень;
- в) положення, яке використовується для доведення теореми, аксіоми;
- г) розумова операція, в процесі якої з певної кількості суджень виводиться нове судження.

55. Демонстрація - це ...

- а) форма зв'язку між аргументом і тезою;
- б) те, що потрібно довести;
- в) положення, яке використовується для доведення теореми, аксіоми;
- г) логічна процедура встановлення істинності будь-якого твердження за допомогою інших, уже доказаних тверджень.

56. Поняття - це ...

- а) відображення найбільш суттєвих і властивих предмету чи явищу ознак;
- б) твердження як істина в межах певної наукової теорії, сприймаються без доказовості і виступають у ролі аксіоми;
- в) положення, які сприймаються без доказів;
- г) це форма зв'язку між аргументом і тезою.

57. Процес руху людської думки від незнання до знання відбувається в процесі:

- а) аналогії;
- б) відтворення;
- в) реплікації;
- г) пізнання.

58. Судження - це ...

- а) форма мислення, яка шляхом порівняння кількох понять дозволяє стверджувати або заперечувати наявність в об'єктах певних властивостей;
- б) положення, яке використовується для доведення теореми, аксіоми;
- в) найвища форма узагальнення і систематизації знань, вчення, система ідей, суджень, положень;
- г) логічна процедура встановлення істинності будь-якого твердження за допомогою інших, уже доказаних тверджень.

59. Визначення - це ...

- а) логічна процедура встановлення істинності будь-якого твердження за допомогою інших, уже доказаних тверджень;
- б) положення, яке використовується для доведення теореми, аксіоми;
- в) найвища форма узагальнення і систематизації знань, вчення, система ідей, суджень, положень;
- г) розкриття змісту поняття.

60. Форма логічного мислення, поняття, в якій розкриваються внутрішні, суттєві сторони та відносини досліджуваних предметів.

- а) категорія;
- б) принцип;
- в) поняття;
- г) визначення.

61. Положення, які сприймаються без доказів.

- а) аксіома;
- б) категорія;
- в) визначення;
- г) постулат.

62. Твердження як істина в межах певної наукової теорії, сприймається без доказовості і виступає у ролі аксіоми.

- а) судження;
- б) поняття;
- в) постулат;
- г) визначення.

63. Головне вихідне положення будь-якої наукової теорії, вчення, науки як початкова форма систематизації знань, абстрактне визначення ідеї.

- а) категорія;
- б) принцип;
- в) поняття;
- г) визначення.

64. Сутність проблеми дослідження полягає:

- а) в протиріччі між встановленими фактами і їх теоретичним осмисленням, між різними науковими поясненнями та інтерпретаціями фактів;
- б) в скруті дослідника дати відповідь на питання, які виникають;
- в) в зверненні дослідника до незнайомої йому галузі наукових знань;
- г) в побудові логіки дослідження.

65. Принцип всебічного врахування чинників і умов, що породжують те чи інше явище.

- а) об'єктивності;
- б) сутнісного аналізу;
- в) генетичний;
- г) єдності логічного та історичного.

66. Дослідницькі інфраструктури можуть бути ...

- а) локально розташованими;
- б) віртуальними;
- в) розподіленими;
- г) державними або приватними;
- д) правильної відповіді немає.

67. Концепція – це ...

а) система взаємозалежних і виникаючих один з одного поглядів, спосіб розуміння, трактування явищ, процесів; основна ідея якої-небудь теорії, єдиний визначальний задум, основна думка добутку, наукової праці;

б) ознака, по якій класифікуються, визначаються, оцінюються явища, дії чи діяльність (зокрема, при їх формалізації);

в) складання конспектів літературних джерел різного типу;

г) короткий письмовий виклад змісту розмови, тексту.

68. Науковий результат може бути у формі ... підготовка яких потребує проведення відповідних наукових досліджень або містить наукову складову.

а) звіту, опублікованої наукової статті, наукової доповіді;

б) наукового повідомлення про науково-дослідну роботу;

в) монографічного дослідження, наукового відкриття;

г) проекту нормативно-правового акта, нормативного документа або науково-методичних документів.

69. Науково-організаційна діяльність спрямована на ...

а) методичне забезпечення;

б) організаційне забезпечення;

в) задоволення матеріальних потреб;

г) координацію наукової, науково-технічної та науково-педагогічної діяльності.

70. Науково-педагогічна діяльність проводиться в ...

а) університетах;

б) академіях;

в) інститутах;

г) закладах післядипломної освіти;

д) всі наведені вище відповіді.

71. Науково-технічна діяльність – наукова діяльність, спрямована на одержання і використання нових знань для розв'язання ...

а) суперечок між наукою та освітою;

б) технологічних, інженерних, економічних проблем;

в) соціальних та гуманітарних проблем;

г) правильної відповіді немає.

72. Науково-технічний (прикладний) результат може бути у формі ...

- а) ескізного проекту, експериментального (дослідного) зразка або його діючої моделі;
- б) конструкторської або технологічної документації на науково-технічну продукцію;
- в) дослідного зразка, проекту нормативно-правового акта, нормативного документа;
- г) науково-методичних документів.

73. Результатом науково-технічних (експериментальних) розробок є нові або істотно вдосконалені ...

- а) матеріали, продукти, процеси;
- б) пристрої, технології, системи;
- в) об'єкти права інтелектуальної власності;
- г) послуги;
- д) всі вище наведені відповіді.

74. Головними цілями наукової політики в системі освіти є:

- а) підготовка науково-педагогічних кадрів;
- б) вдосконалення науково-методичного забезпечення навчального процесу;
- в) вдосконалення, планування і фінансування наукової діяльності;
- г) всі вище наведені відповіді.

75. З перерахованого, основними характеристиками науки є ...

- а) діяльність з виробництва знань;
- б) особливий соціальний інститут;
- в) система теоретичних знань;
- г) всі вище наведені відповіді.

76. Закономірність - це ...

- а) об'єктивно існуючий, повторюваний, стійкий, істотний зв'язок для групи явищ, що визначає процеси становлення та існування систем, що розвиваються;
- б) методологічна характеристика дослідження;
- в) відношення, при якому зміни якоїсь однієї сторони спричиняють зміни іншої сторони;
- г) результат процесу пізнання дійсності, адекватне її відображення у свідомості людини у виді представлень, понять, суджень, умовиводів, теорій.

77. Інформація, отримана в результаті теоретичного пояснення даних спостереження і експериментів, це є ...

- а) наукове знання;
- б) спростування;
- в) опис;
- г) вірогідність.

78. Наукові факти характеризуються властивостями:

- а) точність;
- б) об'єктивність;
- в) достовірність;
- г) новизна;
- д) перманентність.

79. Інструменти, установки, матеріально-технічні прилади, відносяться до ...

- а) загальної інфраструктури;
- б) категорій наукового дослідження;
- в) потреб наукової діяльності;
- г) засобів наукової діяльності.

80. ... руху людської думки від незнання до знання називають пізнанням, в основі якого лежить відбиття і відтворення у свідомості людини об'єктивної дійсності.

- а) схему;
- б) процес;
- в) перспективи;
- г) напрямок.

81. Яке визначення суб'єкта пізнання є найбільш правильним:

- а) активне начало процесу пізнання;
- б) людина;
- в) пасивне начало процесу пізнання;
- г) вчений.

82. Гносеологія вивчає:

- а) взаємодію людини, суспільства та природи;
- б) природу пізнавальних можливостей людини та всі питання, так чи інакше пов'язані з процесом пізнання;
- в) моральні відносини на індивідуальному і суспільному рівнях;
- г) етапи розвитку цивілізації.

83. Ознаки наукової теорії:

- а) несуперечливість та системність;
- б) точність та можливість бути перевіреною;
- в) відтворюваність та об'єктивність;
- г) все вище перераховане.

84. Сукупність теорій – це...

- а) концепція;
- б) методологія;
- в) наука;
- г) умовивід.

85. Наукові проблеми поділяються на складові компоненти – ...

- а) гіпотези;
- б) закони;
- в) теми;
- г) твердження.

86. Основну увагу Міністерства освіти і науки приділяє фінансуванню науково-дослідних робіт:

- а) фундаментальних;
- б) прикладних;
- в) розробок.

87. Функцією науки в суспільстві є ...

- а) створення грамотного, «розумного» суспільства;
- б) побудова ефективної роботи соціуму;
- в) опис, пояснення і передбачення процесів і явищ дійсності на основі відкритих нею (наукою) законів;
- г) створення бази для подальших наукових досліджень.

88. Концепція, як система поглядів, те або інше розуміння явищ і процесів, містить у собі:

- а) методологію дослідження;
- б) набір методів проведення досліджень;
- в) принципи організації процесу дослідження;
- г) обрані процедури дослідження.

89. Проблема наукового дослідження – це ...

- а) те, що належить відкрити, довести, щось невідоме в науці;
- б) те, що не виходить у автора наукового дослідження;
- в) джерело інформації, що необхідна для дослідження;
- г) правильної відповіді немає.

90. Тема наукового дослідження повинна бути ...

- а) з розмитим формулюванням;
- б) точно сформульованою;
- в) сформульована в кінці дослідження;
- г) сформульована так, щоб була можливість обґрунтовано від неї відступати.

91. Рівень знання, зміст якого одержано переважно з досвіду, це:

- а) емпіричний;
- б) теоретичний;
- в) раціональний;
- г) почуттєвий.

92. За ступенем взаємодії із зовнішнім середовищем системи поділяють на:

- а) абстрактні та конкретні;
- б) відкриті та закриті;
- в) сумативні та діяльнісні.
- г) статичні та динамічні.

93. Мета наукового дослідження – це ...

- а) коротке і точне формулювання того, що автор має намір зробити в рамках дослідження;
- б) уточнення проблеми, що конкретизують основний задум;
- в) джерело інформації, необхідної для дослідження;
- г) то, що належить відкрити, довести, щось невідоме в науці.

94. Тема наукового дослідження – це ...

- а) уточнення проблеми, що конкретизують основний задум;
- б) то, що належить відкрити, довести, щось невідоме в науці;
- в) джерело інформації, необхідної для дослідження;
- г) більш конкретне джерело інформації, необхідної для дослідження.

95. Наукове дослідження – це складний і багатогранний процес, у якому поєднуються ... аспекти.

- а) організаційні, технічні, економічні, правові та психологічні;
- б) організаційні, технічні, психофізичні;
- в) організаційні, технічні, соціальні;
- г) організаційні, технічні, економічні, юридичні.

96. Суттєві пізнавальні елементи науки:

- а) наукові ідеї;
- б) гіпотези;
- в) факти;
- г) судження.

97. Положення в науці, згідно з яким тільки та гіпотеза може бути визнана істинною теорією, що не суперечить емпіричним законам:

- а) принцип суперечності;
- б) принцип тотожності;
- в) принцип виключення третього;
- г) принцип достатньої підстави.

98. Науково-дослідницька діяльність здобувачів вищої освіти включає:

- а) навчання елементам дослідницької діяльності при вивченні спецкурсу;
- б) наукові дослідження під керівництвом професорсько-викладацького складу в процесі навчання та підготовки кваліфікаційних (курсівих) робіт;
- в) участь у конференціях, наукових гуртках в позааудиторний час;
- г) підготовка наукових статей, рекламна діяльність;
- д) аудиторне навчання.

99. Припущення щодо будь-яких наукових фактів, які не можна до кінця вважати достовірними:

- а) теорія;
- б) аналогія;
- в) гіпотеза;
- г) парадигма.

100. Форми використання матеріалів наукового дослідження:

- а) дисертація;
- б) доповідь, виступ;
- в) звіт про дослідження;
- г) наукова публікація;
- д) курсова (дипломна) робота;
- є) планування наукової проблеми.

101. Форма думки, в якій міститься усвідомлення мети пізнання нового явища це є ...

- а) наукова ідея;
- б) закон;
- в) поняття;
- г) принцип.

102. В науковому пізнанні теорія виконує функції:

- а) завдання теорії – класифікувати об'єкти або явища світу;
- б) теорія повинна описувати явища природи и суспільства;
- в) мета будь-якої теорії – пояснення явищ;
- г) головне завдання теорії – передбачення нових явищ, майбутніх подій;
- д) теорія узагальнює, систематизує знання в деяку цілісну картину, здійснює синтез знань.

103. Закони, що пояснюють емпіричні явища шляхом введення припущень щодо причин таких явищ, що не спостерігаються під час дослідів:

- а) емпіричні закони;
- б) наукові закони;
- в) метафізичні закони;
- г) теоретичні закони.

104. Закони, що описують поведінку об'єктів за якими проводяться спостереження:

- а) емпіричні закони;
- б) наукові закони;
- в) метафізичні закони;
- г) теоретичні закони.

105. Априорне знання:

- а) відображає несуттєві, другорядні властивості об'єкта;
- б) знання про об'єкт до пізнавального акту з ним;
- в) знання про об'єкт, отримане в результаті пізнавальних дій з ним;
- г) відображає найбільш суттєві чинники об'єкта.

106. Методологічне поняття, що означають процес встановлення істинності наукових тверджень в результаті їх емпіричної перевірки:

- а) верифікація;
- б) детермінізм;
- в) надійність;
- г) вірогідність.

107. Істина за змістом, як результат діяльності людського мислення, може бути:

- а) абсолютна;
- б) відносна;
- в) об'єктивна або суб'єктивна;
- г) всі наведені відповіді правильні.

108. Безпосереднє осягнення істини без логічного обґрунтування, засноване на попередньому досвіді:

- а) інтуїція;
- б) аномалія;
- в) новація;
- г) парадигма.

109. Виправдане, обґрунтоване переконання (впевненість) людини в істині – це:

- а) знання;
- б) усвідомлення;
- в) умовивід;
- г) парадигма.

110. Будь-яка істина є:

- а) абсолютною;
- б) відотною;
- в) об'єктивною за формою існування;
- г) суб'єктивною за змістом;
- д) все вище перераховане.

111. Основа процесів, які людина знаходить в собі і прояви яких вона спостерігає в поведінці інших:

- а) валідність;
- б) свідомість;
- в) наочність;
- г) правильної відповіді немає.

112. Реальність, щодо якої в процесі пізнання встановлюється деяка істина:

- а) об'єктивна проблема;
- б) об'єкт пізнання;
- в) суб'єкт пізнання;
- г) об'єктивне пізнання.

113. Відносне знання:

- а) відображає несуттєві, другорядні властивості об'єкта;
- б) найбільш повне й узагальнене розумінням об'єкта;
- в) неповне знання, неповна відповідність реального об'єкта його пізнавальній моделі;
- г) відображає найбільш суттєві чинники об'єкта.

114. Для реалізації відкриття законів існування та розвитку природи, суспільства, мислення і процесу пізнання наука оперує такими методами:

- а) збір, аналіз, узагальнення фактів;
- б) систематизація отриманих знань;
- в) пояснення суті явищ і процесів;
- г) прогнозування подій, явищ і процесів;
- д) встановлення напрямків та форм практичного використання отриманих знань;
- е) всі вище наведені відповіді.

115. Апостеріорне знання:

- а) відображає несуттєві, другорядні властивості об'єкта;
- б) знання про об'єкт, отримане в результаті пізнавальних дій з ним;
- в) знання про об'єкт до пізнавального акту з ним;
- г) відображає найбільш суттєві чинники об'єкта.

116. Основні рівні наукового пізнання:

- а) раціональний і чуттєвий;
- б) стихійний і практичний;
- в) емпіричний і теоретичний;
- г) прикладний і теоретичний.

117. Мета пізнання:

- а) прогрес;
- б) щастя;
- в) задоволення;
- г) істина.

118. Процес наукового пізнання:

- а) концепція – гіпотеза – проблема – факт – теорія;
- б) факт – концепція – гіпотеза – проблема – теорія;
- в) гіпотеза – проблема – факт – теорія – концепція;
- г) факт – проблема – гіпотеза – концепція – теорія.

119. В процесі пізнання виділяють такі основні форми:

- а) раціональна і чуттєва;
- б) теоретична і практична;
- в) емпірична і раціональна;
- г) побутова (стихійна) і наукова.

120. До форми чуттєвого пізнання НЕ відноситься:

- а) відчуття;
- б) споглядання;
- в) сприйняття;
- г) уявлення.

ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ 3. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ НАУКИ ТА ЇЇ РОЗВИТОК

1. Основними рисами науково-технічної революції є:

- а) швидкість розвитку науки, перетворення науки в безпосередню виробничу силу;
- б) всеосяжність;
- в) зміна технічної та технологічної бази господарства світу;
- г) обмеженість.

2. Аспект - це ...

- а) кут зору, під яким розглядається об'єкт (явище, поняття) дослідження;
- б) необхідна, істотна, невід'ємна властивість об'єкта;
- в) процес чи зареєстроване науковим методом явище, невластиве досліджуваному об'єкту що не є метою дослідження;
- г) сукупність аргументів на користь тези.

3. Перша науково-технічна революція створила нові наукові основи ...

- а) математики, астрономії, механіки, медицини;
- б) клітинної й еволюційної теорії у біології;
- в) космознавства;
- г) всі вище зазначені відповіді.

4. Друга науково-технічна революція зруйнувала метафізичні ідеї незмінності природи та утвердила діалектичні ідеї загального розвитку і зв'язку у природі на основі ...

- а) атомістичної теорії та періодичного закону в хімії;
- б) вчення про збереження і перетворення енергії у фізиці;
- в) клітинної й еволюційної теорії у біології;
- г) правильної відповіді немає.

5. Третя науково-технічна революція почалася з руйнування концепції неподільного атома і створення квантово-механічної системи світосприймання, яка характеризується кількісними фізичними властивостями мікросистем; розпочалася у ...

- а) фізиці;
- б) хімії;
- в) космознавстві;
- г) природознавстві.

6. Четверта науково-технічна революція охопила інтелектуальну діяльність, починаючи з ...

- а) інформаційних образів в економіці;
- б) штучного інтелекту у нових технологіях;
- в) інформатизації суспільства;
- г) космознавства.

7. Чи існує однозначна точка зору про час виникнення науки?

- а) так, існує;
- б) ні, не існує.

8. Рік заснування Національної Академії наук України.

- а) 1918;
- б) 1921;
- в) 1936;
- г) 1939.

9. Перший Президент Національної Академії наук України.

- а) Загородній А. Г.;
- б) Патон Б.Є.;
- в) Левицький О. І.;
- г) Вернадський В.І.

10. Промислова революція, яка стала могутнім стимулом для подальшого розвитку науки, припадає на:

- а) кінець XX – початок XXI ст.;
- б) кінець XVII – початок XVIII ст.;
- в) кінець XVIII – початок XIX ст.;
- г) початок XX – кінець XX ст.

11. Наприкінці XX – початку XXI ст. для науки властиві такі особливості:

- а) диференціація й інтеграція науки;
- б) прискорений розвиток природознавчих наук;
- в) математизація наук;
- г) всі відповіді правильні.

12. Науково-технічна політика розвитку науки може бути:

- а) фронтальна;
- б) селективна;
- в) асиміляційна;
- г) всі наведені випадки.

13. Вчений, який проходить підготовку в докторантурі наукової установи (закладу вищої освіти) для здобуття наукового ступеня доктора наук.

- а) ад'юнкт;
- б) аспірант;
- в) асистент;
- г) докторант.

14. В який період часу наука виникла як продуктивна сила?

- а) в період античності;
- б) в Новий час;
- в) з середини ХІХ ст.;
- г) з другої половини ХХ.

15. В який період часу наука виникла як соціальний інститут?

- а) в період античності;
- б) в Новий час;
- в) з середини ХІХ ст.;
- г) з другої половини ХХ.

16. В який період часу наука виникла як форма суспільної свідомості?

- а) в період античності;
- б) в Новий час;
- в) з середини ХІХ ст.;
- г) з другої половини ХХ.

17. ... - це форма суспільної свідомості та духовної діяльності людей, яка націлена на виробництво знань про природу, суспільство, людину і саме, пізнання, що має за мету досягнення істини і відкриття об'єктивних законів дійсності на основі узагальнення емпіричних фактів у їх взаємозв'язку, для того щоб передбачати тенденції розвитку дійсності та сприяти їх зміні.

- а) наука;
- б) гіпотеза;
- в) теорія;
- г) концепція.

18. В який період часу наука виникла як система підготовки кадрів?

- а) в період античності;
- б) в Новий час;
- в) з середини ХІХ ст.;
- г) з другої половини ХХ.

19. Наука як форма суспільної свідомості виникла в ...

- а) Стародавній Греції;
- б) Стародавньому Римі;
- в) Єгипті;
- г) Новий час.

20. Наука як соціальний інститут виникла в ...

- а) Стародавній Греції;
- б) Стародавньому Римі;
- в) Єгипті;
- г) Новий час.

21. Наука як система підготовки кадрів існує з ...

- а) 16 століття;
- б) 17 століття;
- в) середини 19 століття;
- г) середини 18 століття.

22. Розвиток організаційних форм у сфері прикладної (галузевої) науки в сучасних умовах породив нові організаційні структури, а саме ...

- а) інкубатори;
- б) технопарки;
- в) поліспарки;
- г) технобатори;
- д) технополіси.

23. Галузі науки, що вивчають явища навколишнього світу в живій та неживій природі.

- а) соціальні науки;
- б) філософські науки;
- в) технічні науки;
- г) природничі науки.

24. Науки про загальні закони розвитку природи, суспільства та мислення називаються ...

- а) соціальні науки;
- б) філософські науки;
- в) технічні науки;
- г) природничі науки.

25. Науки, що займаються вирішенням технологічних, інженерних, економічних та інших проблем, називаються ...

- а) соціальні науки;
- б) філософські науки;
- в) технічні науки;
- г) природничі науки.

26. Фізика, механіка, хімія, біологія відносяться до ...

- а) соціальних наук;
- б) філософських наук;
- в) технічних наук;
- г) природничих наук.

27. Педагогіка, філологія, історія, право відносяться до ...

- а) суспільних наук;
- б) природничих наук;
- в) технічних наук;
- г) філософських наук.

28. Психологія, логіка, філософія, соціологія відносяться до ...

- а) суспільних наук;
- б) природничих наук;
- в) технічних наук;
- г) філософських наук.

29. Які науки спрямовані на отримання нових знань про основні закономірності будови, функціонування і розвитку людини, суспільства, навколишнього середовища?

- а) прикладні науки;
- б) фундаментальні науки;
- в) технічні науки;
- г) природничі науки.

30. Які науки спрямовані на застосування нових знань для досягнення практичних цілей і вирішення конкретних завдань?

- а) прикладні науки;
- б) фундаментальні науки;
- в) технічні науки;
- г) природничі науки.

31. До яких наук належать економіка, мистецтвознавство?

- а) суспільних наук;
- б) природничих наук;
- в) технічних наук.

32. Ознаками наукової школи є ...

- а) наявність наукового лідера;
- б) наявність докторів, кандидатів наук, докторів філософії;
- в) значущість отриманих наукових результатів у певній галузі;
- г) наявність відповідної матеріальної бази, територіальної єдності.

33. Суб'єктами наукової діяльності є ...

- а) науково-педагогічні працівники;
- б) здобувачі вищої освіти;
- в) наукові працівники;
- г) всі разом.

34. До наукових (освітньо-наукових) ступенів належать:

- а) академік;
- б) член-кореспондент;
- в) доктор філософії;
- г) доктор наук.

35. До вчених звань належать:

- а) доцент;
- б) професор;
- в) старший науковий співробітник;
- г) кандидат технічних наук.

36. В основі класифікації наук головним методом є:

- а) методологічний;
- б) гносеологічний;
- в) логічний;
- г) історичний.

37. Явища суспільного життя, що впливають на зростання, поглиблення теоретичного, об'єктивно-істинного знання про світ називаються ...

- а) факторами розвитку науки;
- б) пізнання;
- в) мислення;
- г) культура.

38. Вчений, який проводить наукові дослідження для здобуття ступеня доктора філософії.

- а) ад'юнкт;
- б) аспірант;
- в) асистент;
- г) докторант.

39. ... - це форма достовірного, об'єктивного знання, що отримується на емпіричному рівні наукового пізнання.

- а) гіпотеза;
- б) теорема;
- в) умовивід;
- г) науковий факт.

40. Абсолютно необхідними, обов'язковими особисті контакти вчених є в рамках ...

- а) наукової школи;
- б) написання статті;
- в) надання рецензії;
- г) навчання у вищому навчальному закладі.

41. ... - це інтелектуальна, емоційно-ціннісна, неформальна, відкрита спільність учених різних статусів, що розробляють під керівництвом лідера висунуту їм дослідницьку програму.

- а) наукова школа;
- б) науковий колектив;
- в) наукове видавництво;
- г) грант.

42. ... - це група людей, згуртованих дослідницькою програмою, реалізація якої забезпечується складною функціонально-рольовою структурою.

- а) наукова школа;
- б) науковий колектив;
- в) експедиція;
- г) грант.

43. Якісний стрибок в науковому пізнанні, що передбачає докорінну перебудову дослідницьких стратегій, що задаються підставами науки, це є ...

- а) наукова революція;
- б) емпіризм;
- в) селективність;
- г) фронтальність.

44. Загальні знання про світ, що склалися в якості підсумку сукупного розвитку наукового знання, це є ...

- а) основа науки;
- б) наукова картина світу;
- в) ядро науки;
- г) ланцюг науки.

45. Перша українська школа вищого рівня, заснована відомим українським князем близько 1576 року (... школа (колегія)).

- а) Львівська;
- б) Кременецька;
- в) Києво-Могилянська;
- г) Острозька.

46. Теоретичні та експериментальні наукові дослідження, спрямовані на одержання нових знань про закономірності організації та розвитку природи, суспільства, людини, їх взаємозв'язків.

- а) фундаментальні наукові дослідження;
- б) прикладні наукові дослідження;
- в) суспільні або природознавчі наукові дослідження;
- г) практичні наукові дослідження.

47. Теоретичні та експериментальні наукові дослідження, спрямовані на одержання і використання нових знань для практичних цілей.

- а) прикладні наукові дослідження;
- б) фундаментальні наукові дослідження;
- в) практичні наукові дослідження;
- г) цілеспрямовані наукові дослідження.

48. Гіпотези, теорії, нові методи пізнання, відкриття законів природи, невідомих раніше явищ і властивостей матерії, виявлення закономірностей розвитку суспільства тощо, які не орієнтовані на безпосереднє практичне використання у сфері економіки є результатом

...

- а) фундаментальних наукових досліджень;
- б) прикладних наукових досліджень;
- в) цілеспрямованих наукових досліджень;
- г) методологічних наукових досліджень.

49. Нові знання, призначені для створення нових або вдосконалення існуючих матеріалів, продуктів, пристроїв, методів, систем, технологій, конкретні пропозиції щодо виконання актуальних науково-технічних та суспільних завдань є результатом

...

- а) фундаментальних наукових досліджень;
- б) прикладних наукових досліджень;
- в) цілеспрямованих наукових дослідження;
- г) методологічних наукових досліджень.

50. Пріоритетні напрями розвитку науки і техніки в Україні визначені:

- а) Президентом України;
- б) Національною Академією Наук України;
- в) Вищою атестаційною комісією України;
- г) Верховною Радою України.

51. Дослідження сутності науки, законів її функціонування і розвитку є предметом ...

- а) об'єктивності науки;
- б) достовірності науки;
- в) достатності науки;
- г) філософії науки.

52. Домінуючою в ХХ ст. стає тенденція до ...

- а) синтезу наук;
- б) інсайту;
- в) страху перед критикою;
- г) наживи.

53. Перебудова наукових традицій, стилю мислення відбувається в ході ...

- а) наукових революцій;
- б) наукових перетворень;
- в) наукових здобутків;
- г) наукових подвигів.

54. ... – це певна сукупність норм, які діють у науковій спільноті, є основним механізмом функціонування науки як соціального інституту з виробництва достовірного знання.

- а) наукова культура;
- б) професіоналізм;
- в) етос науки;
- г) есе.

55. Перша науково-технічна революція створила наукові основи ...

- а) кібернетики;
- б) економіки;
- в) природознавства;
- г) інтелектуальної діяльності людини.

56. Друга науково-технічна революція утвердила діалектичні ідеї загального розвитку і зв'язку у ...

- а) природі;
- б) суспільстві;
- в) економіці;
- г) бізнесі.

57. У ході цієї революції наука проявляє революціонізуючий вплив на розвиток виробництва і виробничих відносин.

- а) Першої науково-технічної революції;
- б) Другої науково-технічної революції;
- в) Третьої науково-технічної революції;
- г) Четвертої науково-технічної революції.

58. Четверта науково-технічна революція охопила ... діяльність:

- а) організаційну;
- б) інвестиційну;
- в) інноваційну;
- г) інтелектуальну.

59. Молодий учений в Україні – це вчений віком до ..., який має вищу освіту не нижче другого (магістерського) рівня.

- а) 25 років;
- б) 28 років;
- в) 35 років;
- г) 40 років;
- д) 45 років.

60. Формою підготовки докторів філософії в Україні є:

- а) магістратура;
- б) аспірантура;
- в) докторантура;
- г) правильної відповіді немає.

61. Національна Академія Наук України займає провідне місце у наукових дослідженнях; очолює і координує ... дослідження у різних областях науки.

- а) прикладні;
- б) фундаментальні;
- в) теоретичні;
- г) методологічні.

62. До складу Національної Академії Наук України входять:

- а) науково-дослідні інститути, лабораторії;
- б) музеї, астрономічна обсерваторія, ботанічний та акліматизаційний сади;
- в) біологічна станція;
- г) друкарня та бібліотека;
- д) всі вище наведені відповіді.

63. Галузева наука включає самостійні наукові організації, підпорядковані органам державного і галузевого управління (міністерствам і відомствам) та самостійні науково-дослідні інститути, конструкторські бюро, науково-виробничі об'єднання; є ... організації науки в Україні.

- а) першою сферою;
- б) другою сферою;
- в) третьою сферою;
- г) підприємницький сектор.

64. Вузівська наука представлена вищими навчальними закладами, які мають спеціальні підрозділи (проблемні та галузеві лабораторії, науково-дослідні частини тощо), а також які виконують науково-технічні роботи на кафедрах; є ... організації науки в Україні.

- а) першим сектором;
- б) другим сектором;
- в) третім сектором;
- г) четвертим сектором.

65. Основною ланкою структури Національної Академії Наук України є:

- а) Рада молодих вчених;
- б) Мала академія наук України;
- в) науково-дослідні інститути;
- г) громадські наукові організації.

66. Заводська наука (четвертий сектор) включає як самостійні науково-дослідні підрозділи, які входять до складу виробничих об'єднань, так і конструкторські, технологічні і інші технічні служби, підрозділи у структурі підприємств, які не є юридичними особами; є ... організації науки в Україні.

- а) початковим сектором;
- б) другим сектором;
- в) третім сектором;

г) четвертым сектором.

67. Кількість Національних галузевих академій наук України складає:

- а) 3;
- б) 7;
- в) 5;
- г) 8.

68. ... (підприємницький сектор) об'єднує недержавні наукові організації, створені останнім часом, як правило, у формі малих підприємств, різноманітних організаційно-правових форм. До цієї сфери можна віднести створені комерційними структурами потужні наукові організації, у тому числі із залученням іноземного капіталу. Сюди ж треба віднести малі інноваційні (венчурні) підприємства, приватні консультаційні осередки.

- а) вузівська наука;
- б) позавідомча наука;
- в) галузева наука;
- г) заводська наука.

69. Секції Національної Академії Наук України:

- а) фізико-технічних і математичних наук;
- б) хімічних і біологічних наук;
- в) державного управління;
- г) суспільних і гуманітарних наук.

70. Інкубатор ...

а) має форму невеликого містечка (населеного пункту), в якому розташовані наукові і науково-виробничі комплекси. Це свого роду конгломерат із сотень розміщених на одній території дослідних установ, промислових фірм (переважно малих), впроваджувальних організацій, які об'єднані зацікавленістю у появі нових ідей та якнайшвидшій їх комерціалізації;

б) спеціалізується на створенні сприятливих умов для започаткування і ведення ефективної діяльності малих інноваційних (венчурних) фірм, зайнятих реалізацією оригінальних науково-технічних ідей;

в) це компактно розташований комплекс, який може включати в себе наукові установи, вищі навчальні заклади і підприємства промисловості.

71. Технопарк ...

а) має форму невеликого містечка (населеного пункту), в якому розташовані наукові і науково-виробничі комплекси. Це свого роду конгломерат із сотень розміщених на одній території дослідних установ, промислових фірм (переважно малих), впроваджувальних організацій, які об'єднані зацікавленістю у появі нових ідей та якнайшвидшій їх комерціалізації;

б) спеціалізується на створенні сприятливих умов для започаткування і ведення ефективної діяльності малих інноваційних (венчурних) фірм, зайнятих реалізацією оригінальних науково-технічних ідей;

в) це компактно розташований комплекс, який може включати в себе наукові установи, вищі навчальні заклади і підприємства промисловості.

72. Технополіс ...

а) має форму невеликого містечка (населеного пункту), в якому розташовані наукові і науково-виробничі комплекси. Це свого роду конгломерат із сотень розміщених на одній території дослідних установ, промислових фірм (переважно малих), впроваджувальних організацій, які об'єднані зацікавленістю у появі нових ідей та якнайшвидшій їх комерціалізації;

б) спеціалізується на створенні сприятливих умов для започаткування і ведення ефективної діяльності малих інноваційних (венчурних) фірм, зайнятих реалізацією оригінальних науково-технічних ідей;

в) це компактно розташований комплекс, який може включати в себе наукові установи, вищі навчальні заклади і підприємства промисловості.

73. До основних організаційних секторів науки не відноситься

...

- а) академічний;
- б) вузівський;
- в) студентський;
- г) галузевий.

74. Національна Академія Наук України та галузеві академії щорічно звітують перед ...

- а) Президентом України;
- б) Кабінетом Міністрів України;
- в) Верховною Радою України;
- г) Вищою атестаційною комісією України.

75. ... - система програм та політичних інструментів, що об'єднує інституційне середовище досліджень і розробок держав з метою розвитку міжнародного науково-технічного співробітництва, вільного трансферу знань, мобільності дослідників.

- а) ЮНЕП;
- б) ООН;
- в) Європейський дослідницький простір;
- г) Національна академія наук.

76. Пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки є ...

а) фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави;

- б) інформаційні та комунікаційні технології;
- в) енергетика та енергоефективність;
- г) раціональне природокористування;
- д) науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань;
- е) нові речовини і матеріали;
- ж) всі відповіді вірні.

77. ... займається організацією, координацією та фінансуванням науки в Україні; визначає напрям розвитку наукових досліджень та використання їх у народному господарстві.

- а) Міністерство освіти і науки України;
- б) Національна академія наук України;
- в) Національні галузеві академії наук;
- г) Громадські спеціалізовані академії.

ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ 4. МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

1. Зайвий етап наукових досліджень.

- а) підготовчий;
- б) творчий;
- в) експериментальний;
- г) заключний.

2. За структурою план наукового дослідження може бути ...

- а) простим і ускладненим;
- б) ускладненим і складним;
- в) складним і спрощеним;
- г) простим і складним.

3. Етапи наукового дослідження:

- а) організаційний, дослідний, апробація, узагальнення, результатів дослідження;
- б) теоретичний, експериментальний, узагальнення, результатів дослідження;
- в) організаційний, дослідний, узагальнення, апробація, реалізація результатів дослідження;
- г) організаційний, теоретичний, дослідний, експериментальний, узагальнення, апробація, реалізація результатів дослідження.

4. Класифікація експериментів за типом моделей, які досліджуються в експерименті:

- а) польові;
- б) лабораторні;
- в) реальні;
- г) віртуальні.

5. До структури загальнонаукових методів НЕ відноситься:

- а) спостереження;
- б) експеримент;
- в) порівняння;
- г) формалізація.

6. Спостереження, експеримент і порівняння відносяться до основних ... методів дослідження.

- а) загальнокультурних;
- б) логічних;
- в) емпіричних;
- г) теоретичних.

7. Найважливішими аспектами розгляду наукового дослідження є рух думки дослідника в напрямку:

- а) гіпотеза – результат дослідження – проблема;
- б) результат дослідження – проблема – гіпотеза;
- в) проблема – гіпотеза – результат дослідження.

8. Експеримент має дві взаємопов'язаних функції. З представленого до них НЕ відноситься:

- а) досвідчена перевірка гіпотез і теорій;
- б) формування нових наукових концепцій;
- в) зацікавлене ставлення до досліджуваного предмета.

9. У ході досліджень не може застосовуватися:

- а) наукове припущення (теоретично обґрунтоване передбачення);
- б) емпіричне припущення (зв'язок між впливом та результатом, якщо ... то ...);
- в) робоча гіпотеза (початковий план);
- г) нульова гіпотеза (щось роблю, але не знаю, що вийде).

10. Задум дослідження – це ...

- а) основна ідея, яка пов'язує воедино всі структурні елементи методики, визначає порядок проведення дослідження, його етапи;
- б) літературне оформлення результатів дослідження;
- в) накопичення фактичного матеріалу.

11. ... – це вчення про принципи, форми, методи пізнання та перетворення дійсності, застосування принципів світогляду до процесу пізнання, духовної творчості та практиці.

- а) методологія;
- б) ідеологія;
- в) аналогія;
- г) морфологія.

12. Класифікація експериментів за призначенням об'єкта експерименту:

- а) природничо-наукові;
- б) виробничі;
- в) педагогічні;
- г) соціологічні та економічні;
- д) всі вище відповідні вірні.

13. ...- це система правил для розв'язування певного типу задач.

- а) процедура;
- б) алгоритм;
- в) спосіб;
- г) метод.

14. До групи експериментальних методів дослідження відноситься:

- а) порівняння;
- б) тестування;
- в) моделювання;
- г) узагальнення.

15. Емпіричний рівень пізнання - це:

- а) описування;
- б) вимірювання;
- в) експеримент;
- г) спостереження;
- д) все вище наведене разом.

16. Метод дослідження, який передбачає організацію ситуації дослідження та дозволяє її контролювати:

- а) спостереження;
- б) експеримент;
- в) анкетування;
- г) всі варіанти вірні.

17. Методика наукового дослідження представляє:

- а) систему послідовно використовуваних прийомів відповідно до мети дослідження;
- б) систему й послідовність дій щодо дослідження явищ й процесів;
- в) сукупність теоретичних принципів та методів дослідження реальності;
- г) спосіб пізнання об'єктивного світу за допомогою послідовних дій та спостережень;
- д) все вище перераховане.

18. У формуванні наукової теорії важлива роль відводиться:

- а) індукції та дедукції;
- б) абдукції;
- в) моделюванню та експерименту;
- г) всім перерахованим інструментам.

19. Класифікація експериментів за характером взаємодії засобів дослідження з об'єктом дослідження:

- а) натуральні;
- б) змодельовані;
- в) факторні;
- г) штучні.

20. Цілеспрямоване вивчення предметів, яке спирається в основному на дані органів почуттів (відчуття, сприйняття, уявлення) – це ...

- а) спостереження;
- б) експеримент;
- в) порівняння;
- г) теоретизації.

21. Пізнавальна операція, що лежить в основі суджень про подібність або відмінність об'єктів – це ...

- а) спостереження;
- б) експеримент;
- в) порівняння;
- г) теоретизації.

22. ... – це об'єктивна єдність закономірно пов'язаних один з одним предметів, явищ, а також знань про природу і суспільство.

- а) комплекс;
- б) об'єднання;
- в) система;
- г) угруповання.

23. Визначення об'єкта та предмета, мети та завдань відбувається на ... етапі наукового дослідження.

- а) підготовчому;
- б) другому;
- в) дослідному;
- г) заключному.

24. Розробка гіпотези відбувається на ... етапі наукового дослідження.

- а) другому;
- б) дослідному;
- в) підготовчому;
- г) заключному.

25. Перевірка гіпотези відбувається на ... етапі наукового дослідження.

- а) першому;
- б) дослідному (другому);
- в) підготовчому;
- г) заключному.

26. Формулювання попередніх висновків, їх апробація й уточнення відбувається на ... етапі наукового дослідження.

- а) першому;
- б) підготовчому;
- в) дослідному (другому);
- г) заключному.

27. Класифікація експериментів за метою дослідження:

- а) констатуючі;
- б) контролюючі;
- в) пошукові;
- г) вирішальні;
- д) всі вище відповідні вірні.

28. Обґрунтування заключних висновків та практичних рекомендацій відбувається на ... етапі наукового дослідження.

- а) першому;
- б) підготовчому;
- в) заключному;
- г) дослідному (другому).

29. Впровадження результатів дослідження в практику відбувається на ... етапі наукового дослідження.

- а) першому;
- б) підготовчому;
- в) дослідному (другому);
- г) заключному (третьому).

30. Першим етапом наукового дослідження є:

- а) написання наукової статті;
- б) обґрунтування теми;
- в) розробка плану;
- г) складання плану дослідження.

31. Методологія науки – це:

- а) вчення про методи та процедурах наукової діяльності;
- б) система методів і дослідницьких процедур;
- в) теорія науки;
- г) сукупність методик вивчення наукових дисциплін.

32. Класифікація експериментів за способом формування умов:

- а) лабораторні;
- б) виробничі;
- в) прикладні;
- г) віртуальні.

33. До кількісних методів дослідження можна віднести:

- а) експеримент;
- б) вимір;
- в) контент-аналіз;
- г) контент-синтез науки.

34. Обґрунтування актуальності теми дослідження передбачає:

- а) твердження про наявність проблемної ситуації в науці;
- б) вказівка на велику кількість публікацій з даної тематики;
- в) отримання субсидії на проведення дослідження;
- г) доказ необхідності вирішення даної проблеми для подальшого розвитку науки.

35. Активне і цілеспрямоване втручання у перебіг процесу що досліджується – це ...

- а) спостереження;
- б) експеримент;
- в) порівняння;
- г) теоретизації.

36. Стадії формулювання гіпотези:

- а) накопичення фактичного матеріалу і висунення припущення;
- б) аналіз наукових джерел та теорій;
- в) виведення із припущення наслідків;
- г) постановка наукової проблеми;
- д) перевірка на практиці отриманих результатів і уточнення гіпотези.

37. Теоретичним відтворенням об'єктивної дійсності є:

- а) мета дослідження;
- б) гіпотеза;
- в) завдання дослідження;
- г) предмет дослідження.

38. У якому розділі кваліфікаційної роботи обґрунтовується актуальність теми, розкривається ступінь і стан наукової проблеми, її значення для теорії та практики певної науки, об'єкт, предмет, мета, завдання та методи дослідження?

- а) основній частині;
- б) додатках;
- в) висновках;
- г) вступі.

39. Гіпотеза наукового дослідження - це ...

- а) уточнення проблеми, що конкретизує основний задум;
- б) те, що належить відкрити, довести;
- в) припустиме судження про закономірні (причинні) зв'язки явищ;
- г) джерело інформації, що необхідне для дослідження.

40. Класифікація експериментів за структурою об'єктів та явищ, що вивчаються:

- а) технологічні;
- б) прості;
- в) відкриті або закриті;
- г) складні.

41. До логічних методів й прийомів пізнання НЕ відноситься:

- а) аналіз;
- б) синтез;
- в) абстрагування;
- г) експеримент.

42. Робоча гіпотеза - це ...

- а) тимчасове припущення для систематизації наявного фактичного матеріалу;
- б) уточнення проблеми, що конкретизує основний задум;
- в) те, що належить відкрити, довести.

43. Метод наукового пізнання, в основу якого покладена процедура поєднання різних елементів предмета в єдине ціле, систему, без чого неможливо справді наукове пізнання цього предмета:

- а) аналіз;
- б) синтез;
- в) індукція;
- г) дедукція.

44. Метод ... – конструювання подумки об'єктів, яких немає в дійсності або які практично нездійсненні.

- а) аксіоматичний;
- б) дедуктивний;
- в) ідеалізації;
- г) індуктивний.

45. Процес виведення висновку, що гарантовано слідує, якщо вихідні припущення істинні, то висновок на їх підставі є чинним:

- а) аналіз;
- б) синтез;
- в) індукція;
- г) дедукція.

46. Цілеспрямоване пізнання, результати якого виступають у вигляді системи понять, законів та теорій:

- а) наукова теорія;
- б) наукова практика;
- в) науковий метод;
- г) наукове дослідження.

47. Метод наукового дослідження – це ...

- а) система послідовних дій, модель дослідження;
- б) попередні узагальнення й висновки;
- в) тимчасове припущення для систематизації наявного фактичного матеріалу;
- г) спосіб дослідження, спосіб діяльності.

48. Методика наукового дослідження – це ...

- а) система послідовних дій, модель дослідження;
- б) попередні узагальнення й висновки;
- в) тимчасове припущення для систематизації наявного фактичного матеріалу;
- г) спосіб дослідження, спосіб діяльності.

49. ... - це система приписів, принципів, вимог, які повинні орієнтувати в рішенні конкретної задачі, досягненні певного результату.

- а) гіпотеза;
- б) метод;
- в) цілі;
- г) завдання.

50. Метод пізнання, в результаті якого відбувається перенесення значення, отриманого у ході розгляду якого-небудь одного об'єкта, на інший, менш вивчений та в даний момент вивчається:

- а) спостереження;
- б) експеримент;
- в) аналогія;
- г) синтез.

51. Сукупність загальнонаукових методологічних принципів (вимог), в основі яких лежить розгляд об'єктів як систем – це ...

- а) синтез;
- б) системний підхід;
- в) метод індукції;
- г) метод дедукції.

52. Використання загальних наукових положень при дослідженні конкретних явищ – це ...

- а) синтез;
- б) системний підхід;
- в) метод індукції;
- г) метод дедукції.

53. Що означає системний підхід в методології досліджень?

- а) ґрунтовне вивчення явища, процесу;
- б) послідовність і цілісність виконання дослідження;
- в) комплексне дослідження великих і складних об'єктів (систем) як єдиного цілого з узгодженням всіх його елементів і частин.

54. Метод пізнання, змістом якого є сукупність прийомів об'єднання окремих частин предмета в єдине ціле – це ...

- а) синтез;
- б) системний підхід;
- в) метод індукції;
- г) метод дедукції.

55. Метод поділу об'єкта на складові частини з метою їх самостійного вивчення – це ...

- а) синтез;
- б) аналіз;
- в) метод індукції;
- г) метод дедукції.

56. Класифікація експериментів за величинами, що контролюються в експерименті:

- а) матеріальні;
- б) розумові;
- в) пасивні;
- г) активні.

57. Прийом пізнання, в результаті якого встановлюються загальні властивості й ознаки об'єктів – це ...

- а) синтез;
- б) аналіз;
- в) узагальнення;
- г) абстрагування.

58. За яких умов гіпотеза переконлива?

- а) не суперечить принципам наукового пізнання;
- б) враховує раніше відомі науці закони;
- в) пояснює всі фактори, для вивчення яких вона висувається;
- г) принципово перевіряється;
- д) логічно не суперечлива;
- є) максимально проста;
- ж) все зазначене правильне.

59. При визначенні змісту наукової проблеми (теми) необхідно:

- а) з'ясувати, які явища, предмети, процеси, закономірності має охоплювати проблема;
- б) обмежити тему від питань суміжних тем;
- в) визначити коло літературних джерел та документів, які є основними та вихідними в розробці проблеми;
- г) все вище зазначене.

60. Записувати ідеї, які можуть стати базовими щодо даної проблеми слід:

- а) при постановці експерименту;
- б) при попередньому вивченні літератури;
- в) при виборі методики дослідження.

61. Сукупність пізнавальних операцій, в результаті яких здійснюється рух думки від менш загальних положень до більш загальних – це ...

- а) синтез;
- б) системний підхід;
- в) метод індукції;
- г) метод дедукції.

62. Методи теоретичних досліджень:

- а) ідеалізація, формалізація;
- б) індукція;
- в) моделювання;
- г) логічні, історичні;
- д) аксіоматичні.

63. Методи на емпіричному та теоретичному рівнях дослідження:

- а) абстрагування;
- б) аналіз і синтез;
- в) порівняння;
- г) індукція і дедукція;
- д) математично-статистичні.

64. В процесі експерименту застосовуються методи ...

- а) опитування, тестування;
- б) ідеалізації;
- в) експертних оцінок та абстракції;
- г) логічні та історичні;
- д) шкалювання.

65. Експеримент буває:

- а) активний або пасивний;
- б) багатофакторний або однофакторний;
- в) однозначний або неоднозначний;
- г) головний або другорядний.

66. Наукове дослідження починається з:

- а) синтезу;
- б) узагальнень;
- в) висновків;
- г) проблемної ситуації.

67. Засобами дослідження виступають:

- а) методи дослідження;
- б) завдання дослідження;
- в) матеріал дослідження;
- г) інструментальні засоби.

68. Фактичну область дослідження становить:

- а) теоретична література;
- б) принципи дослідження;
- в) тексти;
- г) методи дослідження.

69. Отримання нового теоретичного результату це є ...

- а) завдання дослідження;
- б) гіпотеза дослідження;
- в) об'єкт дослідження;
- г) мета дослідження.

70. Класифікація експериментів за типом моделей, що досліджуються в експерименті:

- а) штучні;
- б) матеріальні;
- в) розумові;
- г) натуральні.

71. Завдання дослідження це є ...

- а) ті проміжні дії, які необхідно здійснити на шляху досягнення мети;
- б) отримання нового теоретичного результату;
- в) матеріали, що становлять фактичну область дослідження;
- г) інструментальні засоби дослідження.

72. Спостереження дозволяє визначити:

- а) теоретичний матеріал дослідження;
- б) принципи дослідження;
- в) фактичний матеріал дослідження;
- г) гіпотезу дослідження.

73. Метод дослідження, що виражається в навмисному і цілеспрямованому узагальненні та систематизації предметів, що вивчаються і явищ на основі єдиного принципу і шляхом встановлення зв'язків:

- а) нагляд;
- б) моделювання;
- в) експеримент;
- г) класифікація.

74. Метод, в основі якого лежить дослідження об'єктів пізнання за їх аналогам:

- а) нагляд;
- б) класифікація;
- в) експеримент;
- г) моделювання.

75. ... - метод побудови наукової теорії, за якою деякі твердження приймаються без доведень, а всі інші знання виводяться з них відповідно до певних логічних правил.

- а) метод ідеалізації;
- б) аксіоматичний метод;
- в) метод формалізації;
- г) системний аналіз.

76. Управління науково-дослідною роботою вищих навчальних закладів включає важелі:

- а) планування, облік і контроль;
- б) облік і контроль, аналіз;
- в) планування, облік і контроль, аналіз, прийняття рішень;
- г) планування, контроль, аналіз.

77. Системний підхід – це ...

- а) полягає в розкритті умов зародження, розвитку та перетворення системи;
- б) метод дослідження, заснований на вивченні виникнення, формування та розвитку об'єктів у хронологічній послідовності;
- в) напрям методології досліджень, який полягає в дослідженні об'єкта як цілісної множини елементів в сукупності відношень і зв'язків між ними;
- г) правильної відповіді немає.

78. Класифікація експериментів за характером взаємодії засобу експериментального дослідження з об'єктом дослідження:

- а) звичайні;
- б) факторні;
- в) модельні;
- г) пошукові.

79. Валідність – це ...

- а) характеристика, яка вказує на здатність методу (методики) диференціювати досліджувані об'єкти за вимірюваною ознакою;
- б) міра адекватності дослідницьких інструментів (методик проведення експериментів, процедур вимірювання, тестів тощо) тим завданням, для вирішення яких вони створені;
- в) властивість технічних об'єктів зберігати у встановлених межах часу значення всіх параметрів, які характеризують здатність виконувати потрібні функції в заданих режимах та умовах застосування, технічного обслуговування, зберігання та транспортування;
- г) здатність вибіркової сукупності відтворювати основні характеристики генеральної сукупності.

80. Діагностична сила – це ...

а) міра адекватності дослідницьких інструментів (методик проведення експериментів, процедур вимірювання, тестів тощо) тим завданням, для вирішення яких вони створені;

б) властивість технічних об'єктів зберігати у встановлених межах часу значення всіх параметрів, які характеризують здатність виконувати потрібні функції в заданих режимах та умовах застосування, технічного обслуговування, зберігання та транспортування;

в) здатність вибіркової сукупності відтворювати основні характеристики генеральної сукупності;

г) характеристика, яка вказує на здатність методу (методики) диференціювати досліджувані об'єкти за вимірюваною ознакою.

81. Надійність – це ...

а) міра адекватності дослідницьких інструментів (методик проведення експериментів, процедур вимірювання, тестів тощо) тим завданням, для вирішення яких вони створені;

б) властивість технічних об'єктів зберігати у встановлених межах часу значення всіх параметрів, які характеризують здатність виконувати потрібні функції в заданих режимах та умовах застосування, технічного обслуговування, зберігання та транспортування;

в) здатність вибіркової сукупності відтворювати основні характеристики генеральної сукупності;

г) характеристика, яка вказує на здатність методу (методики) диференціювати досліджувані об'єкти за вимірюваною ознакою.

82. Здатність вибіркової сукупності відтворювати основні характеристики генеральної сукупності.

а) репрезентативність;

б) надійність;

в) валідність;

г) реабілітація.

83. Основні методологічні вимоги до спостереження:

а) активність (не споглядання об'єкта, а пошук і фіксація дослідником потрібного ракурсу бачення його);

б) цілеспрямованість (увага повинна фіксуватися тільки на явищах, що цікавлять);

в) планомірність і навмисність (проходження за певним планом або сценарієм);

г) системність (ведення за певною системою для багаторазового сприйняття об'єкта в заданих режимах);

д) всі відповіді правильні.

84. Переваги методу спостереження:

- а) здійснення спостереження одночасно з розгортанням і розвитком явищ, що їх досліджують;
- б) можливість безпосереднього сприйняття у конкретних умовах та у реальному часі;
- в) суб'єктивність спостерігача;
- г) можливість широкого охоплення події та опису взаємодії всіх факторів.

85. Недоліки методу спостереження:

- а) обмеженість і частковий характер кожної ситуації, за якою спостерігають;
- б) складність, а іноді й неможливість повторення спостереження;
- в) суб'єктивність спостерігача;
- г) здійснення спостереження одночасно з розгортанням і розвитком явищ, що їх досліджують.

86. Етапами проведення експерименту є:

- а) розробка плану цілеспрямованого спостереження за об'єктом;
- б) визначення меж, у яких буде проходити експеримент;
- в) створення необхідних умов з урахуванням повторюваності ситуацій, зміни впливу, характеру та умов на об'єкт дослідження;
- г) всі відповіді правильні.

87. ...- це аспект досліджуваного об'єкта, кут зору, щодо якого отримано або буде отримано нове знання.

- а) проблема;
- б) фактурність;
- в) предмет;
- г) постулат.

88. Процес створення нового, що виходить за межі відомого:

- а) пізнання;
- б) аналогія;
- в) творчість;
- г) дефініція.

89. ...- це сукупність складних теоретичних і практичних завдань, що підлягають рішенням.

- а) конформізм;
- б) проблема.
- в) генезис;
- г) апорія.

90. Класифікація експериментів за характером зовнішніх впливів на об'єкт дослідження:

- а) речовинні;
- б) енергетичні;
- в) матеріальні;
- г) інформаційні.

91. Представлена за допомогою гіпотетичних припущень теоретична модель істотних зв'язків реальності.

- а) аксіома;
- б) ідеалізований об'єкт;
- в) імпліцит;
- г) альтруїзм.

92. Під час перенесенні знання з моделі на прототип використовується:

- а) дотичність;
- б) аналогія;
- в) інсайт;
- г) рубрикація.

93. Несподіваний, частково інтуїтивний прорив до розуміння поставленої проблеми та «раптовому» знаходженні її вирішення.

- а) копірайт;
- б) препринт;
- в) інсайт;
- г) конформізм.

94. ... - це процедура для вивчення співвідношення між незалежними змінними.

- а) кореляційний аналіз;
- б) факторний аналіз;
- в) емпіричний аналіз;
- г) статистичний аналіз.

95. Сукупність прийомів дослідження, включаючи техніку та різноманітні операції з фактичним матеріалом:

- а) організація;
- б) методологія;
- в) технологія;
- г) методика.

96. Моделювання дозволяє вивчити об'єкт:

- а) в динаміці;
- б) під час розвитку та функціонування;
- в) в реальних умовах;
- г) без застосування початкових та граничних умов.

97. На першому етапі гіпотеза виникає:

- а) як джерело фактичного матеріалу;
- б) як необґрунтоване припущення, здогад;
- в) як теоретичне знання;
- г) як мета до якого треба прагнути.

98. Класифікація експериментів за способом формування умов проведення експерименту:

- а) природні;
- б) лабораторні;
- в) штучні;
- г) модельні.

99. Другий етап передбачає обґрунтування гіпотези:

- а) теоретичним матеріалом;
- б) додатковим матеріалом;
- в) фактичним матеріалом.

100. Існує наступні прийоми вибору теми:

- а) консультації з провідними вченими, працівниками виробництва;
- б) використання принципу дослідження в суміжних галузях науки, в міждисциплінарній сфері;
- в) використання принципу переінтерпретації вже відомих науці фактів в руслі нових ідей;
- г) застосування принципу більш ефективного вирішення практичних завдань.

101. Експеримент – сукупність ..., що об'єднані однією системою їх постановки, взаємозв'язком результатів і способом їх обробки.

- а) проб;
- б) значень;
- в) обчислень;
- г) дослідів.

102. На заключному етапі дослідник знову звертається:

- а) до предмета дослідження;
- б) до об'єкта дослідження;
- в) до гіпотези дослідження.

103. На заключному етапі дослідження розкривається:

- а) зміст отриманого результату;
- б) мета і завдання дослідження;
- в) його значення для науки і практики.

104. Висунення та обґрунтування гіпотез відбувається на ... стадії:

- а) оперативній;
- б) підготовчій;
- в) завершальній;
- г) дослідній.

105. Модель, що містить у собі фактори імовірнісного характеру:

- а) стохастична;
- б) регресійна;
- в) детермінована;
- г) кореляційна.

106. Класифікація експериментів за організацією проведення експерименту:

- а) лабораторні та польові;
- б) натурні;
- в) виробничі;
- г) відкриті або закриті;
- д) всі вище відповідні вірні.

107. Формулювання мети дослідження відповідає на питання ...

- а) що досліджується?
- б) для чого досліджується?
- в) ким досліджується?

108. Основними рисами спостереження є ...

- а) систематичність;
- б) міцність;
- в) планомірність;
- г) цілеспрямованість;
- д) комплексність.

109. Кореляція – це...

- а) зв'язок між двома перемінними;
- б) система поглядів, що взаємозалежні та витікають один з одного, спосіб розуміння, трактування явищ, процесів;
- в) ознака, за якою класифікуються, визначаються, оцінюються явища, дії чи діяльність;
- г) помилка в підставах доказу.

110. Характерними ознаками спостереження є ...

- а) підбір літератури;
- б) розробка плану (схеми);
- в) визначення завдань, об'єкта;
- г) підготовка питань;
- д) фіксація та обробка результатів.

111. Основним підтвердженням науковості експерименту є:

- а) відповідність результатів первісної гіпотези;
- б) можливість отримання тих же результатів в тих же умовах;
- в) формальне подання результатів у вигляді таблиць і графіків.

112. План наукової праці – це ...

а) критерій, за допомогою якого характеризується відповідність гіпотези, закону чи теорії фактам, що спостерігаються, чи експериментальним результатам;

б) пропозиція, що виражає недолік інформації про об'єкт дослідження, що володіє особливою формою та вимагає відповіді, пояснення;

в) пробно-пошукове дослідження, що проводиться до початку активного застосування розробленого методичного апарата з метою його доробки, уточнення;

г) порядок, послідовність у викладі наукового здобутку.

113. Класифікація експериментів за характером об'єктів та явищ, що вивчаються:

- а) технологічні;
- б) прикладні;
- в) польові;
- г) соціометричні.

114. Методологічний параметр який повинен відповідати вимогам концептуальності, новизни, можливості перевірки, доказовості:

- а) предмет;
- б) гіпотеза;
- б) проблема;
- в) об'єкт.

ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ 5. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

1. Ведення записів прочитаного може здійснюватися за допомогою складання:

- а) конспекту;
- б) плану;
- в) анотації;
- г) всього вище перерахованого.

2. Рецензія, анотація, тези доповіді, навчальний та методичний посібники відносяться до ... джерел інформації.

- а) офіційних;
- б) неофіційних;
- в) літературних;
- г) недостовірних.

3. У бібліографічному описі наукового твору наводяться тільки ... елементи.

- а) обов'язкові;
- б) факультативні;
- в) рекомендаційні;
- г) поліграфні.

4. Журнальне видання – це ...

а) видання коротких відомостей наукового чи прикладного характеру, розміщених у порядку, зручному для їх швидкого пошуку, не призначене для суцільного читання;

б) видання у вигляді блока скріплених у корінці аркушів друкованого матеріалу встановленого формату в обкладинці або оправі, яке видавничо пристосоване до специфіки даного періодичного видання;

в) періодичне або продовжуване видання, що випускається оперативно, має ознаки журнального або газетного видання, містить матеріали організації, яка його видає;

г) довідкове видання зведення основних відомостей з однієї чи усіх галузей знання та практичної діяльності, викладених у коротких статтях, розташованих за абеткою їхніх назв або в систематичному порядку.

5. До вузькоспеціалізованих літературних джерел належать:

- а) наукові публікації, статті, тези доповідей;
- б) підручники, книги, монографії;
- в) інтернет-ресурси, наукові публікації, тези доповідей;
- г) тези доповідей, книги, інтернет-ресурси.

6. Види неперіодичних видань за інформаційними знаками:

- а) препринт;
- б) тези доповідей, матеріали конференції;
- в) таблиця;
- г) формуляр;
- д) плакат.

7. Види неперіодичних видань за інформаційними знаками:

- а) табель;
- б) путівник, проспект;
- в) припис;
- г) інструкція, паспорт.

8. Правила читання літератури припускають наступні прийоми:

- а) розбивка тексту на «опорні пункти»;
- б) співвідношення різних частин тексту;
- в) переказ тексту «своїми словами»;
- г) всі названі прийоми.

9. Енциклопедія – це ...

а) видання коротких відомостей наукового чи прикладного характеру, розміщених у порядку, зручному для їх швидкого пошуку, не призначене для суцільного читання;

б) видання у вигляді блока скріплених у корінці аркушів друкованого матеріалу встановленого формату в обкладинці або оправі, яке видавничо пристосоване до специфіки даного періодичного видання;

в) періодичне або продовжуване видання, що випускається оперативно, має ознаки журнального або газетного видання, містить матеріали організації, яка його видає;

г) довідкове видання зведення основних відомостей з однієї чи усіх галузей знання та практичної діяльності, викладених у коротких статтях, розташованих за абеткою їхніх назв або в систематичному порядку.

10. До літературних джерел загального характеру належать:

- а) наукові публікації, статті, тези доповідей;
- б) підручники, книги, монографії;
- в) інтернет-ресурси, наукові публікації, тези доповідей;
- г) підручники, статті, монографії;
- д) тези доповідей, книги, інтернет-ресурси.

11. Читання наукової та спеціальної літератури має супроводжуватися:

- а) веденням записів;
- б) переписуванням тексту;
- в) заучуванням;
- г) фотографуванням.

12. При читанні літератури дослідник часто вдається до виписок, що сприяє систематичному накопиченню відомостей. У виписках знаходять відображення:

- а) окремі думки;
- б) статистичні дані;
- в) приклади;
- г) все вище перераховане.

13. Навчальний посібник – це ...

а) видання, зміст якого передається в основному, зображувальними засобами;

б) навчальне видання, що доповнює або частково (повністю) замінює підручник та офіційно затверджене як таке;

в) навчальне видання з систематизованим викладом дисципліни (її розділу, частини), що відповідає навчальній програмі та офіційно затверджене як таке;

г) навчальне або виробничо-практичне видання роз'яснень з певної теми, розділу або питання навчальної дисципліни, роду практичної діяльності, з методикою виконання окремих завдань, певного виду робіт, а також заходів.

14. Види видань за матеріальною конструкцією:

- а) книжкове видання;
- б) журнальне видання;
- в) аркушеве видання;
- г) табличне видання.

15. При складанні конспекту досліднику необхідно вміло скорочувати текст. Для цього:

а) ущільнювати словесні формулювання тієї чи іншої частини тексту при збереженні важливих думок;

б) записувати у вигляді тез окремі смислові частини;

в) висловлювати текст у вигляді схем, таблиць;

г) скорочувати написання слів;

д) використовувати все вище перераховане.

16. Методичні рекомендації (методичні вказівки) – це ...

а) видання, зміст якого передається в основному, зображувальними засобами;

б) навчальне видання, що доповнює або частково (повністю) замінює підручник та офіційно затверджене як таке;

в) навчальне видання з систематизованим викладом дисципліни (її розділу, частини), що відповідає навчальній програмі та офіційно затверджене як таке;

г) навчальне або виробничо-практичне видання роз'яснень з певної теми, розділу або питання навчальної дисципліни, роду практичної діяльності, з методикою виконання окремих завдань, певного виду робіт, а також заходів.

17. Анотація – це ...

а) видання, призначене для наукових цілей, в якому розглядаються проблеми того чи іншого навчального курсу, пропонуються рекомендації щодо виконання практичних завдань;

б) короткий виклад змісту наукового повідомлення;

в) критичний огляд одного або декількох наукових творів, де дається аналіз важливості, актуальності представлених досліджень, оцінюється якість викладу, наводяться відгуки фахівців;

г) коротка характеристика книги, статті, рукописи, в якій викладається основний зміст даного твору, подано відомості про те, для якого кола читачів призначене.

18. Формою опублікування документа, що полягає в його зберіганні в спеціально визначеному центрі, з обов'язковим інформуванням в опублікованому бібліографічному посібнику, з метою надання документа або його копії споживачам інформації для використання, є ...

а) депонування;

б) антологія;

в) преїскурант;

г) формуляр.

19. Статті та матеріали про теорію досліджень, а також прикладного характеру, що призначені для кола науковців, публікуються в ... журналах.

а) загальнополітичних;

б) наукових;

в) популярних;

г) виробничо-практичних.

20. Види неперіодичних видань за інформаційними знаками:

- а) методичні рекомендації, курс лекцій, конспект лекцій;
- б) календар;
- в) навчальна програма;
- г) словник, енциклопедія, довідник;
- д) газета.

21. Бюлетень – це ...

а) видання коротких відомостей наукового чи прикладного характеру, розміщених у порядку, зручному для їх швидкого пошуку, не призначене для суцільного читання;

б) періодичне або продовжуване видання, що випускається оперативно, має ознаки журнального або газетного видання, містить матеріали організації, яка його видає;

в) видання публікації у вигляді добірки витягів із конкретного тексту, відібраних і згрупованих таким чином, щоб дати про нього загальне уявлення, чи добірки найцікавіших матеріалів, передрукованих з інших видань;

г) видання у вигляді блока скріплених у корінці аркушів друкованого матеріалу встановленого формату в обкладинці або оправі, яке видавничо пристосоване до специфіки даного періодичного видання.

22. Журнали, що містять реферати книг, статей та інших різновидів документів, називаються ...

- а) наукові;
- б) популярні;
- в) реферативні;
- г) літературно-художні.

23. Система пошуку інформації в Інтернеті включає роботу з:

- а) браузерями (програмами-переглядачами);
- б) метапошуковими машинами;
- в) каталогами;
- г) усіма названими інструментами.

24. Стисла характеристика першоджерела, в якій наводяться основні проблеми, що розглядаються є ...

- а) анотація;
- б) реферат;
- в) тези;
- г) вислів.

25. Підручник – це ...

а) видання, зміст якого передається в основному, зображувальними засобами;

б) навчальне видання, що доповнює або частково (повністю) замінює підручник та офіційно затверджене як таке;

в) навчальне видання з систематизованим викладом дисципліни (її розділу, частини), що відповідає навчальній програмі та офіційно затверджене як таке;

г) навчальне або виробничо-практичне видання роз'яснень з певної теми, розділу або питання навчальної дисципліни, роду практичної діяльності, з методикою виконання окремих завдань, певного виду робіт, а також заходів.

26. Види неперіодичних видань за інформаційними знаками:

а) підручник, посібник, практикум;

б) практичний poradnik;

в) хрестоматія;

г) журнал;

д) антологія, альманах;

е) бюлетень.

27. Вид мовної діяльності, який спрямований на сприйняття та переробку інформації письмового тексту є ...

а) читання;

б) вивчення;

в) навчання;

г) виявлення.

28. Книги, журнали, газети, брошури (то, що видано друкарським способом) відносяться до ... джерел інформації.

а) електронних;

б) офіційних;

в) недостовірних;

г) правильної відповіді немає.

29. Дайджест – це ...

а) видання коротких відомостей наукового чи прикладного характеру, розміщених у порядку, зручному для їх швидкого пошуку, не призначене для суцільного читання;

б) періодичне або продовжуване видання, що випускається оперативно, має ознаки журнального або газетного видання, містить матеріали організації, яка його видає;

в) видання публікації у вигляді добірки витягів із конкретного тексту, відібраних і згрупованих таким чином, щоб дати про нього загальне уявлення, чи добірки найцікавіших матеріалів, передрукованих з інших видань;

г) видання у вигляді блока скріплених у корінці аркушів друкованого матеріалу встановленого формату в обкладинці або оправі, яке видавничо пристосоване до специфіки даного періодичного видання.

30. Монографія, брошура, збірник, журнальна стаття відносяться до ... джерел інформації.

- а) офіційних;
- б) неофіційних;
- в) літературних;
- г) публіцистичних.

31. Види видань за інформаційними знаками:

- а) текстове видання;
- б) нотне видання;
- в) картографічне видання;
- г) образотворче видання;
- д) стандарт, статут.

32. Знайомство з літературою зазвичай починається з:

- а) вивчення шкільних підручників;
- б) академічних праць;
- в) монографій;
- г) пошуку матеріалів в Інтернеті.

33. Дайте визначення «інформації»:

- а) це відомості про події та процеси;
- б) доступні загальноприйняті дані про навколишнє середовище;
- в) істинне знання;
- г) все вище зазначене.

34. Стандарт – це ...

а) офіційне чи нормативне виробничо-практичне видання правил регулювання виробничої та суспільної діяльності або користування виробами та (чи) послугами;

б) офіційне видання зведення правил, які регулюють принципи організації та порядок діяльності;

в) нормативне виробничо-практичне видання з комплексом норм, правил та вимог щодо об'єкта стандартизації, встановлених та затверджених відповідно до чинного законодавства;

г) довідкове видання зведення основних відомостей з однієї чи усіх галузей знання та практичної діяльності, викладених у коротких статтях, розташованих за абеткою їхніх назв або в систематичному порядку.

35. Вихідними відомостями наукового видання є відомості про:

- а) авторів;
- б) міжнародний стандартний номер книги;
- в) дати подання й підписання до друку;
- г) спосіб друку.

36. Основні ознаки наукової інформації:

- а) формування відомостей про наукову роботу;
- б) отримання в процесі пізнання закономірностей об'єктивної дійсності, підґрунтям якої є практика та оформлення її у відповідній формі;
- в) документовані та публічно оголошені відомості про досягнення науки, виробництва;
- г) результати науково-дослідної роботи вітчизняних дослідників;
- д) результати впровадження наукових досліджень в практику.

37. ... - це наукова праця, присвячена глибокому викладу матеріалу в конкретній галузі науки.

- а) монографія;
- б) збірник;
- в) періодичні видання;
- г) стандарт.

38. ... - це видання, яке складається з окремих робіт різних авторів, присвячених одному напрямку, але з різних галузей.

- а) збірник;
- б) монографія;
- в) періодичні видання;
- г) стандарт.

39. ... - це журнали, бюлетені, інші видання з різних галузей науки і техніки.

- а) періодичні видання;
- б) монографія;
- в) збірник;
- г) стандарт.

40. Якщо текст великий за обсягом, кількість тез має збігатися з:

- а) кількістю абзаців;
- б) кількістю аргументів, наведених на підтвердження основної думки;
- в) кількістю смислових центрів;
- г) кількістю великих за обсягом речень.

41. Інструкція – це ...

- а) виробничо-практичне видання основних відомостей щодо устаткування, приладів чи речей господарського вжитку;
- б) довідкове видання зведення основних відомостей з однієї чи усіх галузей знання та практичної діяльності, викладених у коротких статтях, розташованих за абеткою їхніх назв або в систематичному порядку;
- в) офіційне чи нормативне виробничо-практичне видання правил регулювання виробничої та суспільної діяльності або користування виробами та (чи) послугами;
- г) офіційне видання зведення правил, які регулюють принципи організації та порядок діяльності.

42. ... – це нормативні документи щодо єдиних вимог до продукції, її розробки, виробництву та застосування.

- а) стандарт;
- б) монографія;
- в) збірник;
- г) періодичні видання.

43. ... – це сукупність упорядкованих первинних документів та довідкового пошукового апарату.

- а) монографія;
- б) збірник;
- в) стандарт;
- г) довідково-інформаційний фонд.

44. До якої групи наукової інформації відносяться: інформаційні видання, каталоги?

- а) вторинної;
- б) первинної;
- в) загальноприйнятої;
- г) правильної відповіді немає.

45. Види видань за складом основного тексту:

- а) моно видання;
- б) збірник;
- в) календар;
- г) рукопис.

46. Аналітичний документ являє собою:

- а) інформаційна модель проблеми;
- б) інформаційна модель первинного документу;
- в) інформаційна модель кількох первинних документів;
- г) інформаційна модель потоку первинних документів.

47. Види видань за обсягом:

- а) книга;
- б) брошура;
- в) таблиця;
- г) листівка.

48. Статут – це ...

- а) офіційне видання зведення правил, які регулюють принципи організації та порядок діяльності;
- б) офіційне чи нормативне виробничо-практичне видання правил регулювання виробничої та суспільної діяльності або користування виробами та (чи) послугами;
- в) виробничо-практичне видання основних відомостей щодо устаткування, приладів чи речей господарського вжитку;
- г) довідкове видання зведення основних відомостей з однієї чи усіх галузей знання та практичної діяльності, викладених у коротких статтях, розташованих за абеткою їхніх назв або в систематичному порядку.

49. Вилучення основної інформації з тексту-джерела у вигляді основних положень – це ...

- а) реферування;
- б) анотування;
- в) конспектування;
- г) тезування.

50. Інформація розділяється на:

- а) оглядову, реферативну, релевативну;
- б) сигнальну, довідкову;
- в) міжнародну і національну;
- г) соціологічну і екологічну;
- д) практичну і теоретичну.

51. Паспорт - це ...

а) видання публікації у вигляді добірки витягів із конкретного тексту, відібраних і згрупованих таким чином, щоб дати про нього загальне уявлення, чи добірки найцікавіших матеріалів, передрукованих з інших видань;

б) довідкове видання зведення основних відомостей з однієї чи усіх галузей знання та практичної діяльності, викладених у коротких статтях, розташованих за абеткою їхніх назв або в систематичному порядку;

в) виробничо-практичне видання основних відомостей щодо устаткування, приладів чи речей господарського вжитку;

г) офіційне видання зведення правил, які регулюють принципи організації та порядок діяльності.

52. Достовірність науково-дослідної роботи - це ...

а) доказ істинності, правильності результату експерименту;

б) літературне наукове обґрунтування експерименту;

в) перевірка на практиці висновків експерименту.

53. ... - це міжнародна універсальна система, яка дозволяє детально представити зміст документальних фондів, забезпечити оперативний пошук інформації, має можливість свого розвитку та самовдосконалення.

а) УДК;

б) ISSN;

в) ISMN;

г) ISBN.

54. Матеріали конференції (з'їзду, симпозіуму) - це ...

а) неперіодичний збірник підсумків конференції, доповідей, рекомендацій та рішень;

б) науковий неперіодичний збірник матеріалів попереднього характеру, таких як анотації, реферати доповідей чи повідомлень, опублікованих до початку конференції;

в) періодичне або продовжуване видання, що випускається оперативно, має ознаки журнального або газетного видання, містить матеріали організації, яка його видає;

г) видання публікації у вигляді добірки витягів із конкретного тексту, відібраних і згрупованих таким чином, щоб дати про нього загальне уявлення, чи добірки найцікавіших матеріалів, передрукованих з інших видань.

55. ... - це унікальний номер, що використовується для ідентифікації друкованого або електронного періодичного видання.

- а) УДК;
- б) ISSN;
- в) ISMN;
- г) ISBN.

56. Класифікація інформації за напрямом руху:

- а) командна, повідомна, універсальна;
- б) первинна і похідна;
- в) умовно-змінна, умовно-постійна;
- г) вхідна і вихідна.

57. До вихідних даних наукового видання належать дані про:

- а) місце випуску;
- б) назву видавництва і рік випуску;
- в) обсяг видання в умовних друкарських та обліково-видавничих аркушах;
- г) індекси УДК або ББК.

58. До якої групи наукової інформації відносяться каталоги, анотації, реферати?

- а) первинної;
- б) вторинної;
- в) емпіричної;
- г) пізнавальної;
- д) якісної.

59. ... - це серійний номер, який використовують для постійної та унікальної ідентифікації об'єктів інтелектуальної власності будь-якого типу.

- а) DOI;
- б) УДК;
- в) ББК;
- г) PIN.

60. Види видань за періодичністю:

- а) неперіодичне видання;
- б) серіальне видання;
- в) періодичне видання;
- г) продовжуване видання;
- д) щоденне.

61. При вивченні літератури за темою дослідження необхідно:

- а) запозичувати матеріал;
- б) зосередити увагу на аналізуванні отриманої інформації і формуванні системи власних думок за темою дослідження;
- в) формулювати подальший план роботи над дисертаційним дослідженням;
- г) спиратися лише на погляди зарубіжних науковців.

62. Наочний посібник – це ...

- а) видання, зміст якого передається в основному, зображувальними засобами;
- б) навчальне видання, що доповнює або частково (повністю) замінює підручник та офіційно затверджене як таке;
- в) навчальне видання з систематизованим викладом дисципліни (її розділу, частини), що відповідає навчальній програмі та офіційно затверджене як таке;
- г) навчальне або виробничо-практичне видання роз'яснень з певної теми, розділу або питання навчальної дисципліни, роду практичної діяльності, з методикою виконання окремих завдань, певного виду робіт, а також заходів.

63. Ключовим словом називається:

- а) припущення про наявність певного типу зв'язку між досліджуваними явищами;
- б) проблемна ситуація з чітко визначеною ідеєю мети, яку необхідно досягти;
- в) слово або стійке словосполучення із тексту анотації, яке з точки зору інформаційного пошуку несе смислове навантаження;
- г) кінцевий результат, на досягнення якого спрямовано дослідження.

64. Види видань за структурою:

- а) серія;
- б) однотомне видання (однотомник);
- в) багатотомне видання (багатотомник);
- г) зібрання творів;
- д) каталог статей.

65. Першим етапом організації збору інформації є:

- а) особисті контакти зі спеціалістами із даної сфери;
- б) визначення кола питань, що будуть вивчатись;
- в) вивчення архівних документів;
- г) пошук у мережі Інтернет.

66. До об'єктів бібліографічного опису не відносять:

- а) книги;
- б) брошури;
- в) статті;
- г) реферати.

67. Інструментарій дослідження – це ...

- а) сукупність методичних і технічних прийомів і операцій, що виступає у формі різноманітних документів (робочих матеріалів) і спрямована на одержання з її допомогою інформації;
- б) емпіричний метод дослідження;
- в) тлумачення, роз'яснення змісту явища, чи тексту знакової структури, що сприяє їх розумінню;
- г) сукупність відомостей, необхідних для активного впливу на керовану систему з метою її оптимізації.

68. ... – це формальний чисельний показник інформаційної значимості наукового журналу. Чим вище значення ..., тим вищі наукова цінність та авторитетність журналу.

- а) індекс цитування;
- б) індекс Хірша (h-index);
- в) імпаکت-фактор (ІФ або IF).

69. Перелік наукових фахових видань України затверджується в установленому порядку:

- а) Вченою радою вищого навчального закладу;
- б) Кабінетом Міністрів України;
- в) Міністерством освіти і науки України;
- г) Національною комісією з цінних паперів.

70. Препринт – це ...

- а) офіційне видання зведення правил, які регулюють принципи організації та порядок діяльності;
- б) наукове видання з матеріалами попереднього характеру, які публікуються до виходу у світ видання, в якому вони мають бути вміщені;
- в) видання, призначене на допомогу в практичній діяльності чи в оволодінні навчальною дисципліною;
- г) навчальне видання літературно-художніх, історичних та інших творів чи уривків з них, які є об'єктом вивчення;
- д) видання, зміст якого передається в основному, зображувальними засобами.

71. Найавторитетнішими наукометричними базами вважають:

- а) Scimago Journal & Country Rank;
- б) Google Scholar;
- в) SCOPUS;
- г) Web of Science.

72. Довідкове видання – це ...

а) видання коротких відомостей наукового чи прикладного характеру, розміщених у порядку, зручному для їх швидкого пошуку, не призначене для суцільного читання;

б) видання у вигляді блока скріплених у корінці аркушів друкованого матеріалу встановленого формату в обкладинці або оправі, яке видавничо пристосоване до специфіки даного періодичного видання;

в) періодичне або продовжуване видання, що випускається оперативно, має ознаки журнального або газетного видання, містить матеріали організації, яка його видає;

г) довідкове видання зведення основних відомостей з однієї чи усіх галузей знання та практичної діяльності, викладених у коротких статтях, розташованих за абеткою їхніх назв або в систематичному порядку.

73. Види видань за матеріальною конструкцією:

- а) газетне видання;
- б) буклет;
- в) карткове видання;
- г) плакат;
- д) дайджест.

74. Офіційним сайтом для пошуку статті за номером ідентифікатора є ..

- а) ScienceDirect Freedom Collection;
- б) The International Association for Fire Safety Science;
- в) World Library of Science;
- г) International DOI Foundation або CrossRef.

75. Види неперіодичних видань за інформаційними знаками:

- а) газета;
- б) стандарт, статут;
- г) автореферат дисертації;
- д) часопис.

76. Scopus – це ...

- а) універсальний сайт, через який можна вийти на інші ресурси Інтернету;
- б) інформаційний сайт, що містить енциклопедії та словники.
- в) сайт для перевірки унікальності тексту дисертаційного дослідження;
- г) бібліографічна і реферативна база даних, інструмент для відстеження цитованості статей, опублікованих у наукових виданнях.

77. Хрестоматія – це ...

- а) навчальне видання з систематизованим викладом дисципліни (її розділу, частини), що відповідає навчальній програмі та офіційно затверджене як таке;
- б) навчальне видання літературно-художніх, історичних та інших творів чи уривків з них, які є об'єктом вивчення;
- в) навчальне видання з систематизованим викладом дисципліни (її розділу, частини), що відповідає навчальній програмі та офіційно затверджене як таке;
- г) навчальне або виробничо-практичне видання роз'яснень з певної теми, розділу або питання навчальної дисципліни, роду практичної діяльності, з методикою виконання окремих завдань, певного виду робіт, а також заходів.

78. Осмислення тексту досягається наступними прийомами:

- а) розуміння окремих слів і словосполучень;
- б) розуміння пропозицій;
- в) розуміння текстових суджень;
- г) усіма названими прийомами.

79. Стисла характеристика першоджерела, в якій перераховуються основні проблеми, що розглядаються в ньому, називається ...

- а) анотація;
- б) реферат;
- в) відгук;
- г) тези.

80. Класифікація інформації за характером, призначенням, сферами виникнення, та формами закріплення:

- а) командна, повідомна, універсальна;
- б) планова, координативна, облікова, контрольна;
- в) науково-технічна, управлінська;
- г) обліково-статистична.

81. Для написання курсової роботи необхідно використовувати ... джерел.

- а) 1-2;
- б) 3 -5;
- в) до 10;
- г) більше ніж 10.

82. До вихідних відомостей наукового видання належать відомості про:

- а) авторів;
- б) назву видання, підзаголовні й надзаголовні дані;
- в) місце випуску;
- г) вид і номер паперу; гарнітура шрифту основного тексту; спосіб друку.

83. Сайт CrossRef - це ...

- а) інформаційним сайтом, що містить енциклопедії та словники.
- б) сайтом для перевірки унікальності тексту дисертаційного дослідження;
- в) офіційним сайтом для пошуку статті за номером ідентифікатора;
- г) універсальним сайтом, через який можна вийти на інші ресурси Інтернету.

84. ... - це розгорнута рецензія, в якій розглянута низка наукових робіт, що мають спільну проблематику, гіпотезу, хронологію.

- а) критичний опис;
- б) критичний огляд;
- в) резюме;
- г) критичний реферат.

85. Збірник наукових статей - це ...

- а) критичний огляд одного або декількох наукових творів, де дається аналіз важливості, актуальності представлених досліджень, оцінюється якість викладу, наводяться відгуки фахівців;
- б) друковане видання невеликого обсягу, як правило, науково-популярного змісту;
- в) наукова праця одного або декількох авторів, що дотримуються однієї точки зору, в якому міститься всебічне дослідження однієї проблеми або теми;
- г) видання творів одного або декількох авторів, які одну наукову проблему розглядають часто з різних точок зору.

86. Наукове фахове видання – це ...

а) видання, призначене для наукових цілей, в якому розглядаються проблеми того чи іншого навчального курсу, пропонуються рекомендації щодо виконання практичних завдань;

б) періодичне або продовжуване видання (у тому числі – електронне), внесене до затвердженого Департаментом атестації кадрів Міністерства освіти і науки України переліку видань, у яких можуть публікуватися результати дисертаційних досліджень на здобуття наукових ступенів доктора (кандидата наук) та науково-освітнього ступеня доктора філософії.

в) опубліковані до початку наукової конференції (з'їзду, конференції, симпозіуму) матеріали попереднього характеру, де викладено основні аспекти наукової доповіді;

г) наукова праця у вигляді книги з поглибленим вивченням однієї або кількох тісно пов'язаних між собою тем.

87. ... – це науково-дослідна робота, яка має кваліфікаційний характер, підготовлена для публічного захисту та здобуття наукового ступеня, яка містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які розв'язують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для певної галузі знань.

а) монографія;

б) доповідь;

в) дипломна робота;

г) дисертація.

88. Класифікація інформації за функціональною ознакою:

а) систематизована та не систематизована;

б) планова, координаційна;

в) облікова, контрольна;

г) науково-технічна.

89. Рецензія – це...

а) друковане видання невеликого обсягу, як правило, науково-популярного змісту;

б) наукова праця одного або декількох авторів, що дотримуються однієї точки зору, в якому міститься всебічне дослідження однієї проблеми або теми;

в) критичний огляд одного або декількох наукових творів, де дається аналіз важливості, актуальності представлених досліджень, оцінюється якість викладу, наводяться відгуки фахівців;

г) видання творів одного або декількох авторів, які одну наукову проблему розглядають часто з різних точок зору.

90. Тези доповіді – це ...

а) видання, призначене для наукових цілей, в якому розглядаються проблеми того чи іншого навчального курсу, пропонуються рекомендації щодо виконання практичних завдань;

б) короткий виклад змісту наукового повідомлення;

в) критичний огляд одного або декількох наукових творів, де дається аналіз важливості, актуальності представлених досліджень, оцінюється якість викладу, наводяться відгуки фахівців;

г) коротка характеристика книги, статті, рукописи, в якій викладається основний зміст даного твору, подано відомості про те, для якого кола читачів призначене.

91. До випускних даних наукового видання належать дані про:

а) назву видання, підзаголовні й надзаголовні дані;

б) індекси УДК або ББК;

в) дати подання й підписання до друку;

г) формат паперу і частка аркуша; вид і номер паперу; гарнітура шрифту основного тексту;

д) спосіб друку; обсяг видання в умовних друкарських та обліково-видавничих аркушах.

92. До складу бібліографічних видань входить:

а) сигнальна інформація;

б) реферативні журнали;

в) експрес-інформація;

г) огляди, друковані картки;

д) матеріали конференцій.

93. ... – це інформація, яка міститься у тексті в примітках, авторських поясненнях. Її мета – уточнити основну інформацію або дати певні тлумачення.

а) бібліографічна інформація;

б) релевантна інформація;

в) сигнальна інформація;

г) реферативна інформація.

94. Критерії якості інформації в науковому дослідженні.

а) цільове призначення;

б) цінність і надійність;

в) достовірність і достойність;

г) швидкодійність і періодичність;

д) спосіб і форми подання;

- е) дискретність і безперервність;
- ж) за всіма зазначеними критеріями.

95. Класифікація інформації за формою подання:

- а) систематизована та не систематизована;
- б) цифрова, буквена;
- в) кодова;
- г) документована та не документована.

ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ 6. НАУКОВІ РОБОТИ

1. Вимоги до наукової роботи:

- а) має ґрунтуватись на певних наукових та експериментальних базах, містити дані особисто проведених дослідів, спостережень чи пошукової роботи;
- б) містити дані результатів їх обробки, аналізу та узагальнення;
- в) містити посилання на відповідні наукові джерела;
- г) відображати загальноприйняті позиції дослідників з даної сфери дослідження.

2. Одним із найважливіших етапів підготовки звітності за результатами наукових досліджень є:

- а) постановка завдань;
- б) вибір теми дослідження;
- в) публікування результатів дослідження;
- г) формулювання мети.

3. Наукові роботи класифікують за напрямом розвитку виробництва:

- а) створення нових технологічних процесів, машин, апаратів тощо;
- б) підвищення ефективності виробництва;
- в) поліпшення виробничих відносин та організації виробництва;
- г) розробка програмного забезпечення;
- д) розвиток сфери надання послуг.

4. Наукові роботи класифікують за ступенем важливості:

- а) найважливіші роботи, що виконуються за планами Національної Академії Наук України;
- б) роботи, що виконуються дошкільними закладами освіти;
- в) науково-дослідні роботи, що виконуються за ініціативою науково-дослідних організацій.
- г) роботи, що виконуються за планами галузевих міністерств та відомств.

5. Принципами наукової організації праці дослідника є:

- а) плановість;
- б) самоорганізація;
- в) всі названі принципи.

6. Правильно обрана і коректно сформульована тема наукової роботи дозволяє:

- а) скласти чітке уявлення про подальші кроки дослідження;

- б) чітко сформулювати мету дослідження;
- в) скласти план подальшої роботи;
- г) сформулювати план.

7. Вибір теми дослідження визначається ...

- а) актуальністю;
- б) відображенням теми в літературі;
- в) інтересами дослідника;
- г) бажанням громадськості.

8. Ознаками тексту наукової роботи є:

- а) логічність, емоційна забарвленість;
- б) логічність, достовірність, об'єктивність, чіткість формулювань;
- в) використання великої кількості прикметників;
- г) використання великої кількості іменників.

9. Наукові роботи класифікують за науковим рівнем:

- а) фундаментальні;
- б) прикладні;
- в) дослідно-конструкторські розробки;
- г) загальноприйняті.

10. Обов'язками керівника кваліфікаційної роботи є:

- а) надання допомоги у виборі теми, розробленні плану (змісту) роботи, доборі літератури, виборі методів дослідження тощо;
- б) робота над складанням календарного графіка роботи здобувача;
- в) написання деяких розділів роботи;
- г) надання допомоги при захисті роботи.

11. Що з перерахованого нижче НЕ є характерною ознакою наукового дослідження?

- а) цілеспрямованість;
- б) пошук нового;
- в) безсистемність;
- г) доказовість;
- д) бездоказовість.

12. Особлива увага термінології дослідження приділяється при:

- а) написанні висновків;
- б) опрацюванні методики постановки експерименту;
- в) опрацюванні літературних джерел;
- г) написанні вступної частини;
- д) визначенні завдань дослідження.

13. Як співвідносяться об'єкт і предмет дослідження?

- а) не пов'язані один з одним;
- б) об'єкт містить в собі предмет дослідження;
- в) об'єкт входить до складу предмета дослідження.

14. До структури наукової роботи НЕ входить:

- а) зміст;
- б) вступ;
- в) список використаних джерел;
- г) доповідь до захисту.

15. Тема наукової роботи повинна мати:

- а) експериментальний характер;
- б) навчальний характер;
- в) методичний характер;
- г) науковий характер.

16. Пошук оптимального вигляду наукової роботи.

- а) апорія;
- б) верифікація;
- в) аспектація;
- г) відображення.

17. За способом розкриття теми виділяють статті:

- а) теоретичні, прикладні;
- б) власне наукові, науково-навчальні, науково-популярні;
- в) для вузького кола науковців, широкого загалу науковців;
- г) оглядові, проблемні, методологічні.

18. ... – це синтез послідовного логічного викладення здобутих результатів та їх співвідношення із загальною метою і конкретними завданнями, поставленими і сформульованими у вступі.

- а) тлумачення;
- б) пропозиції;
- в) висновки;
- г) гіпотеза.

19. Для наукового дослідження відбирають теми ... .

- а) добре розроблені, універсальні;
- б) перевірені життям, надійні;
- в) нові, унікальні;
- г) давно забуті, щоб висвітлити їх у відповідності із сучасним станом економіки нашої країни.

20. Визначення основних поглядів фахівців на проблему з огляду на те, що вже зроблено в науці є:

- а) основою для визначення методики постановки експерименту;
- б) основними завданнями у написанні наукової роботи;
- в) проблемою постановки експерименту за темою дослідження;
- г) функцією аналізу наукової літератури.

21. Контрольна робота – це ...

а) короткий виклад у письмовому вигляді змісту наукової праці, літератури з теми. Це найбільш проста форма самостійного вивчення матеріалу;

б) форма перевірки знань, своєрідний письмовий іспит, який вимагає серйозної підготовки;

в) перше самостійне наукове дослідження студентів (курсантів), яке вимагає навичок самостійної наукової діяльності;

г) самостійне наукове дослідження, кваліфікаційна робота випускника, що вимагає добре сформованих навичок самостійної наукової діяльності, обґрунтованості та цінності отриманих результатів дослідження та висновків, а також можливості їх застосування у практичній діяльності.

22. Працювати над науковою роботою доцільно починати:

- а) після формулювання завдань дослідження;
- б) після визначення наукової новизни;
- в) після формулювання і всебічного аналізу її теми;
- г) після визначення проблеми дослідження.

23. З урахуванням ступеня повноти викладу змісту першоджерела реферати поділяються на:

- а) загальні, спеціалізовані;
- б) монографічні, оглядові;
- в) реферати-конспекти, реферати-резюме;
- г) автореферати; реферати, складені спеціалістами з певної галузі знань.

24. Об'єкт дослідження в науковій роботі відповідає на питання:

- а) «як називається дослідження?»;
- б) «що розглядається?»;
- в) «що потрібно зробити, щоб мета була досягнута?»;
- г) «який результат дослідник має намір отримати?».

25. Усна передача інформації про наукові результати здійснюється шляхом:

- а) колоквиуму;
- б) симпозіуму;
- в) конференції;
- г) всі відповіді правильні.

26. При виборі теми дослідження мають значення критерії:

- а) практична значимість та перспективність;
- б) наявність гіпотези;
- в) правове забезпечення.

27. Короткий виклад у письмовому вигляді змісту наукової роботи, літератури на тему, найбільш проста форма самостійного вивчення матеріалу – це ...

- а) курсова робота;
- б) дипломна робота;
- в) реферат;
- г) контрольна робота.

28. ... наукового тексту – найважливіша інформативна одиниця, що відображає тему даного твору й відповідна змісту тексту.

- а) основна частина;
- б) назва (заголовок);
- в) висновок;
- г) вступ.

29. Провідне призначення реферату:

- а) усебічно, ґрунтовно дослідити проблему;
- б) висловити власні міркування з приводу досліджуваної проблеми;
- в) внести власні доповнення до розгляду певної проблеми;
- г) узагальнено передати інформацію про певну проблему.

30. Обґрунтовані уявлення про загальні результати дослідження:

- а) задача дослідження;
- б) гіпотеза дослідження;
- в) мета дослідження.

31. Критичний відгук на наукову роботу:

- а) анотація;
- б) план;
- в) рецензія;
- г) теза.

32. ... - це кваліфікаційна наукова робота з певної галузі науки, що має внутрішню єдність, яка містить сукупність наукових результатів, наукових положень, висунутих автором для публічного захисту, свідчить про особистий внесок автора в науку та його якостях як вченого.

- а) монографія;
- б) дисертація;
- в) доповідь;
- г) тези.

33. ... - це наукове видання, що містить повне та всебічне дослідження однієї проблеми або теми та належить одному або декільком авторам.

- а) повне зібрання творів;
- б) вибрані праці;
- в) монографія;
- г) дисертація;
- д) стаття.

34. Брошура - це ...

- а) видання творів одного або декількох авторів, які одну наукову проблему розглядають часто з різних точок зору;
- б) критичний огляд одного або декількох наукових творів, де дається аналіз важливості, актуальності представлених досліджень, оцінюється якість викладу, наводяться відгуки фахівців;
- в) друковане видання невеликого обсягу, як правило, науково-популярного змісту;
- г) наукова праця одного або декількох авторів, що дотримуються єдиної точки зору, в якому міститься всебічне дослідження однієї проблеми або теми.

35. Збірник наукових статей - це ...

- а) видання творів одного або декількох авторів, які одну наукову проблему розглядають часто з різних точок зору;
- б) критичний огляд одного або декількох наукових творів, де дається аналіз важливості, актуальності представлених досліджень, оцінюється якість викладу, наводяться відгуки фахівців;
- в) друковане видання невеликого обсягу, як правило, науково-популярного змісту;
- г) наукова праця одного або декількох авторів, що дотримуються єдиної точки зору, в якому міститься всебічне дослідження однієї проблеми або теми.

36. Анотація - це ...

- а) короткий виклад змісту майбутнього наукового повідомлення;
- б) критичний огляд одного або декількох наукових творів, де дається аналіз важливості, актуальності представлених досліджень, оцінюється якість викладу, наводяться відгуки фахівців;
- в) коротка характеристика книги, статті, рукописи, в якій викладається основний зміст даного твору, подано відомості про те, для якого кола читачів воно призначене;
- г) наукова праця одного або декількох авторів, що дотримуються єдиної точки зору, в якому міститься всебічне дослідження однієї проблеми або теми.

37. Тези доповіді - це ...

- а) короткий виклад змісту майбутнього наукового повідомлення;
- б) критичний огляд одного або декількох наукових творів, де дається аналіз важливості, актуальності представлених досліджень, оцінюється якість викладу, наводяться відгуки фахівців;
- в) коротка характеристика книги, статті, рукописи, в якій викладається основний зміст даного твору, подано відомості про те, для якого кола читачів воно призначене;
- г) наукова праця одного або декількох авторів, що дотримуються єдиної точки зору, в якому міститься всебічне дослідження однієї проблеми (теми).

38. Перше самостійне наукове дослідження студентів (курсантів), яке вимагає навичок самостійної наукової діяльності - це ...

- а) курсова робота;
- б) кваліфікаційна робота;
- в) реферат;
- г) контрольна робота.

39. Що НЕ є одним з основних видів викладу результатів наукового дослідження:

- а) доповідь;
- б) стаття;
- в) кваліфікаційна робота;
- г) лекція.

40. До цілей курсової роботи НЕ відноситься:

- а) закріпити, поглибити та розширити теоретичні знання;
- б) оволодіти навичками самостійної роботи;
- в) виробити вміння формулювати судження та висновки;
- г) виробити вміння публічного захисту;
- д) отримати нове наукове знання.

41. Під час вибору теми письмової роботи рекомендується дотримуватися певних правил. До них відносяться ...

- а) тема не повинна бути неосяжною;
- б) тема не повинна бути абсолютно новою;
- в) тема повинна бути перспективною;
- г) тема повинна бути цікавою;
- д) тема повинна відповідати творчим та інтелектуальним здібностям;
- е) всі перераховані правила.

42. Форми апробації результатів наукового дослідження:

- а) колоквиум;
- б) наукова конференція;
- в) симпозіум;
- г) все вище зазначене правильне.

43. Функції наукових робіт:

- а) передачі знань наступним поколінням і групам споживачів;
- б) стимулу подальших наукових досліджень у зазначеній проблематиці;
- в) підсумку результатів теоретичних чи експериментальних досліджень одного або цілої групи вчених;
- г) всі вище наведені відповіді.

44. Умовний друкований аркуш – це ... тисяч знаків прозаїчного тексту:

- а) 20;
- б) 30;
- в) 40;
- г) 50.

45. Нерецензовані наукові роботи:

- а) монографія;
- б) тези конференцій;
- в) тексти усних доповідей;
- г) електронний препринт наукової статті.

46. Рівень достовірності наукових робіт залежить від:

- а) року публікації;
- б) кількості сторінок наукової публікації;
- в) наявності графічних даних;
- г) наявності рисунків;
- д) цільового призначення та характеру інформації.

47. Оптимальний обсяг наукової статті складає ... сторінок друківаного на комп'ютері тексту через 1,5 інтервали, шрифт 14).

- а) 6–12;
- б) 10;
- в) 4–8;
- г) 3–6.

48. Властивості наукових фактів:

- а) новизна, точність, об'єктивність, достовірність;
- б) припущення, суб'єктивність, проблемність, інтуїтивність;
- в) об'єктивність, достовірність, проблемність, точність;
- г) точність, новизна, припущення, суб'єктивність.

49. Формою впровадження результатів наукового дослідження у навчальний процес є:

- а) виготовлення експериментального зразка;
- б) поширення анотованих тематичних добірок і видань;
- в) проведення нарад;
- г) включення результатів наукового дослідження у підручники та модернізація існуючих курсів лекцій.

50. Завдання наукової роботи являють собою етапи роботи:

- а) по досягненню поставленої мети;
- б) доповнюють мету;
- в) для подальших досліджень;
- г) пов'язані з вибором теми дослідження.

51. Основна мета рецензії:

- а) швидко ознайомити читачів з твором;
- б) висловити пропозицію;
- в) рекомендувати твір до друку або захисту.

52. Кінцевою формою реалізації науково-дослідної роботи є:

- а) оформлення звіту;
- б) захист звіту та результатів;
- в) практичне впровадження;
- г) прилюдний захист.

53. Головним критерієм актуальності теми виступає:

- а) можливість забезпечення найбільшого ефекту;
- б) набуття нових знань;
- в) теоретичне осмислення матеріалу;
- г) впровадження результатів у практику.

54. До форм узагальнення результатів наукового дослідження не відноситься:

- а) тези доповідей;
- б) наукова стаття;
- в) дисертація;
- г) конспект.

55. Вимоги, що пред'являються до курсової роботи, НЕ містять:

- а) вимоги до структури;
- б) вимоги до змісту;
- в) вимоги до оформлення;
- г) вимоги до впровадження в практику.

56. Гіпотеза перетворюється на наукову теорію за умов:

- а) факти спростовують припущення;
- б) результат перевірки не задовольняє дослідника;
- в) при перевірці результат відповідає дійсності;
- г) результат перевірки задовольняє дослідника.

57. Види монографій:

- а) наукові;
- б) практичні;
- в) цілеспрямовані;
- г) літературні.

58. Дослідницький або науковий звіт – це ...

- а) офіційна форма представлення результатів наукової роботи творчого колективу вчених;
- б) виконується у вигляді докладного опису завдань, методики, змісту, ходу та результатів пошукової роботи;
- в) містить опис всієї сукупності знань про предмет дослідження.

59. Кінцевий результат, на досягнення якого спрямовано дослідження – це ...

- а) постановка завдань дослідження;
- б) отримання нового методу дослідження;
- в) наукова новизна;
- г) практичне значення.

60. Стислий писаний виклад змісту першоджерела.

- а) стаття;
- б) тези;
- в) конспект;
- г) відомості.

61. Напрямами визначення ефективності науково-дослідних робіт:

- а) культурологічні;
- б) соціальні;
- в) економічні;
- г) науково-технічні;
- д) етнографічні.

62. Нове знання, здобуте в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень та зафіксоване на носіях наукової інформації у формі наукової праці називається:

- а) наукова діяльність;
- б) наукова концепція;
- в) науковий результат;
- г) наукова теорія.

63. ... - це наукова праця, яка розроблена на основі запозичених в інших авторів матеріалів без самостійного їх дослідження та обробки.

- а) дефініція;
- б) компіляція;
- в) дайджест;
- г) епос.

64. За стадіями дослідження науково-дослідні роботи диференціюються на:

- а) пошукові;
- б) науково-дослідні;
- в) науково-виробничі розробки;
- г) оглядові;
- д) методологічні.

65. Об'єкт та/або предмет дослідження обов'язково повинні мати:

- а) наукове значення;
- б) новизну;
- в) проблемну ситуацію;
- г) науковий результат.

66. Кваліфікаційна робота здобувача є самостійним оригінальним навчально-науковим дослідженням, має ... характер.

- а) виховний;
- б) експериментальний, науковий;
- в) методичний, навчальний;
- г) узагальнюючий.

67. Автореферат дисертації - це ...

- а) стислий виклад змісту, головних ідей, структури та основних висновків дисертації;
- б) охоронний документ, що засвідчує пріоритет, авторство і право власності на винахід (корисну модель);
- в) опубліковані до початку наукової конференції (з'їзду, конференції, симпозіуму) матеріали попереднього характеру, де викладено основні аспекти наукової доповіді;
- г) наукова праця у вигляді книги з поглибленим вивченням однієї або кількох (тісно пов'язаних між собою) тем.

68. На основі наукових фактів визначаються:

- а) правила;
- б) закономірності;
- в) теорії;
- г) закони.

69. Колоквіум - це ...

- а) форма навчального заняття, основний зміст якого - проведення співбесіди викладача з учнями з метою оцінки та підвищення рівня знань;
- б) з'їзд, збори, нарада з широким представництвом, переважно міжнародного характеру;
- в) збори, нарада груп осіб, окремих осіб, організації для обговорення певної проблематики, яка визначена заздалегідь;
- г) нарада, наукова конференція фахівців одного профілю з певного наукового питання, має щонайменше міжрегіональний рівень.

70. Важливість, суттєве значення, відповідність теми дослідження сучасним потребам певної галузі науки та перспективам її розвитку, характеристика співвідношення між тим, що з даної проблеми вже відомо і що досліджується уперше, відображає:

- а) практичне значення;
- б) апробація;
- в) новизна;
- г) актуальність.

71. Відповідно до мети тези бувають:

- а) прості й складні;
- б) вторинні й звичайні;
- в) вторинні й оригінальні;
- г) первинні й оригінальні.

72. Загальний зміст проведеного дослідження розкривають:

- а) висновки;
- б) рисунки та таблиці;
- в) розділи;
- г) анотація.

73. Симпозіум – це ...

- а) нарада, наукова конференція фахівців одного профілю з певного наукового питання, має щонайменше міжрегіональний рівень;
- б) форма навчального заняття, основний зміст якого – проведення співбесіди викладача з учнями з метою оцінки та підвищення рівня знань;
- в) збори, нарада груп осіб, окремих осіб, організації для обговорення певної проблематики, яка визначена заздалегідь;
- г) з'їзд, збори, нарада з широким представництвом, переважно міжнародного характеру.

74. Анотація виконує основні функції:

- а) естетичну;
- б) комунікативну;
- в) сигнальну;
- г) пошукову.

75. Конференція – це ...

- а) збори, нарада груп осіб, окремих осіб, організації для обговорення певної проблематики, яка визначена заздалегідь;
- б) з'їзд, збори, нарада з широким представництвом, переважно міжнародного характеру;
- в) форма навчального заняття, основний зміст якого – проведення співбесіди викладача з учнями з метою оцінки та підвищення рівня знань;
- г) нарада, наукова конференція фахівців одного профілю з певного наукового питання, має щонайменше міжрегіональний рівень.

76. Наукова новизна досліджень полягає у:

- а) теоретичному відтворенні об'єктивної дійсності;
- б) визначенні закономірностей, які пояснюють теорію;
- в) систематизації отриманих знань;
- г) введенні до наукового обігу нових наукових даних, які не використовувалися раніше.

77. Основні функції реферату:

- а) інформаційна, впливу;
- б) сигнальна, пошукова;
- в) інформаційна, пошукова;
- г) сигнальна, інформаційна.

78. Зазвичай обсяг реферату становить:

- а) 1 авторський аркуш;
- б) 10–15 сторінок друкованого тексту;
- в) до 25 сторінок друкованого тексту;
- г) 10–15 авторських аркуша.

79. Алгоритм тези:

- а) обґрунтування – доказ – аргумент – результат – перспектива – теза;
- б) теза – обґрунтування – доказ – аргумент – перспектива – результат;
- в) теза – обґрунтування – аргумент – доказ – перспектива – результат;
- г) теза – обґрунтування – доказ – аргумент – результат – перспектива.

80. Особливий вид наукового твору, в якому реалізується наукова творчість як процес наукового освоєння дійсності та як створення наукових цінностей, що збагачують науковий світ – це ...

- а) виклад наукової інформації.
- б) періодичне видання.
- в) дисертація у формі рукопису.
- Г) есе

81. У науковій новизні одержаних результатів подають:

- а) рівень розробленості досліджуваної проблеми;
- б) попередні досягнення науки;
- в) визначення основних поглядів фахівців на проблему з огляду на те, що вже зроблено в науці;
- г) короткий виклад нових наукових рішень, запропонованих здобувачем особисто.

82. Звіт – це ...

- а) документ, який містить рішення щодо законів, указів, постанов і складається на підтвердження фактів, подій, вчинків, пов'язаних із діяльністю установ та окремих осіб;
- б) документ, у якому подано інформацію про хід і результати роботи нарад, засідань;
- в) документ, який містить повідомлення про виконану роботу за певний період часу;
- г) інформація, адресована певному колу зацікавлених осіб.

83. Формами організації науково-дослідної роботи студентів (курсантів) є:

- а) студентські наукові гуртки;
- б) виконання курсових та кваліфікаційних робіт;
- в) конкурси наукових студентських робіт;
- г) олімпіади;
- д) всі названі форми.

84. Результатом фундаментальних досліджень є:

- а) дослідно-конструкторські роботи;
- б) відкриття нових законів природи;
- в) виготовлення нової техніки і прогресивної технології;
- г) розширення та поглиблення знань з певної наукової проблеми.

85. Короткий письмовий виклад наукового твору самим автором – це ...

- а) реферат;
- б) доповідь;
- в) монографія;
- г) автореферат.

ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ 7. СТРУКТУРНІ ЕЛЕМЕНТИ ЗВІТУ З НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ

1. Авторський аркуш – це:

- а) один друкований аркуш;
- б) умовна одиниця виміру обсягу текстового та ілюстративного видання;
- в) умовна одиниця виміру ілюстративної частини видання;
- г) аркуш, що містить результати дослідження.

2. Наукові праці, переважно, друкують за допомогою шрифту:

- а) Arial;
- б) Calibri;
- в) Verdana;
- г) Tims New Roman.

3. Заголовки структурних елементів наукової роботи та заголовки розділів основної частини розташовують:

- а) в середині рядка без крапки в кінці заголовка, пишуть прописними літерами, не підкреслюючи;
- б) в середині рядка з крапкою в кінці заголовка, пишуть прописними літерами, підкреслюючи;
- в) в середині рядка з крапкою в кінці заголовка, пишуть малими літерами, підкреслюючи.

4. Перенесення слів в заголовках наукової роботи ...

- а) допускається;
- б) не допускається.

5. Науковий текст необхідно:

- а) представити у вигляді розділів, підрозділів, пунктів;
- б) привести без поділу одним суцільним текстом;
- в) скласти таким чином, щоб кожна нова думка починалася з нової сторінки;
- г) щоб був насичений словами, висловами.

6. Цитування в науковому тексті може бути:

- а) простим, ускладненим;
- б) прямим, безпосереднім;
- в) непрямым, опосередкованим;
- г) довільним, факультативним.

7. До реквізитів титульного аркуша кваліфікаційної роботи НЕ відноситься:

- а) найменування вищого навчального закладу або наукової установи, де здійснювалася підготовка здобувача вищої освіти;
- б) прізвище, ім'я, науковий ступінь, вчене звання керівника;
- в) прізвище, ім'я, науковий ступінь, вчене звання рецензента.

8. До структурних елементів кваліфікаційної роботи не відноситься:

- а) титульний аркуш;
- б) ключові слова;
- в) зміст;
- г) перелік умовних позначень (за необхідності);
- д) рисунки;
- е) список використаних джерел;
- ж) додатки.

9. Софізми – це ...

- а) мовні засоби, стандартні звороти, регулярно повторювані у певних умовах і контекстах; мовні стереотипи із позитивною функцією;
- б) навмисно побудовані свідомо помилкові логічні висновки;
- в) це умовна одиниця вимірювання обсягу текстової та ілюстративної інформації літературного твору, що використовується у видавничій справі та є основою для обліку праці автора, укладача, рецензента та ін.;
- г) форми достовірного умовиводу від загального положення до часткового, в яких висновок про окремі випадки множинної сукупності робляться на основі знання про загальні властивості всієї множини.

10. Плагіат – це ...

- а) передача чогось своїми словами, переказ близький до тексту;
- б) дослівна витримка з будь-якого тексту, дослівно наведені чиїсь висловлювання;
- в) ряд пропозицій, розташованих в певній послідовності та пов'язаних один з одним за змістом і за допомогою мовних засобів;
- г) видача чужого за власне, привласнення чужого авторства.

11. Вступна частина містить такі структурні елементи:

- а) титульний аркуш; список авторів;
- б) реферат; зміст;
- в) скорочення та умовні позначки; передмову;
- г) додатки;
- д) рекомендації та висновки.

12. Виберіть неправдиве ствердження щодо оформлення формул (рисуноків):

а) при нумерації формул і рисуноків, за наявності посилань на них, у тексті роботи проставляються через крапку номер розділу та номер формули (рисунка);

б) формула, що нумерується, наводиться посередині нового рядка (нумерація – з правого боку в дужках);

в) номер та назва рисунка наводяться зверху/з правого боку рисунка.

13. Спосіб формування списку використаних джерел:

а) тільки у порядку появи посилань у тексті;

б) тільки в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;

в) тільки у хронологічному порядку;

г) вище наведені способи справедливі та обираються за власним вибором здобувача.

14. Адекватно відображати зміст наукової роботи та відповідати сутності вирішуваної наукової проблеми повинна:

а) основна частина;

б) тема роботи;

в) мета дослідження;

г) постановка експерименту.

15. Які структурні елементи кваліфікаційної роботи мають починатися з нової сторінки?

а) лише анотація та зміст;

б) лише розділи основної частини;

в) всі структурні елементи;

г) всі структурні елементи, крім додатків.

16. Рецензування та експертиза здійснюються на ... стадії:

а) завершальній;

б) оперативній;

в) дослідній;

г) підготовчій.

17. Нумерація сторінок наукової роботи починається з:

а) титульного аркуша;

б) змісту;

в) вступу;

г) основного тексту.

18. Огляд літературних джерел, при якому джерела систематизують за часовими проміжками, називається:

- а) хронологічний;
- б) тематичний;
- в) літературний.

19. Сукупність ключових слів повинна:

- а) розміщуватися в алфавітному порядку;
- б) займати 1/3 площі сторінки;
- в) бути написана виключно латинською мовою;
- г) відповідати основному змісту наукової праці, відображати тематику дослідження і забезпечувати тематичний пошук роботи.

20. Ключові слова подають у:

- а) називному відмінку, друкують в рядок через кому;
- б) називному відмінку, друкують в стовпчик;
- в) родовому відмінку, друкують в рядок через кому;
- г) родовому відмінку, друкують в стовпчик.

21. Кваліфікаційна робота має бути оформлена за допомогою комп'ютерної техніки з використанням текстового редактора Word:

- а) шрифт – Arial, розмір шрифту – 14 pt, міжрядковий інтервал – 1,5;
- б) шрифт – Times New Roman, розмір шрифту – 14 pt, міжрядковий інтервал – 1,5;
- в) шрифт – Arial, розмір шрифту – 14 pt, міжрядковий інтервал – 1,0;
- г) шрифт – Times New Roman, розмір шрифту – 14 pt, міжрядковий інтервал – 1,0.

22. Розділи, підрозділи, пункти та підпункти у науковій роботі нумеруються:

- а) арабськими літерами;
- б) за допомогою символів текстового редактора Word;
- в) римськими цифрами;
- г) римськими літерами;
- д) арабськими цифрами.

23. Основним джерелом бібліографічної інформації є:

- а) вступна частина;
- б) титульний аркуш;
- в) реферат;
- г) зміст.

24. У вступі стисло викладають:

а) оцінку сучасного стану об'єкта дослідження або розробки, розкриваючи практично розв'язані завдання провідними науковими установами та організаціями, а також провідними вченими й фахівцями певної галузі;

б) опис тексту звіту;

в) актуальність роботи та підстави для її виконання;

г) взаємозв'язок з іншими роботами.

25. До літер, якими НЕ позначають додатки відносять:

а) А, Б, Г, Є, І, К, Л;

б) Г, Є, І, К, Л, П, С;

в) Д, Ж, К, Й, О, Ч, Ї;

г) Г, Є, І, Й, О, Ч, Ї;

д) Б, В, Є, О, Л, М, Р.

26. Основна частина містить такі структурні елементи:

а) вступ; змістову частину звіту (суть звіту);

б) висновки; рекомендації;

в) перелік джерел посилання;

г) додатки.

27. Графіки у науковій роботі використовують для:

а) зображення предмету або явища зі всіма його індивідуальними особливостями;

б) аналізу результатів дослідження;

в) зображення залежності між величинами;

г) аналізу та підвищення наочності ілюстративного матеріалу.

28. Результати обробки числових даних у науковій роботі подають у вигляді ...

а) графіків;

б) схем;

в) рисунків;

г) креслення.

29. Основними видами ілюстративного матеріалу в науковій роботі є:

а) креслення, рисунки;

б) таблиці, діаграми;

в) графіки, схеми;

г) фотографії;

д) всі вище наведені відповіді.

30. Рекомендовано на сторінках звіту використовувати береги такої ширини:

а) верхній і нижній – не менше ніж 15 мм, лівий – не менше ніж 25 мм, правий – не менше ніж 10 мм;

б) верхній і нижній – не менше ніж 20 мм, лівий – не менше ніж 25 мм, правий – не менше ніж 15 мм;

в) верхній і нижній – не менше ніж 20 мм, лівий – не менше ніж 20 мм, правий – не менше ніж 20 мм;

г) верхній і нижній – не менше ніж 20 мм, лівий – не менше ніж 25 мм, правий – не менше ніж 10 мм.

31. Додатки розміщують:

а) після основної частини звіту;

б) після вступної частини звіту;

в) перед висновками;

г) перед переліком джерел посилань.

32. Нумерація сторінок у науковій роботі проставляється:

а) у лівому верхньому куті сторінки без крапки;

б) знизу по центру сторінки без крапки;

в) у правому верхньому куті сторінки без крапки;

д) у правому нижньому куті сторінки без крапки.

33. Вимоги до таблиці:

а) має заголовок та номер;

б) поміщається в тексті відразу після першої згадки про неї;

в) наводиться тільки в додатку.

34. Скорочення в наукових текстах:

а) допускаються у вигляді складних слів і аббревіатур;

б) допускаються до однієї літери з точкою;

в) не допускаються;

г) вимоги не висуваються.

35. Заголовний аркуш видання, на якому зазначаються основні відомості про нього – це ...

а) зміст;

б) вступ;

в) титульний аркуш;

г) обкладинка.

36. Необов'язковими структурними елементами у звіті є:

- а) реферат;
- б) список авторів;
- в) вступ;
- г) скорочення та умовні позначки.

37. Структурний компонент наукового дослідження, який включає в себе допоміжні або додаткові матеріали – це

- а) висновок;
- б) вступ;
- в) бібліографічний список;
- г) прикладна програма.

38. Назви структурних елементів із зазначенням нумерації їх сторінок – це ...

- а) вступ;
- б) висновки;
- в) новизна;
- г) зміст.

39. Розділи наукової публікації розкривають:

- а) загальний зміст дослідження;
- б) загальну кількість сторінок дисертації;
- в) знання, здобуті за допомогою безпосереднього сприймання предметів або явищ;
- г) множину бібліографічних елементів.

40. Якщо треба зазначити два чи три виміри, їх подають так:

- а) 15 мм х 35 мм х 60 мм;
- б) 15 х 35 х 60 мм;
- в) 15 на 35 на 60 мм;
- г) 15 мм на 35 мм на 60 мм.

41. Логічний підсумок, зроблений на основі експерименту – це

...

- а) зміст;
- б) бібліографічний опис;
- в) висновок;
- г) анотація.

42. Кожний структурний елемент наукового звіту повинен:

- а) розміщуватися з правого краю аркуша;
- б) розміщуватися з лівого краю аркуша;
- в) починатися з нової сторінки;
- г) бути продовженням попереднього структурного елемента.

43. При складанні списку використаних джерел доцільно використати посилання на:

- а) методичні вказівки за тематикою роботи;
- б) підручники, що мають історичне значення;
- в) основні праці провідних фахівців у даній галузі;
- г) всі вище наведені відповіді.

44. Кількість висновків повинна відповідати:

- а) кількості розділів;
- б) кількості підрозділів;
- в) кількості викладених ідей;
- г) вимоги відсутні.

45. Розкриття наукової концепції автора, наукове пояснення його досліджень у новому якісному й кількісному аспектах, відображає:

- а) об'єкт дослідження;
- б) предмет дослідження;
- в) новизна;
- г) практичне значення.

46. До ідентифікаторів звіту відносять:

- а) індекс за таблицями Універсальної десятикової класифікації;
- б) номер державної реєстрації;
- в) інвентарний номер;
- г) назву центрального органу виконавчої влади, до сфери управління якого належить організація – виконавець роботи.

47. Висновки містять:

- а) тільки кінцеві результати без доказів;
- б) результати з обґрунтуванням і аргументацією;
- в) коротко повторюють весь хід роботи.

48. Знайдіть неправильний варіант. Під час написання статті можете скористатися такими порадами:

- а) чітко з'ясуйте, яка остаточна мета вашої статті;
- б) найважливіше й найголовніше повідомляйте всередині статті;

в) поділіть текст на абзаци, оскільки суцільний текст погано сприймається читачем;

г) намагайтесь уникати іншомовних слів;

д) намагайтесь уникати надто довгих речень.

49. Укажіть, який із цих видів документації являє собою список літератури на певну тему або з певної галузі знань:

а) реферат;

б) звіт;

в) анотація;

г) бібліографія.

50. Документ, який містить письмовий виклад наукової статті, монографії, результатів наукового дослідження змісту книги.

а) рецензія;

б) реферат.

в) стаття;

г) опис.

51. Документ, який є короткою, стислою характеристикою змісту книги, статті, рукопису тощо.

а) рецензія;

б) анотація;

в) висновок;

г) опис.

52. Документ, який є критичним відгуком на художній, науковий або інший твір, що містить зауваження, пропозиції тощо і метою якого є рекомендація твору до друку або захисту.

а) анотація;

б) рецензія;

в) висновки;

г) опис.

53. Висновки уповноваженої особи (кількох осіб) про наукові роботи представлені на розгляд чи до захисту.

а) відгук;

б) анотація;

в) рецензія;

г) опис.

54. Додатки до звіту можуть бути подані:

- а) як продовження тексту вступної частини;
- б) як продовження тексту основної частини звіту;
- в) як відокремлену самостійну частину звіту;
- г) як окремий том (книгу).

55. Цитати у науковому тексті виділяються:

- а) лапками;
- б) тире;
- в) двокрапкою;
- г) дужками.

56. Загальною назвою «рисунок» не позначаються:

- а) схеми;
- б) таблиці;
- в) діаграми;
- г) графіки.

57. Формули, таблиці, рисунки слід нумерувати:

- а) послідовно у межах підрозділу;
- б) послідовно у межах розділу;
- в) послідовно у межах пункту;
- г) послідовно у межах підпункту.

58. Посилатися в тексті наукової роботи слід на:

- а) останні видання публікацій;
- б) найперші видання публікацій;
- в) найдоступніші видання публікацій;
- г) наявні видання публікацій.

59. Ключове слово – це ...

- а) слово чи словосполучення, найбільш повно і специфічно характеризує зміст наукового документу (тексту) чи його частини;
- б) термін, що узагальнює поняття «елемент», «підсистема», «підструктура»;
- в) ознака класифікації явищ, дій чи діяльності;
- г) формалізований метод аналізу документів за допомогою математичних засобів.

60. Підкреслення актуальності обраної теми, наголошення на її практичному значенні, формулювання основних питань, які буде висвітлено в науковій доповіді має міститися у:

- а) основній частині;
- б) висновках;

- в) вступі;
- г) ілюстративному матеріалі.

61. У науковому тексті не доцільно використовувати речення кількість слів у яких перевищує:

- а) 14-15 слів;
- б) 15-16 слів;
- в) 17-18 слів;
- г) 18-19 слів.

62. Таблиця – це ...

- а) відображення найсуттєвіших ознак;
- б) категорія, що позначає єдиний внутрішній визначальний зв'язок групи явищ, що служить основою їх існування;
- в) повний систематизований набір термінів у будь-якій області знань;
- г) один зі способів представлення даних.

63. Порядок розташування структурних елементів курсової роботи:

- а) титульна сторінка, зміст, вступ, основна частина, список використаної літератури, висновки;
- б) титульна сторінка, вступ, основна частина, висновки, список використаної літератури, зміст;
- в) титульна сторінка, зміст, вступ, основна частина, висновки, список використаної літератури;
- г) зміст, титульна сторінка, вступ, основна частина, висновки, список використаної літератури.

64. Один із видів наукових публікацій, де подані кінцеві або проміжні результати дослідження, висвітлено пріоритетні напрями розробок ученого, окреслено перспективи подальшого вивчення проблеми – це ...

- а) наукова стаття;
- б) тези;
- в) реферат;
- г) анотація.

65. За кількістю джерел реферування розрізняють:

- а) текстові, табличні, ілюстровані;
- б) монографічні, реферати-фрагменти, оглядові (зведені, групові);
- в) загальні, спеціалізовані;
- г) реферати з суспільних, гуманітарних, природничих наук.

66. Загальна кількість ключових слів анотації має бути:

- а) від 3 до 12;
- б) від 5 до 10;
- в) 5;
- г) обмеження відсутні.

67. Процес аналітично-синтетичного опрацювання інформації, що полягає в аналізі первинного документа, знаходженні найвагоміших у змістовому відношенні даних (основних положень, фактів, доведень, результатів, висновків) – це ...

- а) анотування;
- б) реферування;
- в) цитування;
- г) покликання.

68. Наукова новизна досліджень полягає у:

- а) теоретичному відтворенні об'єктивної дійсності;
- б) визначенні закономірностей, які пояснюють теорію;
- в) систематизації отриманих знань;
- г) введенні до наукового обігу нових наукових даних, які не використовувалися раніше.

69. Звіт з наукової роботи умовно поділяють на:

- а) вступ, анотація, дослідна частина;
- б) вступ, основна частина, додатки;
- в) передмова, дослідна частина, висновки;
- г) вступ, дослідна частина, післямова.

70. Заголовки основної частин звіту мають бути оформлені:

- а) великими літерами по правому краю;
- б) малими літерами курсивом симетрично до тексту;
- в) великими літерами симетрично до тексту;
- г) великими літерами з підкресленням.

71. Загальні вимоги до цитування:

- а) текст цитати беруть у лапки, наводять у граматичній формі, в якій його подано у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання;
- б) цитування може бути неповним, із довільним скороченням авторського тексту;
- в) кожен цитату не обов'язково супроводжувати покликанням на джерело;

г) за непрямого цитування варто максимально точно викладати думку автора, робити відповідні покликання на джерела.

72. Вступ, як структурний елемент наукового дослідження, НЕ включає в себе:

- а) обґрунтування актуальності теми;
- б) задум роботи, мету і завданню;
- в) методи та способи досягнення поставлених мети та завдань;
- г) факти та висновки.

73. За місцем розташування відносно основного тексту наукової роботи бібліографічні посилання бувають:

- а) внутрітекстові, підрядкові, затекстові;
- б) внутрітекстові, додаткові, затекстові;
- в) внутрістраничні, доповнюючі, основні;
- г) правильної відповіді немає.

74. Малими літерами з абзацного відступу оформлюють:

- а) заголовки підрозділів;
- б) заголовки структурних частин;
- в) список опублікованих праць за темою дослідження;
- г) перелік умовних позначень.

75. Посилання на джерела в тексті наукової роботи:

- а) згідно з їх переліком у квадратних дужках;
- б) згідно з їх переліком у круглих дужках;
- в) згідно з їх переліком без дужок;
- г) згідно з їх переліком у лапках.

76. У «додатки» НЕ включають:

- а) список літератури;
- б) копії документів;
- в) виробничі плани та протоколи;
- г) таблиці, графіки, схеми.

77. При наявності в роботі більше одного додатка вони ...

- а) нумеруються арабськими цифрами без знака «№»;
- б) не нумеруються;
- в) нумеруються римськими цифрами зі знаком «№».

78. Розподіл тексту на частини, графічне відділення цих частин один від одного, використання заголовків та нумерації називається

...

- а) структурування тексту;
- б) рубрикація тексту;
- в) редагування тексту.

79. Правильним варіантом структури реферату є:

- а) титульний лист – введення – зміст – висновок;
- б) титульний лист – зміст – основний зміст – список літератури;
- в) титульний лист – зміст – введення – основний зміст – висновок – список літератури.

80. Посилання на ілюстрації наукової роботи вказують:

- а) порядковим номером ілюстрації;
- б) згідно з їх переліком курсивом без дужок;
- в) згідно з їх переліком у лапках;
- г) згідно номеру розділу у квадратних дужках.

81. В обсяг курсової роботи не входять:

- а) титульний лист, зміст;
- б) вступ, висновок;
- в) список літератури, титульний лист;
- г) висновок, додатки.

82. З метою підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело наводять:

- а) висновки;
- б) список використаних джерел;
- в) цитати;
- г) анотацію.

83. Вимоги до оформлення специфічної термінології, а також маловідомих скорочень, символів, позначень:

- а) їх перелік подається у вигляді окремого списку, який розміщується перед вступом;
- б) їх перелік подається у додатках;
- в) їх перелік має розміщуватись двома стовпчиками: у лівому в алфавітному порядку наводяться умовні позначення, символи, одиниці скорочення або терміни; у правому – їх детальне розшифрування;
- г) якщо в роботі вони повторюються понад трьох разів, перелік не складається, а їх розшифрування наводиться в тексті при першому згадуванні.

84. Таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки:

- а) до основного тексту дисертації не входять;
- б) відносять до додатків дисертації;
- в) входять до основного тексту дисертації;
- г) відносяться до загального обсягу наукової роботи з коефіцієнтом 0,75.

85. У вигляді графіків оформлюють:

- а) результати аналізу літературних джерел;
- б) текстові дані;
- в) зображення предмету з його особливостями;
- г) результати обробки числових даних.

86. Зміст та результати досліджень викладаються:

- а) стисло, логічно, грамотно та аргументовано;
- б) без загальних слів, міркувань;
- в) з доказовими твердженнями;
- г) з використанням тавтологій.

87. Вступна частина кваліфікаційної роботи має такі структурні компоненти:

- а) анотація, новизна, мета, завдання, методика, об'єкт, предмет, теоретична й практична значимість;
- б) новизна, актуальність, мета, завдання, методика, об'єкт, предмет, теоретична й практична значимість;
- в) новизна, актуальність, завдання, методика, об'єкт, предмет, теоретична й практична значимість, тези;
- г) зміст, новизна, актуальність, мета, завдання, методика, об'єкт, предмет, теоретична й практична значимість.

ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ 8. МОВА І СТИЛЬ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

1. Мова і стиль наукової роботи склалися під впливом ...

- а) академічного етикету;
- б) класичної літератури;
- в) живої розмовної мови.

2. Мова науки виконує функції:

- а) епістемічну;
- б) когнітивну;
- в) технічну;
- г) комунікативну.

3. Стиль - це ...

а) оброблена, унормована форма національної мови, яка в усному і писемному різновидах обслуговує культурне життя народу, усі сфери його суспільної діяльності;

б) різновид літературної мови, що обслуговує певну сферу суспільної діяльності мовців і відповідно до цього має особливості добору й використання мовних засобів;

в) сукупність загальноприйнятих правил реалізації мовної системи, закріплених у процесі суспільної комунікації;

г) сукупність лексичних одиниць, які використовуються в мовлені.

4. Ознаки наукового стилю:

а) абстрактність, понятійність, доказовість, аргументація;

б) офіційність, точність, стандартизація вислову, документальність;

в) образність, поетичність, зображувальність, яскраве вираження авторського «я»;

г) невимушеність, безпосередність, приватність спілкування, емоційність;

д) ситуативність спілкування, невідповідність, неофіційність, невимушеність.

5. У текстах наукового стилю уникають уживання займенника:

- а) ми;
- б) ви;
- в) наш;
- г) я.

6. У текстах наукового стилю переважають речення:

- а) прості;
- б) безособові;
- в) складні з однорідними членами речення й вставними словами;
- г) прості з опущеним підметом.

7. ... - це мовний стереотип, готовий зворот, що використовується в якості легко відтворюваного в певних умовах та контекстах стандарту.

- а) синонім;
- б) кліше;
- в) рубрика;
- г) присвята.

8. Вкажіть, які з наведених особливостей НЕ характерні для наукового стилю:

- а) переважне вживання іменників замість дієслів;
- б) логічна послідовність викладу;
- в) наукова фразеологія;
- г) широке використання лексики та фразеології інших стилів.

9. Рубрикація - це ...

а) коротка характеристика книги, статті, рукописи, в якій викладається основний зміст даного твору, подано відомості про те, для якого кола читачів воно призначене;

б) процес літературної обробки письмової роботи для приведення її змісту у відповідність до вимог;

в) перелік книг і статей, використаних в роботі;

г) поділ тексту на логічно самостійні складові частини.

10. Перелік книг і статей, використаних в роботі - це ...

- а) анотація;
- б) рубрикація;
- в) бібліографія;
- г) редакція.

11. За формою переклади наукових текстів поділяються на:

- а) усний;
- б) письмовий;
- в) реферативний;
- г) аналітичний.

12. Основу будь-якої науки становить ...

- а) термінологія, професійна лексика;
- б) звичайний розмовна мова;
- в) епіграфи;
- г) присвята.

13. Науковому стилю притаманна така ознака:

- а) окличні речення;
- б) цитати, покликання;
- в) вживання синонімів;
- г) образ автора.

14. Науковому стилю притаманна така ознака:

- а) експресивність;
- б) урочиста тональність;
- в) регульовально-імперативний характер;
- г) аргументація викладених положень.

15. Термін у науковому тексті має:

- а) обов'язково замінюватися лексичним синонімом;
- б) обов'язково замінюватися українським відповідником, якщо термін запозичене слово;
- в) уживатися в тексті стільки разів, скільки цього потребує зміст текст;
- г) замінюватися дублетним відповідником з метою уникнення тавтології.

16. Мета наукового стилю – це...

- а) усебічно впливати на думки та почуття людей, формувати ідейні переконання, моральні якості та естетичні смаки, впливати на душевні переживання;
- б) повідомляти про результати наукової діяльності;
- в) регулювати офіційні та ділові стосунки мовців у державно-правовій, суспільно-виробничій сферах;
- г) пропагувати важливі суспільно-політичні ідеї, сприяти вирішенню актуальних питань, активно впливати на слухача (читача).

17. Для текстів наукового стилю не характерно (-а) ...

- а) широке вживання суфіксів суб'єктивної оцінки зі значенням несхвалення, збільшування, ласкавості;
- б) переважання прямого порядку слів;
- в) використання в складних реченнях складних підрядних союзів.

18. До жанрів наукового стилю відносяться:

- а) акт, комедія;
- б) запис в щоденнику, реклама;
- в) стаття, навчальний посібник;
- г) комюніке, розпорядження.

19. До жанрів академічного красномовства НЕ відноситься:

- а) лекція;
- б) наукове повідомлення;
- в) вітальне слово.

20. До жанрів наукового стилю відноситься:

- а) бесіда, репортаж;
- б) монографія, тези;
- в) заяву, позов;
- г) характеристика, статут.

21. Мова науки задовольняє потреби особистості й соціуму:

- а) соціальні,
- б) фізіологічні;
- в) екзистенціальні;
- г) гносеологічні;
- д) комунікативні.

22. Основна функція наукового стилю – це ...

- а) повідомлення про результати наукових досліджень, систематизація знань;
- б) наукова дискусія;
- в) зберігання наукової інформації;
- г) розвиток наукової термінології.

23. Вкажіть, які з наведених особливостей НЕ характерні для наукового стилю:

- а) переважне вживання іменників замість дієслів;
- б) логічна послідовність викладу;
- в) наукова фразеологія;
- г) широке використання лексики та фразеології інших стилів.

24. У наукових текстах зазвичай вживаються слова:

- а) аналізувати, властивість, дистанційний;
- б) кооператор, гласність, безробіття;
- в) слід, зобов'язується, призначається;
- г) блакитний, нескінченний, передчувати.

25. До жанрових різновидів письмової наукової мови відносяться:

- а) репортаж, нарис, фейлетон;
- б) реферат, монографія, стаття;
- в) закон, інструкція, постанова;
- г) розповідь, роман, поема.

26. Основними рисами наукового стилю є:

- а) невимушений характер спілкування, емоційно-експресивна забарвлення мови, лексичний різновид;
- б) точність, абстрактність, логічність, об'єктивність;
- в) точність, стандартизованість, що наказував би характер викладу;
- г) емоційність, різноманітність, метафоричність, змістовна багатоплановість.

27. Теза – це ...

- а) основна думка тексту або виступу, сформульована у вигляді пропозиції;
- б) думка, висловлена суб'єктом мовлення;
- в) процес приведення доказів для обґрунтування будь-якої думки;
- г) точка зору суб'єкта мовлення.

28. Для наукового тексту НЕ характерно:

- а) смислова закінченість;
- б) цілісність;
- в) зв'язність;
- г) емоційність.

29. Стиль писемної наукової мови НЕ допускає:

- а) форму викладу від третьої особи («автор вважає ...»);
- б) пропозиції з пасивного стану («розроблений новий підхід ...»);
- в) авторське «я».

30. Загальноприйняте скорочення слів зазначено вірно:

- а) рис. (рисунок); табл. (таблиця); т. ч. (таким чином); доц. (доцент);
- б) млрд. (мільярд); кг. (кілограм); наприк. (наприклад).

31. В науковому стилі мови НЕ прийняті словосполучення:

- а) переконливі факти;
- б) прихильники методу;
- в) в результаті пошуку;
- г) намітимо основні питання;
- д) щиро вдячний.

32. Можливість в короткій формі давати розгорнуті визначення і характеристики наукових фактів, понять, процесів і явищ досягається завдяки ...

- а) термінам;
- б) дієсловам;
- в) прикметникам;
- г) вступним словам.

33. До найбільш вживаних виразів загального характеру в науково-професійному мовленні НЕ відноситься:

- а) у першу чергу хотілося б зупинитися на;
- б) хотілося б підкреслити, що;
- в) необхідно зауважити;
- г) я й уявити собі не міг, що.

34. До найбільш вживаних виразів загального характеру в науково-професійному мовленні відноситься:

- а) таким чином, в роботі знайшло відображення;
- б) доводжу до Вашого відома, що;
- в) необхідно здійснити контроль;
- г) прошу Вашого дозволу.

35. Пожежа - це неконтрольоване горіння поза спеціальним вогнищем, що розповсюджується в часі й просторі та створює загрозу життю і здоров'ю людей, навколишньому середовищу, призводить до матеріальних збитків. Під час пожежі відбуваються певні хімічні та фізичні явища: хімічна реакція горіння; виділення і передача тепла; виділення і поширення продуктів горіння; газовий обмін. Пожежі за місцем виникнення підрозділяються на дві групи: пожежі на відкритому просторі (наприклад, лісові, степові, на хлібних полях); пожежі в огорожах, які виникають і розвиваються всередині будівель та споруд.

Підкреслені в тексті слова є ...

- а) розмовними;
- б) термінами;
- в) загальноживаними.

36. Монографія, реферат, рецензія на дисертацію є жанрами ... стилю.

- а) наукового;
- б) художнього;
- в) офіційно-ділового;
- г) публіцистичного.

37. Встановіть стиль (підстиль) тексту. Горіння – це складний фізико-хімічний процес на основі екзотермічних реакцій окиснення-відновлення. Під час горіння, як правило, утворюється полум'я. Горіння може початися зненацька внаслідок самозаймання або бути ініційоване запалюванням.

- а) науково-популярний;
- б) власне науковий;
- в) газетно-публіцистичний;
- г) художній.

38. Бібліографія – це ...

- а) коротка характеристика книги, статті, рукописи, в якій викладається основний зміст даного твору, подано відомості про те, для якого кола читачів воно призначене;
- б) процес літературної обробки письмової роботи для приведення її змісту у відповідність до вимог;
- в) перелік книг і статей, використаних в роботі;
- г) поділ тексту на логічно самостійні складові частини.

39. Анотація – це ...

- а) коротка характеристика книги, статті, рукописи, в якій викладається основний зміст даного твору, подано відомості про те, для якого кола читачів воно призначене;
- б) процес літературної обробки письмової роботи для приведення її змісту у відповідність до вимог;
- в) перелік книг і статей, використаних в роботі;
- г) поділ тексту на логічно самостійні складові частини.

40. Редагування – це ...

- а) коротка характеристика книги, статті, рукописи, в якій викладається основний зміст даного твору, подано відомості про те, для якого кола читачів воно призначене;
- б) процес літературної обробки письмової роботи для приведення її змісту у відповідність до вимог;
- в) перелік книг і статей, використаних в роботі;
- г) поділ тексту на логічно самостійні складові частини.

41. Ряд речень, розташованих в певній послідовності і пов'язаних один з одним за змістом і за допомогою мовних засобів – це ...

- а) текст;
- б) абзац;
- в) параграф;

г) глава.

42. Різновид літературної мови, що використовується в наукових працях вчених для вираження результатів дослідницької діяльності – це ...

- а) художній стиль;
- б) офіційно-діловий стиль;
- в) газетно-публіцистичний стиль;
- г) науковий стиль.

43. Лексико-фразеологічний склад наукового стилю характеризується вживанням ...

- а) переносних значень слів;
- б) слів інших стилів мови;
- в) наукової й технічної термінології;
- г) тропів.

44. Цитата – це ...

- а) передача чогось своїми словами, переказ близький до тексту;
- б) дослівна витримка з будь-якого тексту, дослівно наведені чиїсь висловлювання;
- в) ряд речень, розташованих в певній послідовності та пов'язаних один з одним за змістом і за допомогою мовних засобів;
- г) видача чужого за власне, привласнення чужого авторства.

45. Парафраз – це ...

- а) передача чогось своїми словами, переказ близький до тексту;
- б) дослівна витримка з будь-якого тексту, дослівно наведені чиїсь висловлювання;
- в) ряд речень, розташованих в певній послідовності та пов'язаних один з одним за змістом і за допомогою мовних засобів;
- г) видача чужого за власне, привласнення чужого авторства.

46. Процес літературної обробки письмової роботи для приведення її змісту у відповідність з вимогами – це ...

- а) анотація;
- б) рубрикація;
- в) бібліографія;
- г) редагування.

47. Розподіл тексту на логічно самостійні складові частини – це ...

- а) анотація;
- б) рубрикація;
- в) бібліографія;
- г) редагування.

48. Монографія представляє підстиль наукового стилю:

- а) власне науковий;
- б) виробничо-технічний;
- в) науково-навчальний;
- г) науково-популярний.

49. Рецензія представляє підстиль наукового стилю:

- а) виробничо-технічний;
- б) власне науковий;
- в) науково-навчальний;
- г) науково-популярний.

50. Перелік книг і статей, використаних в роботі – це ...

- а) анотація;
- б) рубрикація;
- в) бібліографія;
- г) редагування.

51. Плагіат – це ...

- а) передача чогось своїми словами, переказ близький до тексту;
- б) дослівна витримка з будь-якого тексту, дослівно наведені чиїсь висловлювання;
- в) ряд пропозицій, розташованих в певній послідовності та пов'язаних один з одним за змістом і за допомогою мовних засобів;
- г) видача чужого за власне, привласнення чужого авторства.

52. Особливості наукового тексту полягають у:

- а) використанні науково-технічної термінології;
- б) викладі тексту від 1 особи однини;
- в) використанні простих речень.

53. Назвіть стиль, у якому вживають слова акумулювати, аналіз, апробація, класифікація, критерій:

- а) художній стиль;
- б) публіцистичний стиль;
- в) офіційно-діловий стиль;
- г) науковий стиль.

54. Особливості наукового тексту полягають у ...

- а) відображенні певної проблеми, висуненні гіпотези, орієнтації на нові знання, на досягнення дослідницької мети та завдань;
- б) раціональності, широкому використанні понятійного, категоріального апарату науки;

- в) тяжінні до образності, активізації почуттєвого світу читача;
- г) не в тому, щоб довести, обґрунтувати, аргументувати істину, а в тому, щоб змусити адресата повірити.

55. Загальні вимоги до наукового тексту

- а) текст не має бути чітко структурований, організований довільно;
- б) текст має бути чітко структурований, поділятися на розділи й параграфи;
- в) має деталізований розподіл на значеннєві частини, абзаци й речення;
- г) текст не вирізняється композиційно.

56. Доберіть потрібне за змістом слово в реченні. Аналіз тенденцій розвитку техніки (...), що з часом усе активніше використовують електричну енергію.

- а) свідчить;
- б) показує;
- в) запевняє;
- г) інформує.

57. У науковому тексті нормативний такий вислів:

- а) стаття присвячується;
- б) у статті розглядається;
- в) стаття присвячена;
- г) у статті досліджується.

58. Підручник представляє такий підстиль наукового стилю:

- а) власне науковий;
- б) виробничо-технічний;
- в) науково-навчальний;
- г) науково-популярний.

59. Науковий стиль реалізується в таких жанрах:

- а) реферат, анотація, протокол, тези;
- б) наукова стаття, монографія, заява, резюме;
- в) монографія, автобіографія, реферат, анотація;
- г) наукова стаття, анотація, тези, доповідь.

60. Мовні ознаки наукового стилю:

- а) доказовість, аргументованість, переконливість, узагальнення;
- б) абстрагованість, поняттєвість, об'єктивність, точність;
- в) усна і писемна форми, широке використання термінів, іншомовної лексики, номенклатурних назв;
- г) поняттєвість, переконливість, широке використання символів, таблиць, діаграм, схем, графіків, цитат.

61. До загальних ознак наукового тексту належать:

- а) поняттєвість, об'єктивність, точність, логічність;
- б) образність, об'єктивність, точність, логічність;
- в) поняттєвість, вибірковість, точність, логічність;
- г) поняттєвість, об'єктивність, точність, схематичність.

62. Різновиди наукового стилю:

- а) власне науковий, дипломатичний, науково-навчальний, науково-популярний;
- б) власне науковий, ораторський, науково-навчальний, науково-популярний;
- в) власне науковий, науково-навчальний, науково-популярний;
- г) власне науковий, законодавчий, науково-навчальний, науково-публіцистичний.

63. Основна функція наукового стилю:

- а) естетична;
- б) впливу;
- в) комунікативна;
- г) інформативна.

64. Науковий стиль реалізується в таких жанрах:

- а) дискусія;
- б) монографія;
- в) полеміка;
- г) лекція.

65. Науковому стилю властиві такі лексичні одиниці:

- а) наукові терміни;
- б) емоційно-експресивна лексика;
- в) стилістично нейтральна лексика;
- г) канцеляризми.

66. Науковому стилю властиві такі ознаки:

- а) цитати;
- б) членування тексту на розділи;
- в) формування громадської думки;
- г) вживання неповних речень.

67. У науковому тексті нормативні такі висловлення:

- а) стосовно другої частини праці;
- б) частина чужої мови цитується;
- в) завдання дослідження співвіднесені з його проблематикою;
- г) що стосується другої частини праці.

68. У науковому тексті нормативні такі висловлення:

- а) виконати такі завдання;
- б) виконати слідуючі завдання;
- в) виконати наступне завдання;
- г) виконати слідуюче завдання.

69. У науковому тексті нормативні такі висловлення:

- а) з огляду на те, що;
- б) дивлячись на те, що;
- в) з урахуванням актуальності;
- г) з огляду на актуальність.

70. Для оцінки позитивних ознак наукової праці можна використати такі мовні кліше:

- а) у роботі відсутня композиційна цілісність; непереконливі міркування автора про;
- б) заслуговує схвалення цікавий ілюстративний матеріал, робота відзначається вмотивованістю висновків;
- в) поза розглядом залишилося чимало важливих аспектів вивчення проблеми;
- г) ідея автора новаторська, міркування автора про... переконливі.

71. Формулюючи неоднозначну оцінку роботи в рецензії, можна скористатися такими мовними кліше:

- а) у роботі відчутно не вистачає ілюстративного матеріалу, тому висновки автора здаються дещо некоректними;
- б) варто відзначити помилковість тверджень автора про те, що;
- в) у роботі спостережено мовні огріхи;
- г) справедливо вказуючи на, автор помилково вважає, що; деякі положення автора залишаються бездоказовими.

72. З'ясовуючи актуальність теми дослідження, в рецензії можна скористатися такими мовними кліше:

- а) тема дослідження нова з огляду на те, що;
- б) актуальність теми зумовлена тим, що;
- в) дослідження присвячене важливим питанням сучасності;
- г) рецензоване дослідження – перша праця в сучасності.

73. Мовленнєва поведінка науковця визначається розвиненістю мовленнєвих наукових умінь, тобто вмінь слухати, читати й писати по-науковому, а саме:

- а) брати участь у науковому діалозі, полі-, монолозі;
- б) визначати наукову позицію співрозмовника, автора наукового джерела;
- в) проводити експериментальні дослідження;
- г) аргументувати свої думки з теми наукового дослідження, дотримуючись критерію релевантності (міри й виваженості викладу);
- д) спираючись на тему, предмет, об'єкт, мету, завдання наукової роботи, правильно обирати модель викладу досліджуваного матеріалу.

74. Для оцінки недоліків, хиб та огріхів наукової праці можна використати такі мовні кліше:

- а) ідея автора новаторська, міркування автора про... переконливі;
- б) у роботі відсутня композиційна цілісність; непереконливі міркування автора про;
- в) заслуговує схвалення цікавий ілюстративний матеріал, робота відзначається вмотивованістю висновків;
- г) поза розглядом залишилося чимало важливих аспектів вивчення проблеми.

75. Софізми – це ...

- а) мовні засоби, стандартні звороти, регулярно повторювані у певних умовах і контекстах; мовні стереотипи із позитивною функцією;
- б) навмисно побудовані свідомо помилкові логічні висновки;
- в) це умовна одиниця вимірювання обсягу текстової та ілюстративної інформації літературного твору, що використовується у видавничій справі та є основою для обліку праці автора, укладача, рецензента та ін.;
- г) форми достовірного умовиводу від загального положення до часткового, в яких висновок про окремі випадки множинної сукупності робляться на основі знання про загальні властивості всієї множини.

76. Для оцінки недоліків, хиб та огріхів наукової праці можна використати такі мовні кліше:

- а) безперечною заслугою автора варто вважати новий підхід до вирішення; важко не погодитися;
- б) ідея автора досить продуктивна; думка автора видається перспективною;
- в) методична робота побудована нераціонально, варто скоротити; до недоліків роботи належать;

г) суттєві прорахунки автора в; автор схематично розглянув питання, що безпосередньо стосуються теоретичних засад дослідження.

77. Закономірне, мотивоване змістом і задумом розташування всіх частин виступу і доцільне їх співвідношення, організація матеріалу, розташування його в певній системі називається ... мови.

- а) композицією;
- б) аргументацією;
- в) виразністю.
- Г) рекрутом

ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ 9. ОСНОВИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

1. Об'єкт інтелектуальної власності:

- а) результат розумової творчої праці;
- б) розумові здібності людини;
- в) право на конкретний результат інтелектуальної діяльності людини;
- г) можливості щодо реалізації певної мети, створені інтелектуальними ресурсами.

2. Суб'єкти інтелектуальної власності – це ...

- а) результат розумової творчої праці;
- б) розумові здібності людини;
- в) юридичні та фізичні особи, що створюють та використовують об'єкт права інтелектуальної власності;
- г) інтелектуальний потенціал.

3. Інтелект – це ...

- а) результат розумової творчої праці;
- б) розумові здібності людини;
- в) знання;
- г) інноваційний процес.

4. ... – сучасний ступінь розвитку конкретної галузі техніки, з якою порівнюють нові винаходи.

- а) рівень техніки;
- б) провайдинг;
- в) рівень винахідництва;
- г) стан новизни.

5. ... – рушійна сила розвитку творчості.

- а) конкурентоспроможність;
- б) технічні протиріччя;
- в) натхнення;
- г) задум.

6. Закріплені законом права на результати інтелектуальної діяльності у виробничій, науковій, літературній і художній сферах – це ...

- а) інтелектуальна власність;
- б) інтелектуальні активи;
- в) інтелектуальний продукт;
- г) інтелектуальний капітал.

7. Інтелектуальний потенціал – це ...

- а) ідентифіковані, описані і занесені до відповідного реєстру організації, нематеріальні активи;
- б) можливості щодо реалізації певної мети, створені інтелектуальними ресурсами;
- в) форма існування і систематизації результатів пізнавальної діяльності людини;
- г) результат розумової творчої праці.

8. Суб'єктивні права учасників правовідносин, що не мають економічного змісту, забезпечують нематеріальні інтереси особи, належать до категорії абсолютних прав – це ...

- а) немайнові права;
- б) майнові права;
- в) особисті права;
- г) соціальні права.

9. Суб'єктивні права учасників правовідносин, що пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном, а також з тими матеріальними вимогами, які виникають з приводу розподілу цього майна і обміну – це ...

- а) особисті права;
- б) соціальні права;
- в) немайнові права;
- г) майнові права.

10. Авторське право виникає:

- а) від моменту створення твору;
- б) від моменту реєстрації твору;
- в) від моменту першого використання твору.

11. ... це творча діяльність, цілеспрямована розумова робота людини, результатом якої вирізняються новизною, неповторністю, оригінальністю та унікальністю.

- а) комунікативна діяльність;
- б) інтелектуальна діяльність;
- в) предметна діяльність;
- г) пізнавальна діяльність.

12. Основним документом заявки на патент.

- а) опис винаходу;
- б) формула;
- в) реферат;
- г) анотація.

13. Індивідуальний інтелектуальний ресурс - це ...

- а) інтелект конкретного колективу підприємства (їх знання, вроджені задатки й набуті навички);
- б) основа стратегічного розвитку країни;
- в) реалізована спроможність особистості засвоювати та нагромаджувати, творити й використовувати знання, ідеї для соціально-економічного, науково-технічного, духовно-культурного та іншого розвитку.

14. Копілефт - це ...

- а) форма захисту інтелектуальної власності;
- б) результат інтелектуальної діяльності людини у галузі технології, що пов'язана з конструктивним використанням пристрою;
- в) концепція і практика використання законів авторського права для забезпечення неможливості обмежити будь-якій людині право використовувати, змінювати та розповсюджувати вихідний твір і твори, похідні від нього;
- г) вид альтернативного врегулювання спорів, здійснюваний із залученням незацікавленого, нейтрального посередника, який допомагає сторонам конфлікту налагодити процес комунікації і проаналізувати ситуацію так, щоб вона самі змогли обрати той варіант рішення, який би задовольняв інтереси усіх учасників конфлікту.

15. Корисна модель - це ...

- а) нове технічне рішення, що не впливає із існуючого рівня техніки та є промислово придатним;
- б) технічне рішення, що впливає із існуючого рівня техніки та є промислово придатним;
- в) є новою, має винахідницький рівень і придатна для промислового використання.

16. До об'єктів винаходу (корисної моделі) належать:

- а) пристрій;
- б) спосіб;
- в) речовина;
- г) комп'ютерна програма;
- д) методика.

17. Медіація - це ...

- а) вид альтернативного врегулювання спорів, здійснюваний із залученням незацікавленого, нейтрального посередника, який допомагає сторонам конфлікту налагодити процес комунікації і

проаналізувати ситуацію так, щоб вона самі змогли обрати той варіант рішення, який би задовольняв інтереси усіх учасників конфлікту;

б) результат інтелектуальної діяльності людини у галузі технології, що пов'язана з конструктивним використанням пристрою;

в) сучасний ступінь розвитку конкретної галузі техніки, з якою порівнюють нові винаходи;

г) критерій обороноздатності: визначається за сукупністю знань, так званим «рівнем техніки».

18. Не є об'єктами інтелектуальної власності:

а) твори літератури;

б) офіційні документи;

в) фонограми і відеограми;

г) системи організації виробництва.

19. Форма існування і систематизації результатів пізнавальної діяльності людини.

а) знання;

б) мислення;

в) освіта;

г) інтелект.

20. Загальна структура опису об'єкту винаходу (корисної моделі) включає розділи:

а) вступ;

б) індекс Міжнародної патентної класифікації; назва винаходу (корисної моделі); галузь техніки, до якої належить винахід (корисна модель);

в) характеристика аналога; характеристика прототипу; недоліки прототипу;

г) суть винаходу (корисної моделі); перелік фігур креслення. відомості, які підтверджують можливість здійснення винаходу (корисної моделі);

д) формула винаходу (корисної моделі);

е) додатки.

21. ... – це об'єкт, близький за технічною суттю, призначенням або функціями до заявленого об'єкта винаходу і відомий з існуючого рівня техніки.

а) модель;

б) аналог;

в) прототип;

г) дублікат.

22. Який документ засвідчує право інтелектуальної власності автора промислового зразка?

- а) диплом;
- б) патент;
- в) свідоцтво;
- г) паспорт.

23. Копірайт – це ...

а) результат інтелектуальної діяльності людини у галузі технології, що пов'язана з конструктивним використанням пристрою;

б) концепція і практика використання законів авторського права для забезпечення неможливості обмежити будь-якій людині право використовувати, змінювати та розповсюджувати вихідний твір і твори, похідні від нього;

в) вид альтернативного врегулювання спорів, здійснюваний із залученням незацікавленого, нейтрального посередника, який допомагає сторонам конфлікту налагодити процес комунікації і проаналізувати ситуацію так, щоб вона самі змогли обрати той варіант рішення, який би задовольняв інтереси усіх учасників конфлікту;

г) форма захисту інтелектуальної власності.

24. Який документ засвідчує право інтелектуальної власності автора наукового відкриття?

- а) диплом;
- б) патент;
- в) свідоцтво;
- г) грамота.

25. Винаходи, корисні моделі, промислові зразки, топографії інтегральних мікросхем, секретні об'єкти є об'єктами:

- а) науково-технічної інформації;
- б) промислової власності;
- в) суміжних прав;
- г) авторського права.

26. Ознаки пристрою:

а) наявність конструктивного (конструктивних) елемента (елементів);

б) наявність зв'язків між елементами; взаємне розташування елементів;

в) форма виконання елемента (елементів) або пристрою в цілому; форма виконання зв'язків між елементами;

г) параметри та інші характеристики елемента (елементів) та їх взаємозв'язок;

- д) матеріал, з якого виготовлено елемент (елементи) або пристрій в цілому, середовище, що виконує функцію елемента.
- е) все вище наведене.

27. До виконавчих органів з питань захисту інтелектуальної власності не відноситься:

- а) Міжвідомчий комітет з проблем захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності;
- б) Український центр інноватики та патентно-інформаційних послуг;
- в) Міністерство економічного розвитку і торгівлі України.

28. Яка умова патентоздатності не застосовується до корисної моделі?

- а) новизна;
- б) промислова придатність;
- в) винахідницький рівень.

29. Майнові права не надаються на:

- а) доменне ім'я;
- б) наукове відкриття;
- в) торговий знак;
- г) промисловий зразок.

30. Документ, що засвідчує авторство на винахід та виключне право на його використання протягом певного строку – це ...

- а) патент;
- б) ліцензія;
- в) товарний знак;
- г) ноу-хау.

31. Чи дійсний патент на винахід в інших державах?

- а) так;
- б) ні;
- в) 1 рік з моменту отримання.

32. ... – це ліцензія, яка надає право ліцензіату на детальне ознайомлення з об'єктом інтелектуальної власності з метою прийняття рішення щодо доцільності здійснення угоди.

- а) реінжиніринг;
- б) опціон;
- в) копірайт;
- г) медіація.

33. Захоплення доменних імен в глобальній електронній мережі отримало назву:

- а) копірайт;
- б) кіберсквотинг;
- в) ліцензування;
- г) фендаб.

34. Центральним керівним органом Всесвітньої організації інтелектуальної власності є:

- а) Міжнародне бюро;
- б) Генеральна асамблея;
- в) Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури;
- г) Координаційний комітет.

35. Відкриття – це ...

а) технічне рішення в будь-якій галузі суспільно-корисної діяльності, яке відповідає умовам патентоспроможності, тобто є новим, має винахідницький рівень і придатне для використання;

б) встановлення невідомих раніше об'єктивно існуючих закономірностей, властивостей і явищ матеріального світу, які вносять докорінні зміни у рівень пізнання і є абсолютно новим науковим досягненням світового масштабу;

в) конструктивне вирішення виробу, що визначає його зовнішній вигляд, придатне для відтворення промисловим способом.

36. Незаконне присвоєння особою авторства на твір – це ...

- а) піратство;
- б) плагіат;
- в) шпіонаж;
- г) копірайт.

37. Документом, що засвідчує право інтелектуальної власності на промисловий зразок є:

- а) свідоцтво;
- б) ліцензія;
- в) патент;
- г) заявка.

38. Штаб-квартира Європейського патентного відомства знаходиться у:

- а) Берліні;
- б) Мюнхені;
- в) Відні;
- г) Женеві.

39. Іноземці та особи без громадянства можуть отримувати патент:

- а) самостійно;
- б) лише черга патентних повірених;
- в) лише через консульські установи;
- г) лише через нотаріусів.

40. Дострокове припинення прав патентовласника можливо ...

- а) за невідповідності запатентованого об'єкта умовам видачі патенту;
- б) у разі несплати зборів за підтримку прав;
- в) у разі подання заявки з порушенням прав інших осіб;
- г) всі вище наведені відповіді вірні.

41. Інтелектуальна власність з точки зору комерціалізації – це

...

- а) виключне право володіння об'єктом інтелектуальної власності;
- б) сукупність нормативно-правових актів;
- в) актив, що може мати ринкову цінність.

42. Контрафакція – це ...

а) передача вузькоспеціальних робіт переважно у вигляді машинописного оригіналу на збереження до бібліотеки та інформаційних центрів, що інформують спеціалістів про їх наявність і видають їх копії для вивчення;

б) визначення поточної вартості, грошового потоку з урахуванням його вартості, яка прогнозується на майбутнє;

в) підробка; порушення авторського і суміжних прав у результаті відтворення і розповсюдження чужого твору, порушення виключного права патентовласника, несанкціоноване використання товарних знаків тощо;

г) будь-які внесені, до твору зміни, що спотворюють справжнє значення або форму його вираження і є порушенням особистих немайнових і майнових прав.

43. Першочерговим доказом права власності на раціоналізаторську пропозицію є:

- а) реферат та креслення;
- б) авторське свідоцтво;
- в) засвідчений нотаріально сертифікат;
- г) ліцензія.

44. Штаб-квартира Всесвітньої організації інтелектуальної власності знаходиться в:

- а) Стокгольмі;
- б) Женеві;
- в) Парижі;
- г) Берліні.

45. Не визнається порушенням прав використання запатентованого винаходу (корисної моделі):

а) у конструкції чи під час експлуатації транспортного засобу іноземної держави, який тимчасово або випадково перебуває у водах, повітряному просторі чи на території України за умови, що винахід (корисна модель) використовується виключно для потреб зазначеного засобу, без комерційної мети;

б) з науковою метою або як експеримент, за надзвичайних обставин (стихійного лиха, катастрофи, епідемії тощо);

в) для разового виготовлення ліків в аптеках за рецептом лікаря;

г) усі відповіді правильні.

46. Найбільш розповсюдженим способом комерціалізації інтелектуальної власності є:

- а) ліцензування;
- б) патентування;
- в) хеджування;
- г) лізинг.

47. До об'єктів авторського права відносять:

а) комп'ютерні програми;

б) грошові знаки;

в) твори народної творчості;

г) виступи, лекції, промови, проповіді та інші усні твори.

48. За формою вираження об'єкти авторського права класифікуються:

а) твори науки;

б) твори методології;

в) твори літератури;

г) твори мистецтва;

д) об'єкти авторського права для електронних обчислювальних машин.

49. Суб'єктами авторського права є:

- а) власники первинних авторських прав;
- б) власники похідних авторських прав;
- в) держава в особі уповноважених органів;
- г) всі вище наведені відповіді.

50. Межі дії патентної монополії:

- а) територіальні межі;
- б) часові межі;
- в) предметні межі;
- г) комплексні.

51. Вимоги до формули винаходу (корисної моделі):

- а) повнота;
- б) загальність;
- в) визначеність;
- г) лаконічність;
- д) неодмінність.

52. ... - це новостворені (застосовані) і вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і соціальної сфери.

- а) капіталізація;
- б) комерціалізація;
- в) франчайзинг;
- г) інновація.

53. Підходи та методи оцінки інтелектуальної власності:

- а) витратний підхід;
- б) порівняльний (ринковий) підхід;
- в) дохідний підхід;
- г) ідентифікаційний підхід.

54. Об'єктами суміжних прав є:

- а) виконання літературних, драматичних, музичних, музично-драматичних, хореографічних, фольклорних та інших творів;
- б) фонограми, відеограми;
- в) знаки для товарів та послуг або торговельні марки;
- г) передачі (програми) організацій мовлення.

55. Авторське право охороняє:

- а) ідеї;
- б) винаходи;
- в) твори;
- г) художні задуми.

56. Об'єктами правової охорони ноу-хау є:

- а) відомості технічного, економічного характеру;
- б) відомості адміністративного, фінансового характеру;
- в) результат творчої діяльності в галузі художнього конструювання.

57. Депонування рукопису – це ...

а) передача вузькоспеціальних робіт переважно у вигляді машинописного оригіналу на збереження до бібліотеки та інформаційних центрів, що інформують спеціалістів про їх наявність і видають їх копії для вивчення;

б) визначення поточної вартості, грошового потоку з урахуванням його вартості, яка прогнозується на майбутнє;

в) підробка; порушення авторського і суміжних прав у результаті відтворення і розповсюдження чужого твору, порушення виключного права патентовласника, несанкціоноване використання товарних знаків тощо;

г) будь-які внесені, до твору зміни, що спотворюють справжнє значення або форму його вираження і є порушенням особистих немайнових і майнових прав.

58. Види співавторства:

- а) основне та додаткове;
- б) роздільне і нероздільне;
- в) первинне і похідне;
- г) об'єктивне і суб'єктивне.

59. Офіційний бланк для оформлення патенту:

- а) патентний бюлетень;
- б) патентна грамота;
- в) патентна документація;
- г) правильної відповіді немає.

60. Охоронний документ на ноу-хау:

- а) патент;
- б) свідоцтво;
- в) не передбачено;
- г) диплом.

61. Патентоспроможність винаходу визначає:

- а) попередня експертиза;
- б) формальна експертиза;
- в) кваліфікаційна експертиза;
- г) комплексна експертиза.

62. Патент на корисну модель видається за результатами:

- а) попередня експертиза;
- б) формальна експертиза;
- в) кваліфікаційна експертиза;
- г) комплексна експертиза.

63. Строк дії патенту на винахід становить:

- а) 10 років від дати подання заявки;
- б) 20 років від дати подання заявки;
- в) 50 років від дати першого оприлюднення;
- г) протягом життя автора.

64. Строк дії патенту на корисну модель становить:

- а) 10 років від дати подання заявки;
- б) 20 років від дати подання заявки;
- в) 50 років від дати першого оприлюднення;
- г) 1 рік з правом неодноразового продовження.

65. Заявка на винахід (корисну модель) складається з:

- а) заяви про видачу патенту на винахід (корисну модель);
- б) опису; формули винаходу (корисної моделі);
- в) креслення (якщо на них є посилання в описі); реферату;
- г) анотації.

66. Критерієм патентоспроможності винаходу є:

- а) новизна;
- б) винахідницький рівень;
- в) промислова придатність;
- г) всі відповіді вірні.

67. ... - це критерій обороноздатності: визначається за сукупністю знань, так званим «рівнем техніки».

- а) роялті;
- б) новизна;
- в) опціон;
- г) актуальність.

68. Ознаки композиції об'єкта інтелектуальної власності:

- а) інгредієнти (компоненти);
- б) матеріал, з якого виготовлено елемент (елементи) або пристрій в цілому, середовище, що виконує функцію елемента та інші характеристики;
- в) масове співвідношення інгредієнтів;
- г) наявність дії або сукупності дій.

69. ... є недобросовісною практикою, що провадиться особами, які зловживають механізмами правової охорони прав на об'єкти права промислової власності.

- а) патентний тролінг;
- б) контрафакція;
- в) фендаб;
- г) плагіат.

70. Охоронний юридично-технічний документ, що видається уповноваженим компетентним державним органом і яким держава засвідчує виключне право власника на створений ним об'єкт промислової власності.

- а) патент;
- б) паспорт;
- в) свідоцтво;
- г) грамота.

71. Найважливіша мета творчості полягає:

- а) пошуки невідомого;
- б) руйнування старого;
- в) повторення вже відомого;
- г) відкриття нового.

72. Венчурний бізнес – це ...

а) розповсюдження науково-технологічних знань прикладного характеру відносно процесів, методів виробництва та інноваційних продуктів всередині галузі, між галузями та між країнами;

б) здійснення за контрактом із замовником ряду робіт і надання послуг, включаючи проведення передпроектних робіт і наукових досліджень, укладання проектних пропозицій і техніко-економічних обґрунтувань будівництва промислових та інших об'єктів, розроблення технічної документації, техніки і технології, консультації та авторський нагляд;

в) пов'язаний з великим ризиком, орієнтований на практичне використання технічних новинок, результатів наукових досягнень, ще не

випробуваних на практиці;

г) посередницька діяльність у сфері трансферу технологій, що передбачає залучення фахівців до комерціалізації інноваційних розробок через консалтинговий супровід з метою просування на ринок інноваційної продукції.

73. ... - це результат інтелектуальної діяльності людини у галузі технології, що пов'язана з конструктивним використанням пристрою.

- а) корисна модель;
- б) ноу-хай;
- в) опціон;
- г) винахід.

74. ... це взаємовигідні дії всіх учасників процесу перетворення результатів інтелектуальної праці у ринковий товар.

- а) лізинг;
- б) контрафакція;
- в) гудвіл;
- г) комерціалізація інтелектуальної власності.

75. Об'єктами правової охорони винаходу (корисної моделі) є:

- а) продукт, процес, нове застосування існуючого продукту або процесу;
- б) комп'ютерні програми;
- в) відомості технічного характеру;
- г) бази даних.

76. Протиріччя, що виявляються в процесі рішення технічних задач можна умовно розділити на:

- а) соціальні;
- б) адміністративні;
- в) технічні;
- г) фізичні.

77. Інжиніринг - це ...

а) пов'язана з великим ризиком діяльність, орієнтована на практичне використання технічних новинок, результатів наукових досягнень, ще не випробуваних на практиці;

б) здійснення за контрактом із замовником ряду робіт і надання послуг, включаючи проведення передпроектних робіт і наукових досліджень, укладання проектних пропозицій і техніко-економічних обґрунтувань будівництва промислових та інших об'єктів, розроблення технічної документації, техніки і технології, консультації та авторський нагляд;

в) розповсюдження науково-технологічних знань прикладного характеру відносно процесів, методів виробництва та інноваційних продуктів всередині галузі, між галузями та між країнами;

г) посередницька діяльність у сфері трансферу технологій, що передбачає залучення фахівців до комерціалізації інноваційних розробок через консалтинговий супровід, венчурне фінансування та інноваційне бізнеспроекування з метою просування на ринок інноваційної продукції.

78. Інноваційний провайдинг – це ...

а) пов'язана з великим ризиком діяльність, орієнтована на практичне використання технічних новинок, результатів наукових досягнень, ще не випробуваних на практиці;

б) розповсюдження науково-технологічних знань прикладного характеру відносно процесів, методів виробництва та інноваційних продуктів всередині галузі, між галузями та між країнами;

в) посередницька діяльність у сфері трансферу технологій, що передбачає залучення фахівців до комерціалізації інноваційних розробок через консалтинговий супровід, венчурне фінансування та інноваційне бізнеспроекування з метою просування на ринок інноваційної продукції;

г) здійснення за контрактом із замовником ряду робіт і надання послуг, включаючи проведення передпроектних робіт і наукових досліджень, укладання проектних пропозицій і техніко-економічних обґрунтувань будівництва промислових та інших об'єктів, розроблення технічної документації, техніки і технології, консультації та авторський нагляд.

ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ 10. ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

1. Підготовка тексту виступу до процедури захисту містить певні дії. До них НЕ відноситься:

- а) обміркування змісту виступу;
- б) розробка та написання плану виступу;
- в) розробка та написання основного тексту виступу;
- г) заучування тексту та пробний виступ;
- д) узгодження змісту виступу з членами ради.

2. Доповідь слід будувати, дотримуючись таких вимог:

- а) всебічне розкриття проблеми, опора на фактичний матеріал, наведення переконливих прикладів, власне бачення проблеми;
- б) ґрунтовний теоретичний матеріал, наведення переконливих прикладів, власне бачення проблеми;
- в) теоретична обґрунтованість, опора на фактичний матеріал, наведення промовистих прикладів, власне бачення проблеми;
- г) залучення якомога більшої кількості відомостей з досліджуваної проблеми, опора на фактичний матеріал, власне бачення проблеми.

3. Предмет риторики – це ...

- а) публічний виступ;
- б) план доповіді;
- в) тема виступу;
- г) аудиторія.

4. Якщо оратор на початку промови наводить найбільш сильні аргументи, потім менш сильні, а завершує виступ емоційним проханням, спонуканням або висновком, то він використовує ... спосіб аргументації.

- а) висхідний;
- б) індуктивний;
- в) спадний;
- г) емоційний.

5. Складові контролю написання кваліфікаційної роботи:

- а) аналіз якості застосованих емпіричних методів;
- б) перевірка виконання поставлених завдань;
- в) порівняння співвідношення досягнутих результатів із заданими нормами;
- г) оцінка в певній системі вимірювання досягнутих результатів.

6. Дискусія, ефективна, якщо триває понад:

- а) 1 годину;
- б) 2 години;
- в) 3 години;
- г) 4 години.

7. Під час публічного захисту результатів наукового дослідження оратору необхідно встановити контакт з аудиторією. Що з перерахованого НЕ сприятиме встановленню контакту?

- а) впевненість в поведінці оратора;
- б) спокій та гідність на його обличчі;
- в) твердість та рішучість у голосі;
- г) самовпевненість в усмішці та позі.

8. Для встановлення контакту з аудиторією оратору необхідний:

- а) візуальний контакт зі слухачами;
- б) яскравий костюм;
- в) гучний голос;
- г) театральний жест.

9. Текстовий варіант кваліфікаційної роботи повинен бути надрукованим та поданим на випускову кафедру не пізніше ніж за ... днів до захисту.

- а) за 1 день до захисту;
- б) за 10 днів до захисту;
- в) за 14 днів до захисту;
- г) за 5 днів до захисту.

10. Полеміка - це наука переконувати. Характерним для наукової полеміки НЕ є:

- а) вона вчить підкріплювати думки переконливими аргументами;
- б) вона вчить відстоювати нові погляди;
- в) вона сприяє вихованню активної громадянської позиції;
- г) вона вчить добиватися свого будь-якими засобами.

11. На завершення виступу оратор НЕ повинен використовувати фразу ...

- а) «Дякую за увагу»;
- б) «Вибачте, що забрав у вас час»;
- в) «Такі результати проведеного дослідження»;
- г) «Дякую за проявлений інтерес».

12. Щоб дискусія була ефективною на її обговорення не бажано виносити понад:

- а) 5 запитань;
- б) 6 запитань;
- в) 7 запитань;
- г) 8 запитань.

13. Письмовий відгук на кваліфікаційну роботу готує:

- а) рецензент;
- б) опонент;
- в) науковий керівник;
- г) голова екзаменаційної комісії.

14. ... – це розділ етики, що вивчає проблеми обов'язку, сферу обов'язкового, всі форми моральних вимог і співвідношення їх.

- а) флейм;
- б) деонтологія;
- в) неологізм;
- г) оффтопик.

15. Запитання, що спрямовані на з'ясування істинності чи хибності судження, називаються ...

- а) закриті запитання;
- б) відкриті запитання;
- в) правильної відповіді не має.

16. Запитання, що спрямовані на з'ясування нових знань щодо подій, явищ, предметів, називаються ...

- а) закриті запитання;
- б) відкриті запитання;
- в) правильної відповіді не має.

17. Здобувач вищої освіти, який не захистив кваліфіковану роботу, допускається до захисту протягом ... років після закінчення вищого навчального закладу.

- а) 3;
- б) 2;
- в) 5;
- г) правильної відповіді немає.

18. Актуальні, життєво важливі, принципові запитання називаються ...

- а) гострі;
- б) прості;
- в) складні;
- г) правильної відповіді немає.

19. Стандартний обсяг наукового виступу:

- а) 15–20 сторінок;
- б) 10–15 сторінок;
- в) 8–9 сторінок;
- г) 4–6 сторінок.

20. Структура доповіді містить:

- а) вступ;
- б) додатки;
- в) основний текст;
- г) висновки;
- д) список літератури.

21. За змістом розрізняють відповіді ...

- а) правильні й неправильні;
- б) короткі й розгорнуті;
- в) задовільні й незадовільні;
- г) суттєві і несуттєві.

22. ... - це спосіб виявлення й оцінювання спільної діяльності здобувача і викладача.

- а) моніторинг;
- б) контроль;
- в) спостереження;
- г) управління.

23. Незалежно від виду та характеру запитання оратору слід строго дотримуватися основного принципу:

- а) відповідати на питання лише в тому випадку, коли до кінця зрозуміла його суть;
- б) відповідати на питання в будь-якому випадку.

24. Ключовий момент контролю кваліфікаційної роботи:

- а) співвідношення;
- б) виділення;
- в) норма оцінювання;
- г) відпрацювання.

25. Під час публічного виступу слід починати говорити ...

- а) тільки після того, як встановиться тиша;
- б) відразу ж, як тільки Вам дадуть слово;
- в) зі свого місця, поступово пересуваючись до місця виступу;
- г) тільки після оплесків.

26. Під час публічного виступу слід триматися ...

- а) невимушено, ніби Ви виступаєте перед родичами або друзями;
- б) насторожено й уважно слухайте коментарі з аудиторії;
- в) впевнено, демонструючи тверду переконаність у своїх словах;
- г) якомога далі від краю сцени, щоб не впасти.

27. Під час публічного виступу необхідно дивитися ...

- а) в одну точку;
- б) поверх голів слухачів;
- в) на своє взуття;
- г) на слухачів.

28. Головне призначення рецензії – це ...

- а) критика слабких місць роботи;
- б) визначення переваг роботи;
- в) узагальнена аргументована оцінка роботи;
- г) визначення недоліків роботи.

29. Під час публічного виступу мова повинна бути ...

- а) повільною та монотонною;
- б) швидкою та дуже гучною;
- в) тихою та невиразною;
- г) максимально чіткою та розбірливою.

30. Рекомендована частка для вступу в презентації складає ...

- а) 5–10 %;
- б) 15–20 %;
- в) 25 %;
- г) 50 %.

31. Закінчуючи публічний виступ, необхідно ...

- а) ще раз проговорити мету та завдання виступу;
- б) попросити присутніх висловити свою думку про Ваш виступ;
- в) поклонитися і мовчки покинути місце виступу;
- г) подякувати всім присутнім за увагу.

32. Якщо з'являється відчуття втрати уваги слухачів, слід:

- а) змінити позу, урізноманітнити виклад матеріалу жестами;
- б) увімкнути відео презентацію;
- в) змінити темп мовлення, навести яскравий приклад;
- г) пришвидшити темп говоріння, підвищити гучність голосу.

33. Виберіть правильний варіант характеристики доповіді:

- а) доповідь – це непередготовлений виступ, що виголошується під час зборів;
- б) доповідь – це усний не підготовлений виступ з інформацією про певну актуальну тему, звернений до широкого загалу;
- в) промова й доповідь – це синоніми;
- г) доповідь – це найпоширеніша форма публічного виступу, важливий елемент системи зв'язків із громадськістю, яка порушує проблеми, що потребують розв'язання.

34. Основні типи презентації за цільовим критерієм:

- а) інтерактивна, автоматична, за сценарієм;
- б) інформаційна, спонукальна, переконлива;
- в) політична, ділова, звітна, наукова;
- г) розважальна, агітаційна, вітальна.

35. Під час публічного виступу переходити до головного питання необхідно після ...

- а) досягнете позитивної реакції аудиторії й впевненості в тому, що Вас слухають;
- б) викладу короткого змісту виступу з висновками;
- в) вшанування аудиторії, незалежно від того, слухають Вас чи ні.

36. Оптимальна кількість тексту на екрані – не більше:

- а) 4 слів у 4-х рядках;
- б) 10 слів у 10-ти рядках;
- в) 6 слів у 6-ти рядках;
- г) 13 слів у 13-ти рядках.

37. Закономірне, мотивоване змістом і задумом розташування всіх частин виступу і доцільне їх співвідношення, організація матеріалу, розташування його в певній системі називається ... мови.

- а) композицією;
- б) аргументацією;
- в) виразністю.

38. Основні різновиди доповіді:

- а) інформаційна, розважальна, вітальна, побутова;
- б) академічна, судова, церковна, суспільно-побутова;
- в) політична, ділова, звітна, наукова;
- г) агітаційна, ювілейна, суспільна, університетська.

39. Виберіть правильний варіант характеристики промови:

- а) промова – це непередбачений виступ, що народжується під час мітингу;
- б) промова – це усний передбачений виступ з інформацією, яка має вплинути на розум, почуття й волю слухачів;
- в) промова – це непередбачений виступ з інформацією, яка має вплинути на розум, почуття й волю слухачів;
- г) промова – це текст, що стосується обмеженого кола осіб й охоплює невелику кількість питань.

40. Основні різновиди промови:

- а) колективна, індивідуальна, особиста, групова;
- б) академічна, судова, церковна, побутова;
- в) політична, ділова, звітна, наукова;
- г) розважальна, інформаційна, агітаційна, вітальна.

41. Перший етап підготовки публічного виступу – це ...

- а) складання його тез;
- б) визначення організатором теми й формулювання основних завдань оратора;
- в) авторське визначення його теми, мети, предмету й завдань для будівництва його каркасу у вигляді письмових тез;
- г) складання його плану.

42. Головне завдання доповідача у вступній частині виступу ...

- а) висловити радість;
- б) відрекомендуватися;
- в) коротко викласти суть проблеми;
- г) привернути й утримати увагу аудиторії.

43. Структурний компонент презентації, покликаний встановити миттєвий контакт з аудиторією, створити атмосферу доброзичливості, утримувати увагу та спонукати інтерес до теми – це ...

- а) експозиція;
- б) вступ;
- в) основна частина;

Г) ВИСНОВОК.

44. Доповідь на науковій конференції представляє такий підстиль наукового стилю:

- а) виробничо-технічний;
- б) науково-навчальний;
- в) науково-популярний;
- г) науковий.

45. Тривалість доповідей на конференціях та інших формах семінарських занять не повинна перевищувати ... – ... хвилин.

- а) 5–7;
- б) 7–10;
- в) 10–15;
- г) 15–20.

46. Структурні компоненти тексту рецензії:

- а) титульна сторінка, об'єкт і предмет аналізу, актуальність теми, короткий зміст, формулювання основної тези, загальна оцінка;
- б) об'єкт і предмет аналізу, формулювання основної тези, загальна оцінка;
- в) недоліки, хиби, огріхи праці, висновки;
- г) недоліки, хиби, огріхи праці, висновки, список використаної літератури.

47. Об'єктом оцінювання в рецензії є ...

- а) кількісні параметри роботи, повнота, глибина, всебічність розкриття теми;
- б) новизна та актуальність поставлених завдань, коректність аргументації й системи доказів;
- в) достовірність результатів, переконливість висновків, аналіз усіх праць, що входять до списку використаної літератури;
- г) повнота, глибина, всебічність розкриття теми дослідження.

48. Виберіть правильне визначення терміна «риторика»:

- а) наука про методи й методики вміння ведення переговорів, виступів, презентацій на публіці;
- б) вміння корисливого використання неправдивих обіцянок задля досягнення потрібної реакції у слухачів;
- в) наука про способи переконання та впливу на аудиторію.

49. Найважливішим під час публічного виступу є ...

- а) використання міміки та жестів;
- б) культура мовлення та вміння користуватися мовними засобами;
- в) стислість, шаблонність та невпевненість.

50. Головними критеріями оцінювання на захисті кваліфікаційної роботи є:

- а) теоретичний рівень роботи;
- б) актуальність та новизна;
- в) самостійність та значущість;
- г) всі вище наведені відповіді.

51. Рецензія на кваліфікаційну роботу – це ...

- а) короткий опис кваліфікаційної роботи;
- б) довільний аналіз та критична оцінка кваліфікаційної роботи;
- в) стисла характеристика структури кваліфікаційної роботи;
- г) попереднє затвердження теми кваліфікаційної роботи.

52. При підготовці до захисту дослідницької роботи необхідно:

- а) скласти текст виступи;
- б) оформити матеріали наочності;
- в) скласти варіанти відповідей на зауваження рецензента;
- г) всі вище наведені відповіді.

53. Основною одиницею електронної презентації в середовищі Power Point є:

- а) схема;
- б) графік;
- в) рисунок;
- г) слайд.

54. Ознаками тез є:

- а) ясність;
- б) багатозначність;
- в) точність;
- г) критичність.

55. Основні режими публічних виступів:

- а) імпровізація;
- б) мова «без папірця»;
- в) режим півника;
- г) мова, вивчена напам'ять;
- д) мова за рукописом.

56. Всього на слайді має бути ... рядків.

- а) 10;
- б) не більше 6–8;
- в) 15;
- г) не менше 8.

57. Загальна кількість слів на слайді презентації не повинна перевищувати:

- а) 25;
- б) 50;
- в) 75;
- г) 10.

58. До структури наукової роботи не входить:

- а) зміст;
- б) вступ;
- в) список використаних джерел;
- г) доповідь до захисту.

59. Зелені символи на червоному фоні в презентації:

- а) стимулюють увагу;
- б) можуть спричинити стрес;
- в) нейтральне поєднання;
- г) викликають сонливий стан.

60. Рекомендований обсяг тез наукової доповіді – ... сторінок машинописного тексту через 1,5–2 інтервали.

- а) 5–10;
- б) 5–8;
- в) 2–3;
- г) 1–2.

61. Використання презентацій дає змогу доповідачеві:

- а) урізноманітнити повідомлення;
- б) стимулювати увагу слухачів;
- в) підвищити інформативність повідомлення;
- г) підвищити емоційність повідомлення.

62. Основною метою тез наукової доповіді є:

- а) апробація результатів дослідження;
- б) виклад результатів дослідження;
- в) зведення і обробка результатів дослідження.

63. Основні типи наочних засобів:

- а) текстові;
- б) графічні;
- в) фотогієнічні;
- г) ілюстративні.

64. Результати ... дозволяють визначити рівень теоретичної та практичної підготовки здобувача вищої освіти в межах певної галузі.

- а) доповіді;
- б) написання кваліфікаційної роботи;
- в) презентаційного матеріалу;
- г) захисту кваліфікаційної роботи.

65. Готуючи презентацію, бажано, щоб пропонована інформація була максимально:

- а) виразною;
- б) простою;
- в) максимально інформативною;
- г) яскравою.

66. З метою покращення сприйняття зорової інформації кольорова гама на всіх слайдах має бути:

- а) різною;
- б) чергуватися;
- в) однаковою;
- г) періодично повторюватись.

67. В презентації бажано звести до мінімуму:

- а) схеми;
- б) діаграми;
- в) текстову інформацію;
- г) рисунки.

68. Доповідь на будь-яку тему, написана на основі критичного огляду літератури та інших джерел.

- а) стаття;
- б) реферат;
- в) промова;
- г) диспут.

69. До нейтральних кольорів в презентації відносяться:

- а) фіолетовий, синій;
- б) світло-рожевий, жовто-зелений, коричневий;
- в) блакитний, синьо-зелений, зелений;
- г) червоний, оранжевий, жовтий.

70. Доберіть правильні етапи проходження захисту кваліфікаційної роботи:

- а) попередній захист на засіданні кафедри;
- б) попередній захист за участю рецензента;
- в) захист на засіданні Екзаменаційної комісії;
- г) захист на засіданні кафедри за участю опонента.

71. Для коментування слайдів краще:

- а) підходити, коли на екрані з'являється потрібний слайд;
- б) стати справа;
- в) коментувати слайди, не відходячи від місця читання доповіді;
- г) стати зліва.

72. ... - це жанр науково-популяризаторської творчості, характерний вільним, не обов'язково вичерпним, але виразно індивідуальним трактуванням теми.

- а) водевіль;
- б) есе;
- в) дискурс;
- г) епітафія.

73. Здобувач має право:

- а) обирати собі наукового керівника зі складу випускаючої кафедри;
- б) ставити питання перед випускаючою кафедрою про зміну наукового керівника, якщо для цього є поважні причини;
- в) змінювати графіку виконання кваліфікаційної роботи;
- г) брати участь у оцінюванні результатів захисту.

74. Якщо під час публічного виступу Ви сильно втомилися або дуже невпевнено відчуваєте себе перед великою аудиторією, ...

- а) так і скажіть про це слухачам. Кожен був у вашій ситуації, Вас зрозуміють;
- б) попросіть стілець та стакан води – так Вам буде легше;
- в) не показуйте що Вам важко, зберігайте самоконтроль;
- г) перервіться і покиньте місце виступу.

75. Кольори символів в презентації що дезінтегрують, викликають сонливий стан:

- а) фіолетовий, синій, блакитний, синьо-зелений, зелений;
- б) світло-рожевий, жовто-зелений, коричневий;
- в) червоний, оранжевий, жовтий;
- г) білий, чорний, жовтий.

ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141 (із змінами).
2. Про вищу освіту: Закон України. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст. 2004 (із змінами).
3. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 3, ст. 25 (із змінами).
4. Про авторське право і суміжні права: Закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 13, ст. 64 (із змінами).
5. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 7, ст. 32 (із змінами).
6. Про науково-технічну інформацію: Закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, № 33, ст.345(із змінами).
7. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки: Закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 48, ст. 253 (із змінами).
8. Цивільний Кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 40-44, ст. 356.
9. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора науку вищих навчальних закладах (наукових установах): Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 (із змінами).
10. Про присудження ступеня доктора філософії: Постанова Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 р. № 167 (із змінами).
11. Положення про Міністерство освіти і науки України: Постанова Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 630 (із змінами).
12. Положення про організацію наукової і науково-технічної діяльності в Державній службі України з надзвичайних ситуацій: наказ Міністерство внутрішніх справ України від 02.04.2018 р. № 265. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 25.04.2018 р. за № 506/31958.
13. Вимоги до оформлення дисертації: наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 (із змінами).
14. Про затвердження Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам: наказ Міністерства освіти і науки України від 14.01.2016 р. № 13 (із змінами).
15. Державний стандарт України «Видання. Основні види. Терміни та визначення». ДСТУ 3017-95: наказ Держстандарту України від 23.02.1995 р. № 58; розроблено Національним науково-виробничим об'єднанням «Книжкова палата України».
16. Національний стандарт України «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». ДСТУ 8302:2015: наказ ДП «УкрНДНЦ» від 22.06.2015 р. № 61 з 2016-07-01; згідно з наказом ДП «УкрНДНЦ» від 04.03.2016 р. № 65 змінено дату чинності.

17. Національний стандарт України «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання». ДСТУ 3008:2015: наказ ДП «УкрНДНЦ» від 22.06.2015 р. № 61 з 2016-07-01.

18. Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному університеті цивільного захисту України: рішенням Вченої ради НУЦЗУ протокол № 3 від 29.11.2019р.

19. Базилевич В.Д., Ільїн В.В. Інтелектуальна власність: креативи метафізичного пошуку: монографія. К.: Знання, 2008. 687 с.

20. Бірта Г.О. Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 142 с.

21. Важинський С.Е., Коссе А.Г. Методологія та організація наукових досліджень: конспект лекцій. Х.: НУЦЗУ, 2020. 143 с.

22. Дерій В.А., Римар Г.А. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Тернопіль, 2012. 127 с.

23. Древаль Ю.Д. Методологія та організація наукових досліджень: методичні рекомендації з організації самостійної роботи студентів та курсантів. Харків: НУЦЗУ, 2016. 16 с.

24. Єршова Н. Ю. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Основи наукових досліджень» для студентів усіх форм навчання за спеціальністю 071 – Облік і оподаткування. Х.: НТУ «ХПІ», 2017. 59 с.

25. Зав'ялова Т.В., Непша О.В. Глосарій термів та понять з курсу «Основи наукових досліджень»: навч.-метод. вид. Мелітополь: ТОВ Колор Принт, 2019. 84 с.

26. Зацерковний В.І., Тішаєв І.В., Демидов В.К. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М.Гоголя, 2017. 236 с.

27. Зубенко О.В., Степанова І.С. Методичні вказівки для підготовки виступу студента на конференції та підготовки презентації. Вінниця: ВНТУ, 2017. 44 с.

28. Іванюк О.В., Литвинчук І.Л. Інтелектуальна власність: навч.-наочн. посіб. Житомир: В.Б. Котвицький, 2014. 163 с.

29. Кислий В.М. Організація наукових досліджень: навч.посіб. Суми: Університетська книга, 2011.224 с.

30. Конверський А.Є. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.

31. Корягін М.В., Чік М.Ю. Основи наукових досліджень: навч. посіб. 2-ге вид. Київ: Алерта, 2019. 492 с.

32. Кузьменко В.В., Головіна О.В. Методологія наукових досліджень: конспект лекцій. Дніпро: ДДУВС, 2016. 35 с.

33. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Т.В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 278 с.

34. Основні вимоги до організації підготовки та захисту кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня магістра всіх

спеціальностей та форм навчання / уклад. Н. В. Сментина, В. О. Кравченко.
Одеса: ОНЕУ, ротاپринт, 2017. 44 с.

35. Островерх О.О., Домбровська С.М., Савченко О.В.. Застосування права інтелектуальної власності в діяльності органів і підрозділів цивільного захисту: навч. посіб. Х.: НУЦЗУ, 2014. 104 с.

36. Пермінова С.О. Патентознавство та інтелектуальна власність: Патентознавство: навчально-методичний комплекс: навч. посіб. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 58 с.

37. Рассоха І.М. Методологія та організація наукових досліджень: конспект лекцій. Х.: ХНАМГ, 2011. 76 с.

38. Стадниченко А.П., Мороз В.В. Тестові завдання для самоконтролю з оволодіння аспірантами (спеціальність 091 Біологія) основами курсу «Методологія підготовки представлення та оформлення наукових досліджень». Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. 92 с.

39. Лисюк Г.М. Основи наукових досліджень і технічної творчості: навч. посіб. Харків: ХДУХТ, 2014. 102 с.

40. Тверезовська Н.Т., Сидоренко В. К. Методологія педагогічного дослідження: навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2013. 440 с.

41. Юринець В.Е. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Львів: ЛНУ, 2011. 179 с.

42. Шишкіна Є.К., Носирєв О.О. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Х.: Вид-во «Діса плюс», 2014. 200 с.

43. Кодекс академічної доброчесності Національного університету цивільного захисту України. Харків, 2018. 13 с. Режим доступу: https://www.nuczu.edu.ua/images/topmenu/normativna_baza/kodeks/Kodeks_Akadem_dobrochesn_NUCZU1.pdf

44. Освітньо-професійна програма «Пожежна безпека» за спеціальністю 261 «Пожежна безпека» підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в галузі знань 26 «Цивільна безпека». Харків, 2021. 30 с. Режим доступу: http://pb.nuczu.edu.ua/images/osvitni-programi/2021/261_pb_mag_21.pdf

45. Освітньо-професійна програма «Управління пожежною безпекою» за спеціальністю 261 «Пожежна безпека» підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в галузі знань 26 «Цивільна безпека». Харків, 2021. 30 с. Режим доступу: http://cz.nuczu.edu.ua/images/osvitni-programi/2021/261_upb_mag_21.pdf

Інформаційні ресурси

1. <http://moodle.nuczu.edu.ua/course/> – Система дистанційного навчання «Moodle НУЦЗУ» Національного університету цивільного захисту України.

2. <https://www.rada.gov.ua> – Офіційний вебпортал парламенту України. Верховна Рада України.

3. <https://mon.gov.ua/ua> – Міністерство освіти і науки.

4. <http://www.dsns.gov.ua> – Державна служба України з надзвичайних ситуацій.

5. <https://www.nas.gov.ua> – Національна академія наук України.
6. <https://nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.
7. <https://korolenko.kharkov.com> – Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка.
8. <http://library.nuczu.edu.ua/> – Національний університет цивільного захисту України. Бібліотека.
9. <http://repositsc.nuczu.edu.ua/> – Електронний репозитарій Національного університету цивільного захисту України (eNUCPUIR).
10. <https://nuczu.edu.ua/ukr/arkhiv-nomeriv> – Збірка наукових праць «Пожежна безпека».
11. <https://www.wipo.int/portal/en> – World Intellectual Property Organization – Всесвітня організація інтелектуальної власності.
12. <http://www.uacrr.kiev.ua> – Державна організації «Українське агентство з авторських та суміжних прав».
13. <https://uapatents.com> – База патентів України.
14. <https://base.uipv.org/searchINV/> – Державне підприємство Український інститут інтелектуальної власності (УКРПАТЕНТ).
15. <https://scholar.google.com.ua> – Google Академія – Google Scholar.
16. <https://www.elsevier.com> – Science Direct Freedom Collection – Повнотекстова база даних видавничої корпорації Elsevier.
17. <https://www.researchgate.net/> – ResearchGate – Безкоштовна соціальна мережа та засіб співпраці вчених усіх наукових дисциплін.
18. <https://www.scopus.com> – SciVerse Scopus – Реферативна база даних та наукометрична платформа видавничої корпорації Elsevier.
19. <https://www.liga.net> – Комплексна система інформаційно-правового забезпечення.
20. <https://www.nature.com/wls> – World Library of Science – Всесвітня наукова бібліотека ЮНЕСКО.
21. <https://iafss.org> – The International Association for Fire Safety Science – Міжнародна асоціація науки про пожежну безпеку.
22. <https://www.researchgate.net> – Науковий портал та соціальна мережа вчених.

Навчальне видання

МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Методичні вказівки до тестового контролю знань
для здобувачів вищої освіти,
які навчаються на другому (магістерському) рівні
у галузі знань 26 «Цивільна безпека»

Технічний редактор *Л. П. Гобельовська*

Підписано до друку 05.10.2021 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Друк цифровий.
Гарнітура Cambria. Ум. друк. арк. 10,35.
Наклад 20 прим. Зам. № 02593

Видавець і виготовлювач:
ТОВ «Друкарня Мадрид»
Через ФОП Гобельовська Л. П.
61024, м. Харків, вул. Гуданова, 18
Тел.: 0 800 33 67 62
www.madrid.in.ua
info@madrid.in.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК №4399 від 27.08.2012 року